

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

KATEDRA SPRÁVNÍHO PRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Obecně závazné vyhlášky obcí

Kateřina Tymlová

Plzeň 2024

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Katedra správního práva

Právo a právní věda

Právo

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Obecně závazné vyhlášky obcí

Autor: Kateřina Tymlová

Vedoucí práce: JUDr. Jana Kotounová, Ph.D.

Katedra správního práva, Fakulta právnická,

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2024

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kateřina TYMLOVÁ**
Osobní číslo: **R19M0421P**
Studijní program: **M0421A220004 Právo a právní věda**
Téma práce: **Obecně závazné vyhlášky obcí**
Zadávací katedra: **Katedra správního práva**

Zásady pro vypracování

1. Samospráva a územně samosprávný celek
2. Pojem obecně závazná vyhláška
3. Tvorba obecně závazné vyhlášky
4. Porovnání obecně závazných vyhlášek vybraných obcí

Rozsah diplomové práce: **50**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

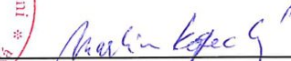
- FURKOVÁ, Petra, Lenka MATĚJKOVÁ a Šárka ROŠOVÁ. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. V Praze: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-470-4.
- KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Právní učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Jana Kotounová, Ph.D.**
Katedra správního práva

Datum zadání diplomové práce: **23. března 2023**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2024**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Prof. JUDr. Martin Kopecký, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 5. září 2023

Prohlášení:

Tímto čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Obecně závazné vyhlášky obcí“ vypracovala samostatně, pod dohledem vedoucí diplomové práce a za použití řádně uvedených zdrojů, pramenů a literatury, které jsou uvedeny v seznamu citované literatury.

Dále prohlašuji, že tištěná verze a elektronická verze diplomové práce jsou shodné.

V Plzni dne 22. 3. 2024

.....

Kateřina Tymlová

Poděkování:

Tímto bych chtěla především poděkovat vedoucí mé diplomové práce, JUDr. Janě Kotounové, Ph.D., za odborné vedení, trpělivost, cenné rady při psaní této diplomové práce a za pomoc, vstřícný přístup, ochotu, kterou mi při celém psaní mé diplomové práce věnovala.

Dále bych chtěla poděkovat administrativním složkám města Nepomuk, města Plánice a obce Česká Kubice za poskytnutí potřebných dat k závěrečné kapitole této diplomové práce.

Velké poděkování patří i mé rodině, příteli a přátelům za podporu a pomoc v průběhu nejen tvorby diplomové práce, ale i celého studia.

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 Samospráva a územně samosprávný celek	12
1.1 Samospráva.....	12
1.2 Obec jako územně samosprávný celek	14
1.3 Samostatná působnost.....	15
2 Pojem obecně závazná vyhláška	19
2.1 Pravomoc	25
2.2 Působnost.....	26
2.2.1 Osobní působnost.....	27
2.2.2 Časová působnost	27
2.2.3 Místní působnost.....	29
2.2.4 Věcná působnost	31
3 Tvorba obecně závazné vyhlášky	33
3.1 Postup sestavování obecně závazné vyhlášky	33
3.2 Náležitosti a struktura obecně závazných vyhlášek.....	38
3.2.1 Formální náležitosti obecně závazné vyhlášky.....	39
3.2.2 Obsahové náležitosti obecně závazné vyhlášky	49
3.3 Proces přípravy	51
3.4 Schvalování	55
3.5 Vyhlášení	59
3.6 Platnost	62
3.7 Účinnost.....	63
3.8 Novelizace	65
4 Porovnání obecně závazných vyhlášek vybraných obcí.....	66
4.1 Nepomuk	66
4.2 Plánice	67
4.3 Česká Kubice	67
4.4 Frekvence vydávání obecně závazných vyhlášek ve vybraných obcích	68
4.5 Aktuální rozdílnost v oblastech úpravy	77
ZÁVĚR.....	91

CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ.....	96
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	97
SEZNAM PŘÍLOH	1

ÚVOD

Tato diplomová práce nese název „*Obecně závazné vyhlášky obcí*“ a tato problematika bude podrobně řešena. Hlavním motivem pro sepsání diplomové práce bylo optimálním způsobem shrnout a analyzovat hlavní zásady a postupy pro proces tvorby a následné vyhlášení obecně závazných vyhlášek obcí. Obce mají ve svém vedení laický prvek, který je nadán možností autonomie, jež ale v zásadě není nijak odborný k legislativnímu procesu, který předchází vydávání obecně závazné vyhlášky. Tato práce bude psána s cílem shrnutí hlavních zásad, které by zastupitelé při vydávání obecně závazných vyhlášek měli dodržovat, aby nedocházelo k porušování zákona, ba dokonce i základních lidských práv a svobod.

Hlavním cílem diplomové práce bude optimálním způsobem analyzovat a popsat tvorbu obecně závazných vyhlášek a jejich následné vyhlášení, kdy bude především analyzován postup při tvorbě těchto podzákoných právních předpisů a dále praxe, kterou by zastupitelé měli při tvorbě obecně závazných vyhlášek dodržovat. Dalším cílem bude zaměřit se na porovnání vydávání obecně závazných vyhlášek v různých typech obce, a to na základě dělení obcí v rámci výkonu přenesené působnosti. Jedná se o obce, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností. Práce bude v této praktické části zaměřena na komparaci jednotlivých druhů oblastí úpravy obecně závazných vyhlášek a jejich rozdílnosti, a naopak i shodnosti v úpravách v rámci jednotlivých typů obcí. V neposlední řadě se zaměří i na porovnání četnosti vydávání obecně závazných vyhlášek v jednotlivých subjektech.

V první části bude charakterizována teorie, kterou by měla zastupitelstva při tvorbě obecně závazných vyhlášek dodržovat, a poté bude poukázáno na praxi tvorby obecně závazných vyhlášek v rámci úpravy v jednotlivých oblastech vydávání a v různých typech obcí.

Diplomová práce je dělena do čtyř hlavních kapitol; první kapitola se nazývá „*Samospráva a územně samosprávný celek*“. Tato kapitola se zabývá vymezením pojmu samosprávy a územně samosprávného celku, tedy obce. Dále v rámci této kapitoly bude přiblíženo téma samostatné působnosti.

Tato kapitola by měla sloužit jako základní kapitola pro vymezení pojmů, kterých se tvorba obecně závazné vyhlášky dotýká.

Následující, druhá kapitola, se zabývá již přímo pojmem obecně závazné vyhlášky, a proto je v práci označena jako „*Pojem obecně závazná vyhláška*“, přičemž v této kapitole bude nejprve definována obecně závazná vyhláška jako celek a následně zde bude uvedeno, co je možné pomocí obecně závazných vyhlášek upravit, co naopak obecně závazné vyhlášky neupravují a co může být pomocí obecně závazných vyhlášek adresátům ukládáno a co již nikoliv. Dále se tato kapitola bude zabývat vymezením pojmu pravomoci a působnosti v rámci tvorby obecně závazných vyhlášek, kdy působnost bude zkoumána ze čtyř možných hledisek, a to osobního, časového, územního a věcného. Tato kapitola bude zaměřena nejen na vysvětlení samotného pojmu obecně závazné vyhlášky, ale bude dále rozvádět i možnost úpravy, kterou zastupitelstva v rámci tvorby obecně závazných vyhlášek mají, a vymezení pravidel, která musí být dodržena a nesmí být překročena.

Třetí kapitola s názvem „*Tvorba obecně závazné vyhlášky*“ se již bude zaměřovat na konkrétní proces tvorby, který každá obecně závazná vyhláška absolvuje nebo by měla absolvovat, než začne být vymahatelnou vůči adresátům. Nejprve se práce zaměří na samotný postup sestavování obecně závazné vyhlášky. Následně předeště náležitosti, které by měly obecně závazné vyhlášky mít, a to jak formální, tak i obsahové. Poté bude práce zaměřena na samotný proces tvorby, a to od přípravy přes schválení, platnost až k účinnosti obecně závazných vyhlášek. Posledním tématem této kapitoly bude možnost novelizace obecně závazné vyhlášky.

Poslední, čtvrtá kapitola, je pojmenována „*Porovnání obecně závazných vyhlášek vybraných obcí*“, kdy se právě tato kapitola zaměří na analýzu praxe již vydaných obecně závazných vyhlášek, a to v rámci tří vybraných subjektů: města Nepomuk, města Plánice a obce Česká Kubice. V rámci těchto subjektů dojde k porovnání četnosti vydávání obecně závazných vyhlášek za období pěti let, a to od roku 2019 do roku 2023, zde se bude práce zaměřovat na důvody četnosti vydávání v jednotlivých subjektech a na jejich porovnání. Dále se bude tato kapitola věnovat rozdílnosti v aktuálně účinných obecně závazných

vyhláškách, a to k 31. 1. 2024, kdy bude nejprve analyzována četnost účinných obecně závazných vyhlášek a následně budou v jednotlivých subjektech analyzovány oblasti úpravy obecně závazných vyhlášek, jejich procentuální zastoupení a další možnosti úpravy, které obec má v rámci vydávání obecně závazných vyhlášek. V této kapitole budou taktéž jednotlivé úpravy v rámci subjektů porovnány s ostatními zkoumanými subjekty a vždy dojde ke shrnutí a vyhodnocení úpravy v jednotlivých subjektech. Tato kapitola by měla být přínosná hlavně v rámci předestření jednotlivých rozdílných oblastí v rámci úpravy obecně závazných vyhlášek u vybraných tří subjektů, kdy se budou moci i další zastupitelstva zamyslet nad jinými možnostmi úpravy.

1 Samospráva a územně samosprávný celek

1.1 Samospráva

Samospráva je vedle státní správy jedním ze dvou druhů veřejné správy, přičemž společně participují na uskutečňování moci výkonné. O důležitosti postavení samosprávy ve státě svědčí její zakotvení přímo v Ústavě¹, a to v článku 8 se uvádí: „Zaručuje se samospráva územních samosprávných celků.“ Definice územní samosprávy je: „Samospráva je tedy vedle státní správy jednou z větví veřejné správy jako projevu výkonné moci ve státě, a to větví nezávislou a státní správě nepodřízenou, vykonávanou subjekty od státu odlišnými. Samospráva je vykonávána vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a vlastními prostředky samosprávných korporací.“² V Ústavě je dále samospráva rozvedena v hlavě sedmé, tedy od článku 99 až k článku 105 Ústavy.

Samospráva je v České republice dělena na samosprávu zájmovou, věcnou a územní.³ Tato práce se bude zabývat samosprávou územní. Nositelem veřejné správy není v tomto případě přímo stát, ale právě stát předává část svých pravomocí veřejnoprávním korporacím, které vykonávají samosprávnou činnost.

Samospráva je nedílnou součástí systému, který se nazývá decentralizovaná státní správa. Decentralizovaná státní správa nastává ve chvíli, kdy primární zákonné normy tvoří sice centrální zákonodárná moc, ale výkon státní správy je svěřen dále i jiným nositelům (subjektům) veřejné správy, tzv. decentralizovaným orgánům státní správy, a část pravomocí a působností je přenesena na samosprávné veřejnoprávní korporace. V decentralistickém systému dochází ke stálému přesunu pravomocí, kompetencí nebo funkcí právě ve prospěch decentralizovaných státních orgánů, které jsou na nižší úrovni státní správy.⁴ Tito decentralizovaní nositelé poté vykonávají určité pravomoci veřejné správy na vlastní odpovědnost a vlastním jménem, přičemž jsou vázáni přímo právním řádem.⁵ Z toho vyplývá, že organizace veřejné správy u nás je rozčleněna a uspořádána do několika konkrétních územně správních členění státu, a tudíž není vykonávána jen z jediného místa (centra), jelikož centralizovaný

¹ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava, v platném znění (dále jen „Ústava“).

² KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. s. 7.

³ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. s. 4.

⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 16.

⁵ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 97.

výkon by byl finančně nákladnější, složitější a nebylo by možné adekvátně řešit, zkoumat a uchopit problémy a správu na nižších úrovních státního uspořádání.

Samosprávu taktéž definuje profesor Martin Kopecký jako „...ústavou a zákony stanovený okruh úkolů veřejné správy, jejichž vykonávání vlastním jménem a na vlastní odpovědnost je svěřeno samosprávné korporaci odlišné od státu.“⁶ Dále profesor Martin Kopecký rozvádí, že nositel samosprávy je v našem případě právě veřejnoprávní korporace, která není při výkonu samosprávy podřízena státu. Stát jako takový má jen pravomoc dohlížet nad dodržováním zákonů při samosprávné činnosti.⁷ Samosprávná činnost může být tedy i dále přezkoumávána pomocí soudního aparátu, a to na základě principu brzd a protivah, ale jen v přezkumu souladu samosprávné činnosti se zákonem a na základě zákona, jelikož ve vztahu státu a výkonu samosprávy neexistuje subordinační vztah, na základě kterého by mohl probíhat přezkum i dalších činností.⁸

V neposlední řadě profesor Adolf Merkl definuje samosprávu jako určitou situaci, kdy „občan, který je ve státní správě objektem správy, stává se v samosprávě subjektem správy.“⁹ V dnešní době může v této definici někdo spatřovat protiklad se suverenitou lidu, kdy je lid základním zdrojem veškeré státní moci, potažmo i státní správy. Tuto definici lze i chápat jako postupné přibližování státní správy k lidu a občanům pomocí samosprávy, kdy jako takový se sice podílí i na státní správě, ale tak vzdáleně, že je stále jen objektem státní správy, kdežto u samosprávy je mu okruh pravomocí natolik blízký a přímý, že je již subjektem.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že samospráva jako taková nemůže bez státu existovat, jelikož stát, nebo lépe řečeno zákonodárce, určuje okruh záležitostí, pravomocí a úkolů, které jsou samosprávě svěřeny a které může samospráva samostatně vykonávat. Lze dále konstatovat, že samospráva je

⁶ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 97.

⁷ Tamtéž.

⁸ MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. s. 51.

⁹ Průcha, Petr; *Občan a obec, obec a občan*. Dostupné z:

https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2011/files/prispevky/12%20Sleva/prucha.pdf#:~:text=Merkl%20%28Obecn%C3%A9%20spr%C3%A1vn%C3%AD%20pr%C3%A1vo%29%20uv%C3%A1d%C3%AD%3A%20Ob%C4%8Dan%2C%20kter%C3%BD%20je,na%C5%A1e%20sou%C4%8Dasn%C3%A1%20obecn%C3%AD%20samospr%C3%A1va%20a%20jej%C3%AD%20pr%C3%A1vn%C3%AD%20%C3%BAprava.

i projevem principu subsidiarity, jenž představuje pravomoc nositelů veřejné moci spravovat okruh záležitostí, které nejsou nad rámec stanovených okruhů a úkolů, kvůli kterým byl tento nositel zákonodárcem aprobován. Samospráva by se dále dala popsat jako samostatná správa věcí veřejných, která je vykonávána subjekty, jichž se přímo týká a které řeší své vlastní záležitosti na veřejné úrovni.

Jak již bylo uvedeno, samospráva je vykonávána na vlastní odpovědnost a vlastním jménem veřejnoprávní korporace, s tím souvisí i určitá finanční autonomie a možnost vydávat podzákonné právní předpisy, což by bylo možné vnímat jako realizaci řídicích prvků mocensko-ochranné činnosti výkonu samosprávy. Samosprávná moc není jen o vydávání a výkonu vlastních právních předpisů, mocenských aktů nebo rozhodnutí, zároveň v sobě kloubí i samosprávný výkon norem v oblasti, ve které samosprávné subjekty působí. Dalším prvkem mocensko-ochranné činnosti samosprávy je možnost regulovat, kdy se samospráva stará o udržení nebo i obnovení požadovaného stavu za použití pouze samosprávných pravomocí. Jako představitelé samosprávy jsou poté k výkonu samosprávné moci zřizovány samosprávné orgány, které teoretickou činnost samosprávy přenáší do praxe.¹⁰

1.2 Obec jako územně samosprávný celek

Ústava v článku 99 deklaruje, že Česká republika se skládá z obcí a krajů, přičemž základními územními samosprávnými celky jsou obce a vyššími územně samosprávnými celky jsou kraje. Obec dále klasifikuje jako součást vyššího územně samosprávného celku, tedy kraje. Ústava taktéž v článku 101 stanovuje, že územně samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi a právníckými osobami, přičemž jako takové jsou od státu odlišné.

Obec jako územně samosprávný celek poté definuje v ust. § 1 obecního zřízení¹¹: „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“¹² Znění výše uvedeného paragrafu je v přímé návaznosti na ustanovení článku 99 Ústavy, kde jsou definovány obecně územní samosprávné celky.

¹⁰ PRŮCHA, Petr. *Místní správa*. s. 21.

¹¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění (dále jen „*obecní zřízení*“).

¹² KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbirce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 1.

Z této definice vyplývají tři hlediska, která pojem obec definují, a to:

- 1) právo na samosprávu,
- 2) osobní základ (občané obce, neboli osoby trvale žijící na území obce včetně cizích státních občanů, kteří mají v obci trvalý pobyt),
- 3) územní základ (hranice, neboli vymezené katastrální území) obce.¹³

Dle názoru docenta Zdeňka Koudelky je celkem pět aspektů, potažmo znaků, které obec vymezují. Výše uvedené tři aspekty rozšiřuje o další dva znaky, a to orgány obce a vlastní majetek obce.¹⁴

V ust. § 2 odst. 1 obecního zřízení je deklarováno, že obce jsou veřejnoprávními korporacemi, které jednají svým vlastním jménem, na svou odpovědnost a mají vlastní majetek, se kterým mohou hospodařit.¹⁵ Obce disponují vlastní právní osobností (subjektivitou), kterou jsou jako veřejnoprávní korporace nadány. Z výše uvedeného ústavního zakotvení ve spojení s ust. § 20 odst. 1 občanského zákoníku¹⁶ vyplývá, že obce jsou považovány za právnické osoby.¹⁷ Obec, jakožto právnická osoba, ale nemá jako hlavní cíl tvorbu zisku jako jiné právnické osoby, ale její hlavní cíl a úkol je definován v ust. § 2 odst. 2 obecního zřízení, kdy má obec pečovat o všestranný rozvoj svého území, a to v zájmu potřeb svých občanů, což tvoří také i základ **samostatné působnosti obce**.¹⁸

V rámci obce jako právnické osoby jsou prolínána soukromá a veřejná práva a povinnosti, kdy obec vystupuje vůči svým občanům jako veřejnoprávní subjekt, který je nadán státní mocí a má veřejná práva a povinnosti a na straně druhé může vstupovat do smluvních vztahů jako subjekt soukromý a uplatňovat práva a povinnosti v soukromoprávní oblasti.¹⁹

1.3 Samostatná působnost

Existují dva druhy působnosti, které může veřejnoprávní korporace vykonávat, a to přenesenou a samostatnou působnost. Tato práce se zaměřuje

¹³ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva.*, s. 94.

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbirce právních předpisů územních samosprávních celků a některých správních úřadů: komentář.* s. 3.

¹⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“).

¹⁷ PRŮCHA, Petr. *Místní správa.* s. 59.

¹⁸ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbirce právních předpisů územních samosprávních celků a některých správních úřadů: komentář.* s. 5.

¹⁹ PRŮCHA, Petr. *Místní správa.* s. 59.

na výkon samostatné působnosti. Samostatnou působnost lze definovat jako jednání vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a vlastní účet veřejnoprávní korporace.²⁰

Možnost výkonu samostatné působnosti je pro veřejnoprávní korporaci subjektivním právem. Taktéž obci pomáhá naplňovat cíle, které jsou důvodem její existence, a to především rozvoj území a péči o potřeby občanů obce.

Do samostatné působnosti obce má možnost stát zasáhnout jen v případech, kdy tak stanoví zákon, anebo ve chvíli, kdy dojde k překročení zákonných mezí samostatné působnosti, tj. zásady zákonnosti.²¹ Zásada zákonnosti je zakotvena v Ústavě, a to v článku 101 odst. 4.

Obecní zřízení v ust. § 7 odst. 1 stanovuje, že samostatná působnost obce může být omezena jen na základě zákona, přičemž ani omezení, která jsou prováděna na základě zákona, nemohou být výsledkem libovůle. Zákonodárce je omezen především ústavně zaručenými právy obce na samosprávu. Omezení by muselo sledovat vyšší legitimní cíl v zájmu veřejného blaha a pořádku.²²

Samostatná působnost slouží k výkonu samosprávy, kdy obec může reflektovat svoji svobodnou vůli k realizaci veřejných otázek, a to především k vydávání podzákonných právních předpisů, tedy obecně závazných vyhlášek. Největším problémem samostatné působnosti není její definice, ale hranice, která určuje, co ještě do samostatné působnosti spadá, a co již samostatnou působností není.²³ Tato hranice není nikde přesně vymezena, ale za žádných okolností nesmí být překročena tam, kde se již jedná o působnost přenesenou, která je skoro až protikladem k samostatné působnosti veřejnoprávní korporace.

Samostatná působnost je v obecním zřízení vymezena pozitivně i negativně. Negativní vymezení popisuje samostatnou působnost obce pomocí záporných hledisek, kdy tvrdí, že se jedná o samostatnou působnost vždy, když se nejedná o přenesenou působnost, což je deklarováno v ust. § 8 obecního

²⁰ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 3.

²¹ Tamtéž.

²² KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbirce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 14.

²³ MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. s. 266.

zřízení a dále v případě, kdy daná působnost nespadá do okruhu samostatné působnosti kraje.²⁴

Kdežto pozitivní samostatná působnost je vymezena způsobem kladným, tedy co naopak do samostatné působnosti spadá. Nejšířeji je vymezena v ust. § 35 obecního zřízení, kde je přesně popsáno, co do samostatné působnosti patří, pomocí demonstrativního výčtu. ust. § 35 obecního zřízení, ale neobsahuje veškerý okruh záležitostí, kterými obec v rámci samostatné působnosti disponuje, další záležitosti jsou stanoveny v II. hlavě obecního zřízení a další okruhy stanoví zvláštní zákony, např. stavební zákon, zákon o pomoci v hmotné nouzi nebo školský zákon atd. Negativní vymezení se opírá částečně i o princip subsidiarity, který stanovuje, že veškeré záležitosti, které přesahují lokální význam, mají být plněny na úrovni vyšších samosprávných celků, v tomto případě krajů. Pokud je převýšen i význam vyššího samosprávného celku, má tyto záležitosti spravovat stát.²⁵

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že zákonodárce musí brát na zřetel jak princip subsidiarity, tak i princip proporcionality ve spojení se zájmem občanů a zásahem do jejich subjektivních práv a po zvážení všech těchto faktorů může být doplněn nebo měněn okruh záležitostí, které spadají do samostatné působnosti. Lze se domnívat, že samostatnou působnost nelze bezesbytku vymežit, jelikož právě okruh úkolů, který může být v rámci samostatné působnosti upraven, je poměrně široký a bylo by velice obtížné vymežit v rámci několika zákonných ustanovení celkový okruh samostatné působnosti.

Zákonodárce dbal při úpravě záležitostí v rámci samostatné působnosti především na to, aby činnosti, které autoritativně omezují subjektivní práva osob, byly upraveny důkladněji než ostatní, které takový zásah nepředstavují. I po mnoha úpravách není okruh úkolů, které spadají do samostatné působnosti, jasně definován. V některých právech, která v rámci samostatné působnosti obce mají, dokonce panuje jakási nerovnost, kdy některé obce jsou nadány určitými právy, které obce jiného druhu nemají. Jedním z těchto práv je např. možnost, která umožňuje statutárním městům dělit své území do jednotlivých obvodů.

²⁴ MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. s. 266.

²⁵ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 112.

Tímto právem, které je činěno v rámci samostatné působnosti, ale disponují jen statutární města.²⁶

Tato práce se bude nadále v dalších kapitolách zabývat podzákonými právními předpisy, které obce vydávají na základě své samostatné působnosti, jimiž jsou právě obecně závazné vyhlášky.

²⁶ MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. s. 267.

2 Pojem obecně závazná vyhláška

Jak již bylo zmíněno, obce mohou na základě samostatné působnosti vydávat podzákoné právní předpisy, tj. obecně závazné vyhlášky, které jsou originálními (neodvozenými) právními předpisy. Obecně závazné vyhlášky by měly obsahovat vlastní pravidla a neměly by napodobovat právní normy, které jsou obsaženy již v zákoně. Vydávání obecně závazných vyhlášek lze také chápat jako jednu z realizací práva na samosprávu, a to velice podstatnou, kterou provádějí obce v rámci jejich autonomní činnosti, a to v mezích zákonem dané působnosti.

Dalším právním předpisem, který mohou obce vydávat, je nařízení. Nařízení obce vydávají v rámci přenesené působnosti na základě zmocnění v článku 79 odst. 3 Ústavy.

Znaky obecně závazných vyhlášek jsou obecnost a abstraktnost. Obecnost je spatřována v tom, že obecně závazné vyhlášky mají působnost na celém území obce a vůči všem osobám, které se na území obce pohybují, nejen tedy vůči svým trvale žijícím občanům obce. Abstraktnost u obecně závazných vyhlášek znamená, že vždy upravuje abstraktní neboli neurčitý počet osob a obecný zájem. Neupravuje tedy konkrétní vztahy nebo situace mezi konkrétními osobami.²⁷ Obecně závazné vyhlášky spadají proto mezi tzv. abstraktní akty, což znamená, že zavazují neurčitý okruh adresátů, mají přímé právní účinky, jsou formalizované, jsou jednostranné (ukládá je obec), právně závazné, ale upravují vymezený okruh záležitostí.²⁸

Ona abstraktnost obecně závazných vyhlášek ale není neprolomitelná, toto lze dovodit např. z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 56/10 ze dne 7. 9. 2011; zde Ústavní soud dovodil, že v některých případech může i obecně závazná vyhláška řešit konkrétní případ. Tento nálezh odkazuje na obecně závaznou vyhlášku města Františkovy Lázně, která upravovala zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, a to tím, že omezila možnost hazardu na území města. Tato obecně závazná vyhláška totiž povolila umístění hazardního zařízení jen v jedné budově v celém městě. Ústavní soud provedl tzv. test čtyř

²⁷ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. s. 145.

²⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 152.

kroků (viz kapitola č. 3.1), kde zkoumal, zda měla obec pravomoc vydat napadenou obecně závaznou vyhlášku, zda se obec nepřičila zákonu, zda nezneužila svoji působnost a zda jednala při přijetí rozumně. Následně Ústavní soud dovodil: „Regulace jedinečných případů a jejich vydělení z rámce obecnosti proto musí být jednoznačně objektivně ospravedlněná a nesmí být výrazem libovůle. Současně však je nutno mít při zacházení s těmito kautelami na zřeteli, že byly Ústavním soudem vysloveny ve vztahu k normám zákonným, jež z povahy věci musí být nadány velkou mírou obecnosti. Vztahovat bez dalšího požadavek obecnosti ve stejné míře na obecně závazné vyhlášky, které regulují aktivity a důsledky lidské činnosti v obcích podle místních specifik, by bylo nepřipadné. Ve vztahu k obecně závazným vyhláškám, zejména označují-li na základě výslovné zákonné autorizace [ust. § 10 písm. a) obecního zřízení či ust. § 50 odst. 4 loterijního zákona] konkrétní místa (ať už označením čtvrti, ulic a jejich částí či návsi nebo konce v malé vesnici), je nutno požadavek obecnosti regulace interpretovat tak, že se vymezení míst musí opírat o racionální důvody, neutrální a nediskriminační ve vztahu ke konkrétním osobám, na něž regulace při aplikaci dopadá. Nevyplývá-li důvod vymezení konkrétních míst z okolností nebo povahy věci, tíží nakonec obec, jež obecně závaznou vyhlášku vydala, povinnost v řízení před soudem takové racionální a neutrální důvody předeštrít a obhájit.“²⁹

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že jestliže dojde k úpravě konkrétního případu, musí zastupitelstvo ve své obecně závazné vyhlášce dostatečně popsat, vysvětlit a ospravedlnit tento krok a účel takové obecně závazné vyhlášky. Nesmí tam být spatřována libovůle zákonodárce nebo důvod diskriminace vůči určitému okruhu osob nebo jen jedné osobě. Obecně závazná vyhláška nikdy nesmí bez dostatečného ospravedlnění zakládat nerovnost osob. Důvody k takovéto úpravě musí být vždy významné a důležité pro veřejný pořádek v celé obci. Lze usuzovat, že toto prolomení bylo velice důležitým krokem v rámci možnosti úpravy obecně závazných vyhlášek, kdy došlo k částečnému, významnému a rozumnému kroku při úpravě záležitostí v samostatné působnosti pomocí obecně závazných vyhlášek.

²⁹ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 56/10, ze dne 7. 9. 2011.

Zmocnění obcí vydávat obecně závazné vyhlášky plyne přímo z Ústavy. V Ústavě je stanoveno v článku 101, že obec spravuje zastupitelstvo, načež navazuje článek 104 odst. 3 Ústavy, kde je přímo uvedeno: „*Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.*“. Kromě obcí mohou obecně závazné vyhlášky vydávat i kraje jako vyšší územně samosprávné celky. Podrobnější úpravu obecně závazných vyhlášek najdeme především v obecním zřízení, v krajském zřízení³⁰ a v neposlední řadě v zákoně o hlavním městě Praze.³¹ Dříve dle ust. § 45 písm. l) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích mohla přijmout v neodkladných případech obecně závaznou vyhlášku i rada obce. Tuto možnost již dnešní obecní zřízení neupravuje.³²

Zmocnění vydávat obecně závazné vyhlášky je zakotveno přímo v Ústavě, která již dále nevyžaduje žádné další zákonné zmocnění, i přesto se v některých zvláštních zákonech tato zmocnění objeví, a to např. místní poplatky (zákon o místních poplatcích) nebo zřízení obecní policie (zákon o obecní policii). Důvodem je, že v době, kdy zvláštní zákony nebo i obecní zřízení, krajské zřízení a zákon o hlavním městě Praze byly zákonodárcem sepsovány, se odborná společnost řídila názorem Ústavního soudu, že je zapotřebí zákonného zmocnění při ukládání povinnosti v rámci obecně závazných vyhlášek. Obecně závaznými vyhláškami mohou tedy obce upravovat jak práva, tak i povinnosti občanů.³³ Dodnes je odborná veřejnost částečně rozdělena v názoru, jestli v případě stanovování povinností je nutné brát v úvahu i čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod³⁴, který stanoví: „*Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.*“ a čl. 2 odst. 3 Ústavy: „*Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“. Jedna část odborné veřejnosti tvrdí, že jsou tzv. dva typy vyhlášek. První typ upravuje práva a není k němu zapotřebí zákonného zmocnění. Druhý typ upravuje povinnosti,

³⁰ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), v platném znění (dále jen „*krajské zřízení*“).

³¹ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění (dále jen „*zákon o hlavním městě Praze*“).

³² KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. s. 148.

³³ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 54-55.

³⁴ Listina základních práv a svobod, vyhlášena usnesením předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., jako součást ústavního pořádku České republiky (dále jen „*Listina základních lidských práv a svobod*“).

u tohoto typu je zapotřebí zákonného zmocnění, zde se tato část odborné veřejnosti opírá právě o dva výše zmíněné články Ústavy a Listiny lidských práv a svobod.³⁵ Tento názor podpořil i Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 5/93 ze dne 19. 1. 1994. Druhá část odborné veřejnosti se opírá o článek 104 odst. 3 Ústavy, ze kterého nevyplývá potřeba dalšího zákonného zmocnění. Tento názor naopak podpořil Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 45/06 ze dne 11. 12. 2007, kdy uvedl, že právě v návaznosti na výše uvedený článek není již zapotřebí dalšího zákonného zmocnění kromě ukládání poplatků a daní, a to s přihlédnutím k článku 11 odst. 5 Listiny základních lidských práv a svobod. Ústavní nález sp. zn. Pl. ÚS 45/06 ze dne 11. 12. 2007 zmiňuje ohled na článek 11 odst. 5 Listiny základních lidských práva svobod, avšak nikterak se již nevypořádává s článkem čl. 4 odst. 1 Listiny základních lidských práv a svobod.³⁶ K čl. 2 odst. 3 Ústavy se vyjádřil způsobem, že obec sice nedisponuje legislativci na úrovni zákonné novotvorby, avšak i zastupitelé, kteří obecně závazné vyhlášky tvoří, jsou schopni formulovat podzákonné právní předpisy natolik srozumitelně a určitě, aby byla zachována právní jistota. Dále je v nálezu Ústavního soudu uvedeno: „*Ústavní soud konstatuje, že ustanovení čl. 104 odst. 3 Ústavy je nutno nadále interpretovat v linii dosavadních nálezů Ústavního soudu tak, že obce jsou přímo tímto ustanovením Ústavy zmocněny tvořit právo ve formě vydávání obecně závazných vyhlášek. Logickým důsledkem tohoto výkladu potom je, že na rozdíl od vydávání právních předpisů v přenesené působnosti ve smyslu čl. 79 odst. 3 Ústavy, jehož dikce explicitní zákonné zmocnění vyžaduje, k vydávání obecně závazných vyhlášek v mezích své věcné působnosti, a to i když jsou jimi ukládány povinnosti, již obce žádné další zákonné zmocnění nepotřebují (s výhradou ukládání daní a poplatků vzhledem k čl. 11 odst. 5 Listiny), neboť pojmově není právního předpisu bez stanovení právních povinností.*“³⁷

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že odborná veřejnost je v názoru na ukládání povinností pomocí obecně závazných vyhlášek rozpolcena,

³⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 56.

³⁶ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbirce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 20.

³⁷ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 45/06, ze dne 11. 12. 2007.

příčemž názory jsou podloženy logickými argumenty obou stran. Dále je možné dovodit, že přímo článek 104 odst. 3 Ústavy nepotřebuje další zákonné zmocnění k možnosti vydávání obecně závazných vyhlášek, s ohledem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 45/06 ze dne 11. 12. 2007 dochází k modernizaci pojetí postupu při vydávání obecně závazných vyhlášek, které upravují povinnosti, ale Ústavou není ani výslovné zmocnění zákonodárcem v zákonech k vydání obecně závazné vyhlášky požadováno. Lze vyvozovat, že v tomto případě vzniká pro obce jistá právní nejistota v tom, jaké povinnosti lze pomocí obecně závazných vyhlášek upravit, a které nikoliv. V každém případě je zde stále možnost povinnost upravit a počkat na vyjádření dozorového orgánu, nebo později Ústavního soudu. Dnes již částečně převládá názor, že obec smí vydávat obecně závazné vyhlášky i bez zmocnění v zákoně, jelikož i Ústavní soud, jak je popisováno výše, částečně upravil svůj názor na tento bod. Jde především o úpravu záležitostí, které jsou dle zákona v působnosti územních samosprávných celků. Výše zmíněné pak odpovídá faktu, že povinnosti smí ukládat orgán, který má přímou demokratickou legitimitu, kterou byl nadán přímo od voličů, což je právě i zastupitelstvo obce. Můžeme se zde opřít i o princip suverenity lidu, který svoji moc zde svěřil do rukou zastupitelstva, a tudíž tím zastupitelstvu umožnil upravovat nejen práva, ale i povinnosti.

Dále lze konstatovat, že v případě možnosti ukládat povinnosti jen na základě zákonného zmocnění by mohlo dojít k částečnému odepření práva na samosprávu, kterou obec má taktéž na základě Ústavy. Dále, i když je zákonodárce při úpravě povinností, které mohou být na základě obecně závazných vyhlášek vydávány, pečlivý, nemůže vždy pamatovat na všechny případy, ke kterým by mohlo v rámci právních vztahů docházet, jelikož právo musí reagovat co nejrychleji na nastalé situace, a to především z důvodu ochrany adresátů právních norem. Lze dovodit, že podzákoná právní úprava může reagovat mnohem rychleji na nastalé situace než úprava na zákonné úrovni, a i z tohoto důvodu by zde měla být možnost ukládání povinností i bez přímého zákonného zmocnění. Obecně závazné vyhlášky vydává zastupitelstvo, které je sestaveno právě na základě přímých voleb, ve kterých se projeví suverenita a názor právě adresátů obecně závazných vyhlášek, tudíž zde dochází

k přímé úpravě na místní úrovni místními občany, kteří mají především zájem na prosperitě obce jako celku.

U obecního zřízení najdeme zmocnění ukládat povinnosti v samostatné působnosti v ust. § 10, obec na základě této úpravy může vydat obecně závaznou vyhlášku: „*k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku....., pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku, k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti a stanoví-li tak zvláštní zákon.*“.³⁸ Úpravu ukládání povinností pomocí obecně závazných vyhlášek najdeme i u jiných zvláštních zákonů. Jedním z práv, které se dají pomocí obecně závazné vyhlášky upravit, je např. zřízení obecní policie.³⁹ Lze se domnívat, že i obecních symbolů nebo technické mapy města.

Obecně závazné vyhlášky se dále dělí na fakultativní a obligatorní. Fakultativní obecně závazné vyhlášky jsou ty, které obec vydává bez jakékoliv iniciace státu, je jen na vůli obce, jestli chce nějakou obecně závaznou vyhlášku vydat a čeho se bude dotýkat. Obligatorní obecně závazné vyhlášky jsou takové vyhlášky, které obec musí vydat v případě splnění určité zákonodárcem dané hypotézy, např. v případě členění statutárního města na městské části (kromě hlavního města Prahy, které má povinnost ze zákona se na části dělit). Statutární město jako takové má samo možnost se rozhodnout, zda se bude chtít rozdělit na části, anebo nikoliv. Pokud bude stát o rozdělení, musí být vydán statut ve formě obecně závazné vyhlášky, pomocí něhož je město na části děleno.⁴⁰ Zde je možné spatřit naplnění hypotézy dané zákonem a poté povinnost k vytvoření vyhlášky.⁴¹

Ústava však nikterak nepojednává o tvorbě, postupu nebo náležitostech obecně závazných vyhlášek, v tomto případě se vždy musíme obracet na obecní

³⁸ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbirce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář.* s. 19.

³⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy.* s. 57.

⁴⁰ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy.* s. 62.

⁴¹ Ust. § 130 obecního zřízení.

zřízení nebo na judikaturu Ústavního soudu, který provádí dozor nad vydáváním obecně závazných vyhlášek.

2.1 Pravomoc

Pravomoc obce vydávat obecně závazné vyhlášky plyne přímo z Ústavy, a to z článku 104 odst. 3. Zmocnění vydávat obecně závazné vyhlášky na základě ust. článku 101 odst. 1 Ústavy má zastupitelstvo obce, které je jedním z orgánů obce. Ke konkretizaci zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky odkazuje v ust. § 35 odst. 1 a 2 obecního zřízení. Ust. § 35 odst. 1 a 2 obecního zřízení vymezuje rozsah samostatné působnosti, pomocí níž obec spravuje obecní záležitosti právě tvorbou obecně závazných vyhlášek. Oprávnění vydávat obecně závazné vyhlášky je dále uvedeno i ve výčtu ust. § 84 odst. 2 písm. h) obecního zřízení.

V tomto ustanovení je uveden výčet pravomocí zastupitelstva, zastupitelstvu toto vymezení umožňuje vydávat v rámci jeho mezí obecně závazné vyhlášky. Obec jedná i jako osoba práva soukromého a je jí dovoleno vstupovat i do soukromoprávních vztahů, ale s ohledem na přesun pravomocí ze státu je převážně osobou veřejného práva. Není tedy možné na obec použít zásadu legální licence (co není zákonem zakázáno, je dovoleno)⁴², ale spíše je zde zapotřebí aplikovat zásadu veřejnoprávních pretenzí (kdy veřejná moc, v tomto případě obec, může činit jen to, co jí zákon dovoluje nebo ukládá). Díky tomu obec není oprávněna jednat dle své libovůle a musí dodržovat zákonem dané „hranice“ jejích kompetencí.

Ústava i obecní zřízení svěřují pravomoc vydávat obecně závazné vyhlášky jen zastupitelstvu obce, což znamená, že není možné, aby tato pravomoc byla delegována na jiný orgán obce. Starosta, obecní úřad ani rada obce nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky. Pokud by došlo k vydání obecně závazné vyhlášky jiným orgánem než zastupitelstvem obce, šlo by o právní akt nicotný nebo nulitní. K takovéto obecně závazné vyhlášce by se vůbec nepřihlíželo, jelikož by jako taková byla nevynutitelná, a proto by z ní neplynula žádná práva ani povinnosti pro další osoby.⁴³ Právní akt, který je nicotný, literatura označuje

⁴² FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 5.

⁴³ Tamtéž.

jako „paakt“. Takový akt není za žádných okolností rozhodnutím veřejného orgánu a není a zároveň ani nesmí být na něj brán zřetel, jelikož není závazným od samého počátku své existence *ex tunc* (od tehdy).⁴⁴

Na základě výše uvedeného pouze zastupitelstvo jako jediný orgán obce, má právo vydávat obecně závazné vyhlášky a z toho lze vyvozovat, že je to převážně z důvodů, kdy se jedná o jediný orgán, který je volen přímo občany obce v přímých volbách a jako takový je nadán touto pravomocí, která na něj byla právě lidem v rámci suverenity přenesena. Dále je důležité zmínit, že v případě, kdy by měl možnost vydávat obecně závazné vyhlášky jen starosta obce, jednalo by se o akty jednoho muže a kvůli tomu by nedocházelo k naplňování přímé vůle lidu a legitimních očekávání.

Pravomoc obce vydat obecně závaznou vyhlášku, je zkoumána jako první bod testu „čtyř kroků“, který používá přímo Ústavní soud, když vykonává dozor nad vydáváním a tvorbou obecně závazných vyhlášek.

2.2 Působnost

Náleží do hmotného práva a je úzce spojena s prostorovou působností. Vykonavatel nebo nositel veřejné správy má zákonem nebo jinými právními předpisy přidělenou oblast úkolů a činností, kterou má právo a zároveň povinnost spravovat, schvalovat, řešit a rozhodovat o ní.⁴⁵

U působnosti je dán její rozsah a obsah. Obsah je vždy dále specifikován a konkretizován právě v právních normách, ať už v zákonech anebo v dalších právních předpisech. Kdežto pomocí rozsahu je stanovena oblast možnosti vykonávat pravomoc orgánu.⁴⁶

Tato kapitola bude zaměřena na působnost právních předpisů samosprávy, která je samozřejmě také součástí samosprávy obcí. V žádném případě působnost právních předpisů nesmí přesahovat rozmezí a hranice obecné působnosti, kterou samospráva disponuje. Vydávání právních předpisů je vlastně realizací obecné právní působnosti, kterou je samospráva nadána. Jedná se o projev principu autonomie, kdy „auto“ znamená sám a „nomos“ zákon.

⁴⁴ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 5.

⁴⁵ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 71.

⁴⁶ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 72.

I zde je spatřována teze, že autonomie je výkon samosprávy, a to i v moci vydávání vlastních právních předpisů. Existují čtyři druhy působnosti, a to časová, místní, osobní a věcná.

2.2.1 Osobní působnost

Osobní působnost představuje okruh osob, kterých se obecně závazná vyhláška dotýká. Obecně závazné vyhlášky působí vůči všem osobám, a to fyzickým i právnickým, které se pohybují nebo vyskytují na území obce, která obecně závaznou vyhlášku vydala.⁴⁷

V některých případech se může stát, že obecně závazná vyhláška působí i vůči dalším veřejnoprávním korporacím nebo státu jako takovému. Dochází k tomu v případech, kdy jiná veřejnoprávní korporace nebo stát vlastní majetek na území obce, kde je vydána určitá obecně závazná vyhláška. Tato obecně závazná vyhláška je pak vykonatelná i vůči dalším veřejnoprávním korporacím nebo státu, jelikož se v tomto případě chovají jako soukromá osoba a vystupují tak i v poměru k obci, která obecně závaznou vyhlášku vydala.⁴⁸ Zde je zachován princip rovnosti.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že obecně závazné vyhlášky se nedotýkají jen fyzických osob trvale žijících nebo právnických osob, které mají na území obce zřízeno sídlo, ale naopak všech osob, které se na území obce pohybují nebo vyskytují. Každý, kdo se na území obce pohybuje, by si měl, tedy alespoň zběžně, nastudovat obecně závazné vyhlášky, účinné na tomto území, aby z jeho strany nedocházelo k jejich porušování.

2.2.2 Časová působnost

Časová působnost je chápána jako uplatnění právních norem obsažených v obecně závazných vyhláškách příslušnými subjekty obce, neboli kdy jsou právní normy platné a účinné vůči adresátům pohybujícím se na území obce, a proto orgány moci výkonné mohou vynucovat práva a povinnosti, které z nich plynou.⁴⁹ V časové působnosti evidujeme tři pojmy, které je zapotřebí znát, a to platnost, účinnost a legisvakanční lhůta.

⁴⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 92.

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ Tamtéž.

Platnost obecně závazné vyhlášky nastává dnem vyhlášení tohoto podzákoného právního předpisu. Ve chvíli vyhlášení se obecně závazná vyhláška stává neoddělitelnou součástí právního řádu na území obce.⁵⁰

Účinnost právního předpisu je pak obvykle vyznačena přímo v obecně závazné vyhlášce. Účinnost nesmí za žádných okolností nastat dříve než platnost obecně závazné vyhlášky. Účinnost nastává až po platnosti, aby bylo možné prostudování obecně závazné vyhlášky, než začne být vykonatelná. Právě účinností se stává obecně závazná vyhláška vykonatelnou. Je na úvaze zastupitelstva, kolik dní je zapotřebí na seznámení adresátů, kteří se pohybují na území obce, s obecně závaznou vyhláškou. Účinnost nesmí nastat dříve než v den vyhlášení a i za těchto předpokladů musí být splněny podmínky dané v zákoně. Pokud není žádné datum v obecně závazné vyhlášce stanoveno, nastává účinnost obecně závazné vyhlášky patnáctým dnem po vyhlášení.⁵¹ K platnosti a účinnosti více v bodě 3.6 a 3.7 této diplomové práce.

Doba mezi platností a účinností obecně závazné vyhlášky se nazývá legisvakantní lhůta.

U časové působnosti je zapotřebí dále dbát i na právní vztahy, které vznikly před účinností obecně závazné vyhlášky. Vztahy bez zpětné účinnosti jsou ty, které vznikly až po účinnosti obecně závazné vyhlášky. Zákonodárci by měli vždy dbát na zásadu zákazu retroaktivity, která udává, že zákon by nikdy neměl působit zpětně. V právní teorii jsou uváděny dva druhy zpětné právní činnosti, a to pravá a nepravá retroaktivita.⁵²

Pravá retroaktivita znamená, že obecně závazná vyhláška bude dopadat i na právní vztahy, které vznikly před účinností obecně závazné vyhlášky. Pravá retroaktivita je v našem právním řádu nežádoucím jevem, avšak obecně je pravá retroaktivita zakázána z tohoto důvodu, aby nedošlo k neprospěchu soukromého subjektu v rámci retroaktivní úpravy. Obecně platí, že když se jedná o pozitivní dopad na soukromý subjekt (tzv. ve prospěch pachatele), jako je tomu

⁵⁰ Ust. § 4 odst. 1 zákona č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů v platném znění (dále jen „zákon o Sbírce právních předpisů ÚSC“).

⁵¹ Ust. § 4 odst. 2 zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC.

⁵² GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. s. 101.

u trestního práva v rámci mírnějšího trestu, tak by za těchto okolností mohla obecně závazná vyhláška působit i zpětně.⁵³

V případě **nepravé retroaktivity** se normy použijí i na právní vztahy, které vznikly před nabytím účinnosti právní normy, ale jen tím způsobem, že zasahují obsah právního vztahu podle platné právní úpravy v dané době, avšak vznik a celková platnost právního vztahu bude posuzována dle právní úpravy, která byla aktuální v době, ze které právní vztah pochází. V tomto případě se tedy nejedná o zpětnou právní účinnost v rámci doslovné a pravé definice tohoto pojmu.⁵⁴

2.2.3 Místní působnost

Místní působnost neboli územní či prostorová působnost je spojována s rozlohou a rozsahem území, na kterém daná obecně závazná vyhláška upravuje práva, povinnosti a vztahy mezi osobami právě na daném území. Obecně závazná vyhláška se vždy vztahuje na určité administrativní území (teritorium) obce, která konkrétní obecně závaznou vyhlášku vydala. Místní působnost se prolíná přímo ustanoveními ústavy a obecního zřízení a není tedy zapotřebí přímo v obecně závazné vyhlášce konkretizovat znovu administrativní území obce.⁵⁵ Obecně se tedy obecně závazná vyhláška vztahuje vždy na všechny osoby, které se na daném území pohybují nezávisle na státním občanství, trvalém pobytu nebo sídle firmy.⁵⁶

U místní působnosti nesmíme zaměňovat pojmy katastrální a celkové území obce, jelikož tyto pojmy nejsou totožné. V některých případech, a to převážně u obcí malého rozsahu, se tyto dva pojmy shodují, tudíž je katastrální a celkové území obce shodné.⁵⁷ Problém nastává u obcí většího rozsahu, které se obvykle sestávají z několika katastrálních území, kdy několik katastrálních území tvoří právě jedno území dané obce.⁵⁸ Z výše uvedeného tedy vyplývá, že celkové území obce s rozšířenou působností zahrnuje i obce

⁵³ GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. s. 101.

⁵⁴ GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. s. 102.

⁵⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 87.

⁵⁶ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v České republice*. s. 94.

⁵⁷ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 99.

⁵⁸ Ust. § 1 odst. 4 zákona o územně správním členění státu.

s pověřeným úřadem a obce a administrativní území obce s pověřeným obecním úřadem zahrnuje i území obce.⁵⁹

V obecně závazné vyhlášce musí být vždy uvedeno, jakého území nebo jaké části obce se daná vyhláška týká, aby pak nedocházelo ke vzniku právní nejistoty u osob, které se na území pohybují.⁶⁰

U vývoje obce někdy dochází ke změně hranic územní samosprávy, která je vyvolána sloučením, oddělením, rozdělením, připojením jiné obce nebo změnami hranic obcí, při kterých nedochází právě k připojení, sloučení, oddělení a rozdělení.

V případě **oddělení** se od obce A odděluje jedna její část a vzniká obec B. V obci B nadále platí obecně závazné vyhlášky, které platily v obci A, ale obec B má právo s nimi zacházet dle svého uvážení, tudíž je může měnit, rušit anebo mohou vznikat obecně závazné vyhlášky nové. U oddělení je důležité, aby nově vzniklá obec měla samostatné katastrální území a sousedila nejméně se dvěma obcemi, případně s jednou obcí a jedním cizím státem. Další podmínkou oddělení je, že oddělená i původní obec musí mít nejméně tisíc trvale žijících obyvatel. Oddělení obcí schvaluje krajský úřad na návrh obce.⁶¹

Dalším typem změny hranic je **rozdělení**, u něhož z jedné obce A vznikají dvě nové obce B a C. V tomto případě u obou nově vzniklých obcí platí obecně závazné vyhlášky, které vznikly před rozdělením obce, ale po rozdělení si je každá obec může upravit dle svého uvážení.⁶²

Dále je důležitá možnost **připojení obce**, kdy obec A se připojí k obci B a tím připojovaná obec A zaniká. Na území obce A jsou následně platné všechny obecně závazné vyhlášky obce B. Připojení obce je realizováno na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy.⁶³

Posledním typem, kdy jsou měněny hranice obce, je tzv. **sloučení obcí**, kdy dochází k tomu, že z obce A a B vzniká nová obec C, slučované obce zanikají. U sloučení je zapotřebí, aby se obě bývalé obce nejprve dohodly na tom,

⁵⁹ MALAST, Jan. *Správní právo přehledně*. s. 43.

⁶⁰ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 88.

⁶¹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 101.

⁶² ŠIMEK, Lubomír. *Obecně závazné vyhlášky obcí: pravidla vydávání: vzory s komentářem*. s. 8.

⁶³ MÜLLEROVÁ, Drahomíra. *Území obce, postupy a důsledky jeho změn (metodická pomůcka)* s. 5.

jaké předpisy budou v nově vzniklé obci platit, a které naopak platnosti pozbudou, aby se předešlo právnímu dualismu v obci. Předpisy, které budou platné, musí být vyvěšeny na úřední desce i s úmyslem obcí se sloučit. Sloučení je taktéž realizováno na základě veřejnoprávní smlouvy.⁶⁴

U **změny hranic** dochází k oddělení části území od obce A a k následnému připojení tohoto území k obci B. Po změně hranic tedy dochází k tomu, že na odděleném území obce již neplatí původní obecně závazné vyhlášky, které tam doposud platily, ale oddělená část přebírá obecně závazné vyhlášky, které platí na území obce B, ke kterému se připojila. Děje se tak např. v případě, kdy je katastrální území nebo část katastrálního území součástí jiné obce, než by mělo být, následně Ministerstvo vnitra vyzve k nápravě tohoto stavu. Zde se obce musí na změně hranic dohodnout do jednoho roku od výzvy Ministerstva vnitra.⁶⁵

Nová obec ještě může vzniknout změnou nebo zrušením vojenského újezdu. Taktéž v důsledku změn území krajů nebo státu může dojít ke změně území obce.⁶⁶

2.2.4 Věcná působnost

Věcná působnost je asi nejsložitější působností, která se s obecně závaznými vyhláškami pojí. Na úvod by stačilo konstatovat, že se jedná o oblast společenských vztahů v rámci samosprávy, které je územní samospráva zmocněna upravovat. Již bylo zmíněno, že cílem obecně závazné vyhlášky je úprava místních záležitostí a zachování nebo zlepšení situace občanů obce. Obec tedy řeší místní záležitosti, které se týkají obecních cílů a záležitostí v zájmu obecného blaha občanů.

Nejdůležitější na věcné působnosti je její vymezení, přičemž hranice tohoto vymezení nesmí být obcí nikdy překročeny. Obec nikdy nebude moci upravovat státní nebo krajské záležitosti, ani zasahovat do základních lidských práv a svobod. Na základě věcné působnosti je dále vyloučena úprava záležitostí, které jsou již upravovány na zákonné úrovni, pakliže by pro dané území nebyly

⁶⁴ MÜLLEROVÁ, Drahomíra. *Území obce, postupy a důsledky jeho změn (metodická pomůcka)* s. 2.

⁶⁵ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. s. 101.

⁶⁶ Tamtéž.

nikterak měněny, přičemž by daný zákon musel umožňovat eventuality odchylné úpravy. Nikdy nemůže docházet k rozporu mezi právním předpisem a obecně závaznou vyhláškou.⁶⁷

Věcná působnost se dále dělí na přenesenou a samostatnou působnost. Samostatná působnost byla podrobně rozebrána v kapitole 1.3 této práce. Na základě přenesené působnosti mohou obce vydávat nařízení. Přenesená působnost je na obec přenesena státem, jedná se o část státní moci, která je v rámci principu subsidiarity a vertikální dekoncentrace přenesena na obec, a proto je vykonávána stále jménem státu, na jeho účet a stát je za ni stále odpovědný.

⁶⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 70.

3 Tvorba obecně závazné vyhlášky

V této kapitole diplomové práce bude charakterizován postup tvorby obecně závazných vyhlášek.

Jak již bylo v této práci poznamenáno, základem pro tvorbu obecně závazných vyhlášek je ústavní zmocnění zastupitelstva k jejich vydávání. Toto ústavní zmocnění zakládá možnost originální novotvorby a autonomie územně samosprávných celků.

Vydávání obecně závazných vyhlášek má sice zmocnění již v Ústavě, avšak Ústava dále jejich tvorbu, publikaci nebo vyhlášení neupravuje. Další úprava tvorby, publikace nebo vyhlášení je regulována v předpisech napříč celým právním spektrem. Toto zakotvení můžeme tedy nalézt převážně v zákoně o obcích, ve zvláštních zákonech, v metodických příručkách Ministerstva vnitra, ale i v jednotlivých jednacích řádech zastupitelstev nebo v samotné judikatuře. Velice důležitá je při tvorbě obecně závazných vyhlášek i odborná pomoc krajských úřadů, ministerstev a jiných ústředních úřadů.⁶⁸

Lze konstatovat, že u obecně závazných vyhlášek je velice podstatné dodržení všech formálně-obsahových náležitostí a právní terminologie, jelikož musí být zachována právní jistota osob, kterých se bude obecně závazná vyhláška dotýkat. Podstatné je také, aby proces vydávání, ale i obecně závazné vyhlášky jako takové, nebyly zmatečné, vnitřně rozporné a chaotické. V případě nedodržení některých postupů vydávání obecně závazných vyhlášek nebo obsahových a formálních náležitostí by mohlo v krajních případech docházet k dysfunkci těchto vyhlášek a k jejich zrušení. Obecně závazná vyhláška musí být vždy právním aktem, který bude způsobilý k normativní regulaci.

3.1 Postup sestavování obecně závazné vyhlášky

Odborná literatura se zmiňuje o postupu pro vydávání, sestavování a tvorbu obecně závazných vyhlášek. Ústavní soud v případě posuzování obecně závazných vyhlášek používá tzv. test čtyř kroků⁶⁹, pomocí kterého určí, zda je obecně závazná vyhláška vydána, vytvořena a vyhlášena správně pomocí

⁶⁸ GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. s. 105.

⁶⁹ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 63/04, ze dne 22. 3. 2005.

zákonného postupu či nikoliv. Test čtyř kroků, který k výše zmíněnému účelu Ústavní soud využívá, je zároveň postup, který by měla každá obec dodržovat při sestavování obecně závazných vyhlášek. Jedná se hlavně o to, zda se obec při sestavování obecně závazné vyhlášky pohybuje v okruhu své působnosti a zda tvorba obecně závazné vyhlášky neodporuje některým způsobem zákonu.

Test čtyř kroků se skládá z následujících bodů, které musí být zjištěny a na základě kterých je pak posuzováno, zda obecně závazná vyhláška neodporuje zákonu:

„1. Přezkoumání pravomoci obce vydávat obecně závazné vyhlášky.

2. Přezkoumání otázky, zda se obec při vydávání obecně závazné vyhlášky nepohybovala mimo zákonem vymezenou věcnou působnost (jednání ultra vires).

3. Vyřešení otázky, zda obec při vydávání obecně závazné vyhlášky nezneužila zákonem jí svěřenou působnost.

4. Přezkum obsahu vyhlášky z hlediska "nerozumnosti" (unreasonableness).“⁷⁰

Ústavní soud dále poznamenal, že první dva body jsou kritéria formálního charakteru a dva poslední body jsou kritéria, která zkoumají přímo obsah obecně závazné vyhlášky. Samozřejmostí je, že při tomto postupu Ústavní soud zároveň zkoumá, zda jsou ustanovení obecně závazné vyhlášky určitá a neodporují jiným zákonům nebo interpretaci zákonů. Tímto testem čtyř kroků dal Ústavní soud vlastně návod obcím, neboť bylo zdůrazněno, co vše by mělo být při tvorbě obecně závazných vyhlášek dodrženo a co v případě sporu bude Ústavní soud převážně zkoumat.⁷¹

Prvním krokem je pravomoc obce vydat obecně závaznou vyhlášku.

Ústavní soud se zabývá tím, zda obec vydala obecně závaznou vyhlášku v rámci svých pravomocí a kompetencí, které jí byly zákonem svěřeny. S čímž souvisí i otázka, zda obecně závaznou vyhlášku vydal kompetentní orgán, který má k tomuto účelu zmocnění, tedy zastupitelstvo obce, a zároveň způsobem,

⁷⁰ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 63/04, ze dne 22. 3. 2005.

⁷¹ Tamtéž.

který je uveden v zákoně, přičemž postup vydávání obecně závazné vyhlášky netrpěl žádnou právní vadou.⁷²

Druhým krokem testu je **působnost obce při vydávání obecně závazné vyhlášky**. Důležitým článkem pro určení působnosti je článek 104 odst. 3 Ústavy, kde je uvedeno, že zastupitelstvo je zmocněno vydávat obecně závazné vyhlášky, ale jen v mezích své působnosti. Působnost zastupitelstva dále rozvádí obecní zřízení. Působnost byla detailně analyzována již v kapitole 2.2 této diplomové práce. Důležitým faktorem u působnosti je předmět a cíl obecně závazné vyhlášky, vždy se musí jednat o zabezpečení místních záležitostí a zároveň by obecně závazná vyhláška neměla upravovat to samé, co zákon.⁷³

Třetím krokem tohoto testu je **zákaz zneužití svěřené pravomoci a působnosti obce**. Jedná se zde o situaci, kdy je obecně závazná vyhláška vydána sice v oblasti, která může být obcí regulována, ale za situace, kdy je sledován účel, který zákon neuznává (zde je tento krok zkoumán na základě legitimacy), nebo obecně závazná vyhláška přihlíží k nerelevantním úvahám, anebo opomíjí relevantní úvahy. Za takovou nežádoucí situaci, kdy dojde ke zneužití zákona, a tedy svěřené pravomoci a působnosti, je pokládána situace, kdy obecně závazná vyhláška upravuje určitý typ místního poplatku, který však zákon o místních poplatcích neuvádí v taxativním výčtu možných poplatků, které mohou být obcí zavedeny. Zda obecně závazná vyhláška přihlíží k nerelevantním úvahám nebo opomíjí relevantní úvahy, se testuje na základě testu proporcionality neboli přiměřenosti. Test proporcionality ve svém základě porovnává určité právo nebo určité povinnosti osoby, na kterou obecně závazná vyhláška dopadá, s určitým statkem nebo právem, které jsou obecně závaznou vyhláškou chráněny. Zjednodušeně řečeno, zda obecně závazná vyhláška nezasahuje do práv a povinností osob víc, než je nutné, a zda omezení, která jsou obecně závaznou vyhláškou dána, nezasahují do subjektivních práv jedinců nadměrným způsobem.⁷⁴ Nyní se tedy posuzují dle Ústavního soudu tři

⁷² FURKOVÁ, Petra; VESELÝ, Miroslav; CHODÚR, Pavel; ŠTĚPÁNOVÁ, Barbora. *Obecně závazné vyhlášky v praxi obcí*. s. 10.

⁷³ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 10.

⁷⁴ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 13-15.

kritéria přípustnosti zásahu, která obecně závazná vyhláška musí splňovat: „První z nich je **princip způsobilosti** naplnění účelu (nebo také vhodnosti), dle něhož musí být příslušné opatření vůbec schopno dosáhnout zamýšleného cíle, jímž je ochrana jiného základního práva nebo veřejného statku. Dále se pak jedná o **princip potřeby**, dle něhož je povoleno použití pouze nejšetrnějšího - ve vztahu k dotčeným základním právům a svobodám - z více možných prostředků. Třetím principem je **princip přiměřenosti** (v užším smyslu), dle kterého újma na základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli, tj. opatření omezující základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi základního práva či svobody s veřejným zájmem, svými negativními důsledky přesahovat pozitiva, která představuje veřejný zájem na těchto opatřeních.“⁷⁵

Lze konstatovat, že obecně závazné vyhlášky by měly obsahovat spíše zákazy, které jsou omezující v co nejmenším možném rozsahu a neměly by tak plošně stanovovat zákazy, ať již v časovém, či prostorovém ohraničení. Zákazy musí být vždy dostatečně definovány, vysvětleny a musí mít dostatečné odůvodnění jejich cíle. Při zavádění zákazů a pravidel v obecně závazných vyhláškách by měly být vždy posuzovány veškeré možné aspekty dané záležitosti. Tento bod testu je důležitý především kvůli zamezení svévole zastupitelstva, zachování právní jistoty a legitimního očekávání.

Čtvrtým a zároveň posledním krokem tohoto testu je **zkoumání „nerozumnosti“ obecně závazné vyhlášky**. Ve čtvrtém kroku testu se zjišťuje, zda při tvorbě obecně závazné vyhlášky byly zohledňovány relevantní skutečnosti. Ústavní soud zjišťuje, zda obecně závazná vyhláška není natolik nerozumná, aby nebyla obecně závazná vyhláška zjevně absurdní. Tento bod nesmí být zneužíván v případech, kdy jen dochází k věcnému nesouhlasu s úpravou, která je v obecně závazné vyhlášce zakotvena. Věcná nerozumnost musí být za hranicí absurdity, a to v protikladu s něčím, co by měla obec preferovat, nebo by bylo rozumné, a může být užita jen při řešení extrémních okolností. Ústavní soud tedy uvádí, že při použití tohoto kroku testu musí být každý soudce velice opatrný a restriktivní. Příkladem takového absurdního,

⁷⁵ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 3/02, ze dne 13. 8. 2002.

nerozumného pravidla může být, když obec zakáže určitou záležitost, ale zároveň vyjme z působnosti této obecně závazné vyhlášky celou obec. Tudíž obecně závazná vyhláška není vlastně nikde vykonatelná, jelikož celé území obce je vyjmuté.⁷⁶ Ústavní soud také mimo jiné uvedl: „...kritérium nerozumnosti napadené vyhlášky, jehož splnění vede k jejímu zrušení, je přitom nutno interpretovat tak, že by muselo jít o právní úpravu natolik absurdní, že by žádná rozumná obec, resp. žádné racionálně uvažující zastupitelstvo obce k takovému řešení nemohlo rozumně přistoupit.“⁷⁷

Lze jen doplnit, že zastupitelé jsou laiky a nejsou ve většině případů nijak vzděláni v tvorbě právních předpisů, kdy není ani u zastupitelů žádný jiný předpoklad odbornosti nebo vzdělání, a i z tohoto důvodu musí být na toto hledisko brán nemalý zřetel a důraz při přezkumu Ústavním soudem.

V neposlední řadě se Ústavní soud zabývá otázkou, zda byly splněny obecné požadavky na tvorbu a obsah obecně závazné vyhlášky. Celý proces tvorby a obsahu bude analyzován v následujících kapitolách této práce. Tím nejdůležitějším obsahem jsou pravidla chování, která ovlivňují osoby a vždy něco příkazují, zakazují nebo dovolují. Tato pravidla chování jsou označována jako právní normy a jsou tvořena, vydávána a vymáhána státem. Vždy musí být dbáno na jazykovou a obsahovou úroveň textu obecně závazné vyhlášky. Text musí být vždy srozumitelný a určitý.⁷⁸ Velice podstatné k formální stránce obecně závazných vyhlášek je následující vyjádření Ústavního soudu: „Ústavní soud již dříve ve svých nálezech konstatoval (Pl. ÚS 2/97), že neurčitost ustanovení právních předpisů, kde intenzita neurčitosti vylučuje možnost stanovení normativního obsahu daného ustanovení i pomocí obvyklých interpretačních postupů, znamená rozpor s principem právní jistoty, jakožto jedním ze znaků demokratického právního státu podle čl. 1 odst. 1 Ústavy. Ústavní soud předesílá, že od měst a obcí (zejména menších obcí) nelze očekávat, že své právní předpisy budou formulovat ve stejné kvalitě, jakou by měly mít formulace zákonných norem, neboť obce zpravidla nedisponují erudovanými

⁷⁶ FURKOVÁ, Petra; VESELÝ, Miroslav; CHODÚR, Pavel; ŠTĚPÁNOVÁ, Barbora. *Obecně závazné vyhlášky v praxi obcí*. s. 18.

⁷⁷ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 30/06, ze dne 22. 5. 2007.

⁷⁸ FURKOVÁ, Petra; VESELÝ, Miroslav; CHODÚR, Pavel; ŠTĚPÁNOVÁ, Barbora. *Obecně závazné vyhlášky v praxi obcí*. s. 19.

*legislativci. Na stranu druhou však nelze ani v případě právních předpisů obcí připustit, aby jejich ustanovení byla formulována natolik neurčitě či nesrozumitelně, že by adresát těchto norem nebyl schopen předvídat jejich aplikaci a neměl možnost upravit podle toho své chování.*⁷⁹

3.2 Náležitosti a struktura obecně závazných vyhlášek

Základním faktorem při tvorbě obecně závazných vyhlášek je srozumitelnost a předvídatelnost. Díky srozumitelnosti a předvídatelnosti je zajištěna právní jistota. V případech sporu nebo dvojího výkladu, kdy by byly obecně závazné vyhlášky nesrozumitelné nebo nepředvídatelné, dochází k tomu, že vždy bude platný ten výklad, který je lepší, neboli ve prospěch adresátů, nikoliv autorů.⁸⁰ Použití slov s více významy by se mělo vyskytovat jen v krajních případech, přičemž musí být z textu patrný význam tohoto slova. Obecně závazné vyhlášky musí respektovat význam použitých slov, který je již dán zákony a je vžitý širokou veřejností. V případě použití slov, která nejsou běžně využívána v právním prostředí, je zapotřebí přesné definice těchto slov a pojmů přímo v obecně závazné vyhlášce, a to převážně u neurčitých právních pojmů.⁸¹

Na obecně závazné vyhlášky nejsou obecním zřízením kladeny rozsáhlé formální požadavky. Formálním požadavkem, který je uveden v obecním zřízení, jsou snad jen podpis a označení vydavatele, někdy je uváděno, že vlastní text obecního zřízení předpokládá mlčky, jelikož bez vlastního textu by obecně závazná vyhláška nic neupravovala, a tím by nenaplnila cíl své existence. Avšak odborná literatura, právní nauka a legislativní pravidla vlády (která lze aplikovat i na strukturu obecně závazných vyhlášek) kladou na obecně závazné vyhlášky vyšší nároky, a to právě na základě výše uvedeného požadavku Nejvyššího správního a Ústavního soudu ohledně srozumitelnosti a předvídatelnosti obecně závazných vyhlášek. K náležitostem obecně závazných vyhlášek tedy patří: **označení vydavatele, název, úvodní věta, vlastní text, odkazy a poznámky, podpisy, datum přijetí a přílohy.** Přílohy, odkazy a poznámky mají sloužit

⁷⁹ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/09, ze dne 2. 11. 2010.

⁸⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 122/2004-69, ze dne 23. 11. 2004.

⁸¹ VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků.* s. 18.

spíše jen pro lepší orientaci adresátů obecně závazných vyhlášek. Docent Zdeněk Koudelka ve své knize Právní předpisy samosprávy podotkl, že struktura obecně závazné vyhlášky má vždy naplňovat heslo: „*Jednoduchost je pečeti pravdy!*“⁸²

3.2.1 Formální náležitosti obecně závazné vyhlášky

Označení vydavatele

Vydavatelem obecně závazných vyhlášek může být kraj nebo obec. Tato diplomová práce je zaměřena na obecně závazné vyhlášky obcí, z tohoto důvodu se v dalších odstavcích tohoto textu zaměříme jen na obce.

Označení vydavatele se tedy vždy bude skládat ze slova „obec“, ke kterému bude připojen název konkrétní obce, která obecně závaznou vyhlášku vydala, a to v samostatné působnosti. Nikdy by jako označení vydavatele nemělo být použito sousloví „obecní úřad“, jelikož obecní úřad jako instituce není vydavatelem obecně závazné vyhlášky. Obecně závazné vyhlášky vydává obec.⁸³ Ústavní soud v této věci sice akceptoval obecně závazné vyhlášky, které mají špatně uvedeno označení vydavatele, a dále konstatoval, že samotné nesprávné označení vydavatele, kdy místo obce je v obecně závazné vyhlášce uveden jako vydavatel obecní úřad, nezakládá neplatnost celého právního předpisu.⁸⁴

V praxi se tento problém ve většině případů nevyskytuje. Lze se domnívat, že většina zastupitelstev pracuje se vzory a respektuje je, které jsou přístupné na portálu Ministerstva vnitra nebo v různých odborných publikacích.

Datum přijetí

Obecně závazná vyhláška by měla vždy obsahovat datum jejího přijetí zastupitelstvem. Tato náležitost je důležitá především z důvodu přehlednosti, jelikož díky tomuto datu známe i číslo zasedání zastupitelstva, na kterém byla obecně závazná vyhláška přijata. Toto datum nemá žádný vliv na platnost ani na účinnost obecně závazné vyhlášky; datum zasedání může být shodné s platností i s účinností obecně závazné vyhlášky, avšak nesmí se jednat o datum pozdější, než je datum platnosti nebo účinnosti. Název právního předpisu je uveden hned za datem přijetí.⁸⁵

⁸² KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 94.

⁸³ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 95.

⁸⁴ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 20/93, ze dne 14. 6. 1994.

⁸⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 98.

Obce často do textu obecně závazných vyhlášek zapisují a vlastně i deklarují platnost obecně závazné vyhlášky, avšak toto datum se do obecně závazných vyhlášek nedoporučuje uvádět, a to především z důvodu, že ve většině případů zastupitelstvo nemůže vědět, kdy bude přesně obecně závazná vyhláška vyvěšena.⁸⁶

Název

Název by měl následovat hned po označení vydavatele. Název by měl být vždy výstižný a měl by vyjadřovat zjednodušeně obsah konkrétní obecně závazné vyhlášky. Název by měl být co nejkratší a natolik výstižný, aby adresát pochopil, co je v dané obecně závazné vyhlášce upraveno, pokud je název dlouhý, je vhodné, aby zákonodárce do závorky za celý název obecně závazné vyhlášky uvedl ještě její název zkrácený, který také ve spojení s touto obecně závaznou vyhláškou může být použit.⁸⁷

Název se skládá z názvu právního předpisu, v tomto případě „obecně závazná vyhláška“. Některé obce jsou u formulace názvu laxní a používají pouze označení vyhláška, avšak toto označení není úplné, a proto je nesprávné. Jelikož Ústava i obecní zřízení používají celý název obecně závazná vyhláška, tak by tento název měl být dodržován i samotnou obcí. Použitím celého názvu nemůže dojít k záměně s jiným druhem vyhlášky. Pouhé použití slova vyhláška lze akceptovat jen v následujícím textu (nikoliv v nadpisu) a v úvodní větě, a to jen za předpokladu uvedení, že v textu bude dále použito jen slovo vyhláška, a tím je míněno použití tohoto slova jako zkratky k sousloví obecně závazná vyhláška.⁸⁸

Následně za souslovím „obecně závazná vyhláška“ následuje číslo obecně závazné vyhlášky a rok jejího vydání. Novela zákona o obcích zavedla číslování jen v rámci kalendářního roku, načež odkazuje na ust. § 12 obecního zřízení ve spojení s ust. § 6 zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC. Z ust. § 6 zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC je stanoveno, že se obecně závazné vyhlášky označují arabskými číslicemi v souvislé řadě, kdy pro každý územně samosprávný

⁸⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 98.

⁸⁷ VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*. s. 19.

⁸⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 96.

celek je vedena samostatná číselná řada, která se vždy koncem roku uzavírá. Z výše uvedeného tedy lze konstatovat, že každý nový rok se začíná číslem 1 plus daný rok, ve kterém je konkrétní obecně závazná vyhláška vydána, a je pokračováno číslem 2, 3, 4 atd. Z výše uvedeného tedy lze vyvozovat, že číselná řada je v jednotlivých obcích používána jak pro nařízení, tak pro obecně závazné vyhlášky dohromady, a proto nedochází k použití více číselných řad předpisů v jedné obci samostatně pro nařízení a obecně závazné vyhlášky.⁸⁹

Nesprávné číslování obecně závazných předpisů nezakládá neplatnost tohoto právního předpisu, pokud se jedná o omyl, který je z kontextu zřejmý, jako např. 20023 místo 2023. Konečný název tedy vypadá např. takto: „*Obecně závazná vyhláška obce Měcholupy č. 5/2023 o místním poplatku ze psů.*“⁹⁰

Úvodní věta

U obecně závazné vyhlášky nesmí chybět tzv. úvodní věta. Úvodní věta by měla být strukturována následovně: „*Zastupitelstvo se na svém zasedání dne xxx usneslo vydat na základě § xxx zákona č. xxxx tuto obecně závaznou vyhlášku.*“⁹¹

Úvodní věta by měla obsahovat orgán obce, který obecně závaznou vyhlášku vydal, kdy byla obecně závazná vyhláška vydána, jakým usnesením obecního zastupitelstva a na základě jakého ustanovení zákona.⁹²

Obec může úvodní větu koncipovat některým z těchto způsobů, a to dle jejího rozhodnutí, co se domnívá, že je důležité, aby v úvodní větě konkrétní obecně závazné vyhlášky zaznělo. V případě chybného zákonného ustanovení nebo chybného čísla ustanovení zastupitelstva nedochází k neplatnosti obecně závazné vyhlášky, takže tato chyba nemá na platnost obecně závazné vyhlášky vliv.⁹³

Na koncepci úvodní věty má řada publikací odlišný názor, co by v úvodní větě mělo a nemělo být uváděno. Obce se ve většině případů řídí přímo metodikou, která je vydána Ministerstvem vnitra na tvorbu obecně závazných

⁸⁹ Ust. § 6 zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC.

⁹⁰ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 97.

⁹¹ ŠIMEK, Lubomír. *Obecně závazné vyhlášky obcí: pravidla vydávání: vzory s komentářem*. s. 11.

⁹² VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*. s. 19.

⁹³ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 20/01, ze dne 20. 11. 2001.

vyhlášek. Řada autorů však uvádí, že úvodní věty by mohly být jednodušší a i tak by to splňovalo jejich účel. Lze se domnívat, že v případě uvedení více znaků nemůže být na škodu, avšak v případě opomenutí některého znaku ve zjednodušené verzi by již k chybě dojít mohlo.

Vlastní text

Vlastní text je jeden z nejdůležitějších aspektů, které musí obecně závazná vyhláška obsahovat. Vlastní text musí vždy obsahovat obecně závaznou část, neboli právní normu, kterou upravuje pravidla chování adresátů obecně závazné vyhlášky. Jak již bylo v této práci zmíněno, obecně závazná vyhláška by neměla jen přebírat ustanovení z jiných právních předpisů.⁹⁴ V případě potřeby je možno takováto ustanovení citovat v poznámce pod čarou obecně závazné vyhlášky, a to z důvodu větší přehlednosti a srozumitelnosti pro adresáta obecně závazné vyhlášky. Nadbytečnost zákonných ustanovení nezakládá neplatnost obecně závazné vyhlášky.⁹⁵ Avšak autoři obecně závazných vyhlášek si vždy musí dát pozor na poznámky pod čarou, které nejsou normativním ustanovením textu, a tudíž nezakládají pravidla chování, která by posléze byla vymahatelná.

V případě potřeby může úvod vlastního textu obsahovat preambuli, ale u obecně závazných vyhlášek se preambule spíše v praxi nevyskytuje. V preambuli jsou vyjádřeny spíše principy, ideje, zásady nebo význam a smysl textu a jako taková neobsahuje konkrétní právní normy, které by byly závazné. U obecně závazné vyhlášky není preambule zapotřebí.⁹⁶ Preambule je spíše používána v předpisech vyšší právní síly, kdy je jejich uvození pomocí preambule vhodné a účelné.

Obecně závazné vyhlášky jsou ve většině případů strukturovány do jednotlivých článků anebo paragrafů. Paragrafy jsou u obecně závazných vyhlášek méně využívány než články. Články jsou poté označovány arabskými číslicemi. Články jsou dále členěny na jednotlivé odstavce. Je-li zapotřebí nadpis článku, je situován pod daným číslem článku.⁹⁷ Pokud je obecně závazná

⁹⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 99.

⁹⁵ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/97, ze dne 16. 2. 1999.

⁹⁶ VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*. s. 20.

⁹⁷ Tamtéž.

vyhláška obsáhlejší, je možné členit články do jednotlivých oddílů, oddíly následně můžeme seskupit do dílů, díly dále do hlav a hlavy se mohou rozdělit do jednotlivých částí, které jsou označovány písmeny řecké abecedy. Samotné odstavce pak mohou být členěny na jednotlivé pododstavce anebo body, avšak nikdy není možné členit odstavce pomocí odrážek, a to především kvůli přesným a jasným citacím daných ustanovení.⁹⁸ Struktura obecně závazné vyhlášky však není nikterak regulována zákonem ani jiným právním předpisem. Při tvorbě obecně závazné vyhlášky lze převzít určitou úpravu z legislativních pravidel vlády. Obecně závazná vyhláška tedy může mít jakoukoliv strukturu, při které bude zachována její konkrétnost a určitost.⁹⁹

Z výše uvedeného lze vyvozovat, že struktura je důležitá pro lepší přehlednost a orientaci v textu a autor obecně závaznou vyhlášku následně strukturuje dle náročnosti a potřeby dané obecně závazné vyhlášky. O rozdělení obecně závazných vyhlášek rozhoduje autor, potažmo zastupitelstvo jako celek.

Na závěr obecně závazné vyhlášky mohou být představeny obecné postupy a podmínky pro možné udělení výjimky. Je velice zásadní tyto výjimky uvést přímo v obecně závazné vyhlášce, a to převážně z důvodu právní jistoty při udělování výjimek orgánem územní samosprávy. Autor obecně závazné vyhlášky by však měl dbát na to, aby výjimky byly možné jen zřídka a aby jejich udělování nezakládalo nulitu právního předpisu, tudíž aby nebyly vydávány ve velkém počtu.¹⁰⁰ Četnost výjimek by de facto zakládala nepotřebnost podzákonné právní regulace, kdy by posléze obecně závazná vyhláška nemusela vyhovovat v rámci testu čtyř kroků při kontrole Ústavním soudem.

Na samém konci obecně závazné vyhlášky, většinou v předposledním článku, bývají uvedeny zrušovací obecně závazné vyhlášky, které byly předchůdkyně této, anebo již nejsou díky této obecně závazné vyhlášce zapotřebí. Nemusí být vždy rušena celá obecně závazná vyhláška, v některých případech

⁹⁸ ŠIMEK, Lubomír. *Obecně závazné vyhlášky obcí: pravidla vydávání: vzory s komentáři*. s. 11.

⁹⁹ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 43.

¹⁰⁰ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 102.

může být pomocí zrušovacího ustanovení rušena jen část, anebo dokonce jen např. článek.¹⁰¹

V posledním článku poté bývá deklarována účinnost obecně závazné vyhlášky. Není-li uvedena účinnost, tak obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti 15. dnem po vyhlášení (o účinnosti více v bodě 3.7 této diplomové práce).¹⁰²

Odkazy a poznámky

Odkazy a poznámky se vyskytují v obecně závazných vyhláškách z důvodu lepší orientace v návaznosti na jiné právní předpisy. Jak již bylo v této práci zmíněno, v obecně závazné vyhlášce by neměly být jen opisovány jiné nadřazené právní předpisy, jelikož je to nadbytečné. Místo opisování a přebírání zákonných ustanovení se v obecně závazných vyhláškách používají právě odkazy a poznámky, a to z důvodu lepší orientace v obecně závazných vyhláškách. Toto přispívá k právní jistotě adresátů obecně závazných vyhlášek. Odkazy a poznámky jsou důležité i z důvodu návaznosti a jednotnosti právního řádu České republiky.¹⁰³

Rozdíl mezi odkazem a poznámkou je prostý. **Odkaz** je zakomponován přímo ve vlastním textu obecně závazné vyhlášky a jeho úkolem je odkazovat na jiný právní předpis, který danou věc definuje, rozvádí nebo kde je vedeno zmocnění ke konkrétnímu úkonu.¹⁰⁴ V obecně závazné vyhlášce může být používán např. pojem veřejné prostranství, kdy tento pojem je již definován v čl. 34 obecního zřízení, a tedy není zapotřebí jeho následná definice i v obecně závazné vyhlášce, a proto pomocí odkazu u prvního použití tohoto výrazu odkážeme na definici v obecním zřízení, kde si již každý adresát může následně dohledat význam tohoto sousloví. Ústavní soud deklaroval v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 50/03 ze dne 21. 9. 2004, že pojem, který je již jednou právním předpisem definován, by neměl být měněn, tudíž když obecní zřízení definuje právě veřejné prostranství, nemůže být v obecně závazné vyhlášce používán jiný pojem jako veřejné prostranství, což se stalo právě u města Cheb,

¹⁰¹ VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*. s. 21.

¹⁰² KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 102.

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 103.

kteřé použiło pojem veřejně přístupné místo. Změna pojmu zakládá právní nejistotu, neboť takovýto pojem není právními předpisy nikterak definován a adresát obecně závazné vyhlášky si ho může vyložit mnoha způsoby.¹⁰⁵ Odkazovat lze i na přílohy k právním předpisům nebo jen na část právního předpisu, taktéž může pomocí odkazu dojít ke zmocnění jiného orgánu obce k bližší specifikaci dané věci, např. vysvětlení určitých pojmů, které jsou nově zavedeny v obecně závazné vyhlášce a nejsou prozatím nikterak definovány v právním řádu. Odkazem není ale možné převádět pravomoc na jiný orgán obce. Odkaz se dále v odborné literatuře dělí na odkaz statický a dynamický.¹⁰⁶

Vždy v rámci tvorby jakékoliv obecně závazné vyhlášky je velice důležité zkontrolovat význam pojmů a zavedené pojmosloví jinými právními předpisy, kterých se obecně závazná vyhláška dotýká. Toto by nemělo být při tvorbě podceňováno, jelikož to zakládá nemalé problémy v rámci právní jistoty. Lze se domnívat, že tento bod tvorby obecně závazných vyhlášek není pro autory jednoduchým, protože je někdy velice složité pro autora obecně závazné vyhlášky dohledat veškeré pojmy a spojit je s jednotlivými právními významy.

Dynamický odkaz zakládá větší právní nejistotu, poněvadž odkazuje jen na určitý právní předpis, a proto tento daný předpis není dále specifikován žádným číslem ani bližšími informacemi, což může vytvářet problém např. při změně názvu tohoto právního předpisu. Dále dynamický odkaz zakládá užití odkazovaného právního předpisu, který je aktuální ke dni aplikace obecně závazné vyhlášky.¹⁰⁷

Oproti tomu **statický odkaz** obsahuje vždy kromě názvu předpisu i jeho číslo, které mu náleží ve sbírce zákonů. Statický odkaz se naproti dynamickému užije vždy ke dni platnosti obecně závazné vyhlášky, tudíž úpravy v odkazovaném právním předpisu po platnosti obecně závazné vyhlášky, ve které je na tento právní předpis odkazováno, nejsou brány v potaz. Odkaz má normativní charakter a zavazuje tak adresáty obecně závazné vyhlášky. V případě změny nebo nahrazení zákona nebo jiného právního předpisu, na který je odkazováno pomocí dynamického nebo statického odkazu,

¹⁰⁵ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 50/03, ze dne 21. 9. 2004.

¹⁰⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 103.

¹⁰⁷ Tamtéž.

musí vždy dojít k novelizaci obecně závazné vyhlášky, jelikož je díky použití odkazu odkazovaný zákon právně závazný pro oblast úpravy obecně závazné vyhlášky.¹⁰⁸ Tento způsob odkazování je tedy pro obce složitější, neboť musí stále dohlížet na náhrady zákonů, a to kvůli případné novelizaci obecně závazné vyhlášky. Při jeho hojném využívání by mohlo dojít k přetěžování adresátů novelizacemi obecně závazných vyhlášek a tím pádem by mohla opět nastat právní nejistota, protože na adresáta by četnost novelizací mohla působit zmatečně.

Poznámka pod čarou je někdy také označována jako vysvětlivka. Předpis, kterým se řídí ustanovení ve vlastním textu, nebo kde je určitý pojem definován, se poté zaznamenává pod čáru, tedy pod vlastní text obecně závazné vyhlášky. Ve vlastním textu je pak určitý pojem označen číslem, kdy stejné číslo je pak zaznamenáno i pod čáru a zde je popsán právní předpis, na který se odkazuje. Ve vlastním textu je používáno sousloví podle *zvláštních předpisů*, podle *obecně závazných právních předpisů* nebo podle *zvláštních právních předpisů*. Poznámka neupravuje žádná pravidla chování, nemá normativní charakter a nezavazuje tak adresáty. Což znamená, že v případě změny zákona, na který odkazuje poznámka pod čarou, nemusí docházet k novelizaci obecně závazné vyhlášky. Vždy se užije předpis účinný v době aplikace, ať se již jedná o přímo konkrétní předpis, na který je odkazováno v poznámce pod čarou, anebo předpis, kterým byl odkazovaný předpis nahrazen. Obecně závazná vyhláška však vždy musí být v souladu s právními předpisy, na které je odkazováno, a tím je zaručena právní jistota a de facto i princip právního státu jako takového.¹⁰⁹

Podpisy

Podpisy jsou nedílnou součástí obecně závazné vyhlášky. Dle ust. § 104 odst. 2 obecního zřízení podepisují obecně závaznou vyhlášku vždy dvě osoby, a to starosta a místostarosta obce.¹¹⁰ Originály musí být těmito osobami podepsány vždy a v dalších dokumentech nebo jiných textech musí být

¹⁰⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 103.

¹⁰⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 104.

¹¹⁰ U kraje podepisuje vždy obecně závazné vyhlášky primátor a jeho náměstek dle ust. § 61 odst. 3 písm. a). zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, v platném znění.

vždy uvedeno jméno osob, které tyto dokumenty podepsaly. Pro lepší přehlednost odborná literatura uvádí, že by měly být u podpisu uvedeny i funkce osob, které obecně závaznou vyhlášku podepsaly, ale není to povinnost. V případě, kdy má obec více místostarostů, mohou obecně závaznou vyhlášku v případě nepřítomnosti starosty obce podepsat i dva místostarostové. U obecně závazných vyhlášek jsou tedy zapotřebí vždy dva podpisy. Podpisy vždy musí reflektovat váženost funkcí, kdy starosta má přednost před místostarostou a první místostarosta má přednost před druhým místostarostou. U podpisů, které stojí vedle sebe, je vážené místo vpravo a u podpisů, které se situují nad sebou, je vážené místo nahoře.¹¹¹

Problém pak nastává v případě malých obcí, kdy jeden z uvedených dvou vykonavatelů této moci ztratí mandát nebo dojde k odvolání z funkce. Ústavní soud se sice zabýval otázkou chybějících podpisů u obecně závazné vyhlášky, ale vždy došlo k následnému zrušení obecně závazné vyhlášky z jiného důvodu, než byl chybějící podpis, a proto nelze předjímat přesný názor Ústavního soudu na platnost obecně závazné vyhlášky, u které chybí podpis. Ústavní soud deklaroval ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 1/96 ze dne 19. 11. 1996 následující: *„Právní důsledky chybějících či irrelevantních podpisů na obecně závazných vyhláškách zákon o obecním zřízení výslovně neupravuje. Zároveň stanoví v ust. § 16 odst. 3 jedinou podmínku jejich platnosti, a to vyhlášení na úřední desce. Z uvedeného se tedy podává, že nedostatky v podpisech obecně závazné vyhlášky, byla-li tato jinak v souladu se zákonem přijata a publikována, platnost takovéto vyhlášky nijak neovlivňují.“*¹¹² Od doby, kdy bylo toto tvrzení Ústavním soudem deklarováno, proběhla nejedna změna v těchto právních předpisech, avšak v obecním zřízení není stále uveden důsledek chybějících podpisů a platnost již není sice specifikována v ust. § 16 odst. 3 obecního zřízení, ale v ust. § 4 odst. 1 zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC, ale stále deklaruje stejný postup, kdy podmínkou platnosti je vyhlášení, jestliže myšlenka úpravy v zákoně zůstala nezměněna a může dojít k argumentaci touto citací Ústavního soudu. Problém by zde totiž mohl nastat v případě, kdy by starosta nebo místostarosta odmítl obecně závaznou vyhlášku podepsat, a to z důvodu

¹¹¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 108.

¹¹² Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/96, ze dne 19. 11. 1996.

např. osobních zájmů nebo osobního nesouhlasu. Tím pádem by docházelo de facto k absolutnímu vetu, kterým by tyto osoby disponovaly nad obecně závaznými vyhláškami. K problémům také dochází v případě zániku mandátu starosty nebo místostarosty (úmrtním, odsouzením za úmyslný trestný čin atd.), kdy by obec nemohla obecně závazné vyhlášky vydávat do zvolení nového starosty.¹¹³

Z výše zmíněných důvodů mnoho autorů v odborné literatuře zaujalo postoj k tomuto problému takový, že podpisy pod obecně závaznou vyhláškou slouží pouze na ověření její správnosti a shodnosti s přijatou obecně závaznou vyhláškou zastupitelstvem. Na základě výše uvedeného se lze k tomuto postoji přiklonit, a to především s ohledem na problematiku práva veta.

Přílohy

Jsou vždy situovány až na samém závěru obecně závazné vyhlášky, následují tedy přímo až za podpisy. Přílohy jsou povětšinou nedílnou součástí obecně závazných vyhlášek, avšak jejich použití není vždy vyžadováno. Slouží spíše k lepší přehlednosti a orientaci v textu, jako doplnění určitých informací nebo formulářů, jako jsou např. seznam oblastí, na které se obecně závazná vyhláška vztahuje, tabulka poplatníků nebo žádost o poskytnutí dávky. I přestože je příloha uvedena až za podpisy, je právně závaznou součástí obecně závazné vyhlášky. Její právní závaznost dovozujeme především z toho, že vychází přímo z vlastního textu, kde je na přílohu odkazováno. Příloha vždy musí být součástí přijímacího procesu obecně závazné vyhlášky. Nikdy nesmí zastupitelstvo dospět k jejímu pozdějšímu doplnění, proto musí být vždy s obecně závaznou vyhláškou přijata zastupitelstvem a následně i vyhlášena. V případě záměru doplnit celou přílohu nebo změnit její část by muselo zároveň dojít k novelizaci celé obecně závazné vyhlášky.¹¹⁴

Přílohu je zapotřebí vždy označit, přičemž označení ve vlastním textu a na samotném konci obecně závazné vyhlášky musí být shodné. Přílohu je nutné

¹¹³ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 108.

¹¹⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 109.

označit tímto způsobem: „*Příloha k obecně závazné vyhlášce obce YZ o XYZ č. 1*“ a následně je číslováno dále.¹¹⁵

3.2.2 Obsahové náležitosti obecně závazné vyhlášky

Nejdůležitějšími aspekty právních norem, a to i u obecně závazné vyhlášky, je jejich obecnost a vynutitelnost. Obecnost v tomto případě znamená, že právní norma musí být vždy formulována na obecný případ a adresáta nebo adresáty a nikdy jí nemůže být upravována konkrétní situace, avšak právní norma může být v její existenci aplikována jen na jeden konkrétní případ, který do její obecnosti spadá.¹¹⁶

Právní norma se skládá ze tří složek, a to z hypotézy, dispozice a sankce. **Hypotéza** je vždy určitá podmínka nebo skutečnost, která je předpokladem a musí nastat, aby došlo k následné aplikaci právní normy na konkrétní případ. Hypotéza tedy stanovuje působnost, adresáty nebo právní skutečnost dané právní normy.¹¹⁷ Jedna hypotéza se může skládat hned z několika ustanovení, a dokonce může docházet i k tomu, že hypotéza bude vyplývat jak z obecně závazné vyhlášky, tak zároveň i ze zvláštního zákona, který bude např. definovat pojem, který bude rovněž použit v obecně závazné vyhlášce.¹¹⁸ **Dispozice** je složka právní normy, kterou nikdy nesmí zákonodárce opominout, dispozice tedy musí být vždy součástí právní normy. Dispozice je určité pravidlo chování, jednoduše řečeno, je to určité právo, které z obecně závazné vyhlášky pro adresáta vychází, nebo povinnost, kterou adresát musí splnit. **Sankce** je poslední složkou právní normy, ke které vždy dochází při nesplnění dispozice adresátem. Jedná se o negativní důsledek nesplnění dispozice a je vždy spojována s určitou negativní povinností nebo trestem.¹¹⁹ Sankce ve většině případů není uvedena ani stanovena přímo v obecně závazné vyhlášce a za určitých okolností ji obecně závazná vyhláška stanovovat nesmí. Sankce jsou vymezeny ve zvláštních

¹¹⁵ VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír. *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, s. 20.

¹¹⁶ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 40.

¹¹⁷ ŠKOP, Martin; *Právní norma. Struktura právní normy*. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/law/stud/el/teorie_prava/pages/05_05_struktura_pn.html.

¹¹⁸ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 39.

¹¹⁹ ŠKOP, Martin; *Právní norma. Struktura právní normy*. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/law/stud/el/teorie_prava/pages/05_05_struktura_pn.html.

právních předpisech, jako je např. obecní zřízení nebo zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.¹²⁰

Ustanovení v obecně závazné vyhlášce jsou především **normativního charakteru**, ale mohou se vyskytovat i ustanovení, která mají spíše **informativní nebo deklaratorní charakter**. Deklaratorní charakter znamená, že je pomocí tohoto ustanovení prohlašován nebo uznáván určitý postup nebo určitá skutečnost, která je již v obci dávno dodržována, nebo je dán pomocí deklaratorního ustanovení konkrétní účel obecně závazné vyhlášky. Informativní charakter ustanovení znamená, že jen informuje, de facto připomíná již známou věc.¹²¹

Poslední obsahovou náležitostí jsou **obsahové nároky**. Obsahové nároky na obecně závazné vyhlášky jsou mírnější než na zákon nebo jiné vyšší právní předpisy, avšak i obecně závazné vyhlášky by měly dodržovat jistou úroveň českého jazyka a gramatiky. Důležitým bodem této problematiky jsou pojmy, které jsou v obecně závazné vyhlášce používány. Pojmy nesmí být neurčité a za žádných okolností nesmí dojít k záměně jejich významu nebo jinému než jejich ustálenému použití.¹²² Neurčité právní pojmy, které nejsou do doby vydání obecně závazné vyhlášky vysvětleny pomocí jiné právní úpravy, pak musí být vysvětleny a definovány zastupitelstvem přímo v obecně závazné vyhlášce, a to především kvůli zachování právní jistoty a srozumitelnosti.¹²³ Ústavní soud dále v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 28/12 ze dne 23. 4. 2013 dovodil, že nemusí být vykládány a definovány pojmy, které jsou dostatečně určité a jasné a nemůže dojít k jejich záměně nebo jinému použití.¹²⁴

Tyto náležitosti by neměly být za žádných okolností podceňovány a měl by na jejich dodržení vždy být kladen důraz, jelikož právě v těchto oblastech vznikají nejčastější problémy v rámci úpravy a tvorby obecně závazných vyhlášek.

¹²⁰ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 39.

¹²¹ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 40.

¹²² FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 41.

¹²³ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/09, ze dne 2. 11. 2010.

¹²⁴ Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/12, ze dne 23. 4. 2013.

3.3 Proces přípravy

Proces přípravy a celkového vydávání obecně závazných vyhlášek je v právním řádu České republiky upraven sporadicky. Samotnou tvorbu, tedy i přípravu obecně závazných vyhlášek, má v kompetenci zastupitelstvo obce, a to na základě čl. 104 odst. 3 Ústavy a ust. § 84 odst. 2 písm. h) obecního zřízení.¹²⁵

Zastupitelstvo by v první řadě v rámci přípravy obecně závazné vyhlášky mělo zvážit nutnost a potřebnost regulace konkrétní věci pomocí obecně závazné vyhlášky. Zastupitelstvo by si tedy mělo položit otázky typu: Co je regulací sledováno? Jaké jsou cíle regulace? Zda daného cíle můžeme pomocí obecně závazné vyhlášky dosáhnout? Zda je ona konkrétní regulace ještě v pravomoci a působnosti zastupitelstva obce? Zda je daná povinnost uložená v rámci obecně závazné vyhlášky vymahatelná? Zastupitelstvo obce by mělo dopředu všechny tyto otázky prodiskutovat a vzít v úvahu veškeré aspekty úpravy. Jelikož zastupitelstvo by nemělo za žádných okolností vydávat obecně závazné vyhlášky, které by byly nepřijatelné, tedy nezákonné, nevhodné, neúčelné a současně by nebylo nezbytné jejich vydání.¹²⁶

Jediným subjektem, který je nadán pravomocí přijímat obecně závazné vyhlášky, je zastupitelstvo obce, avšak navrhnout úpravu v rámci obecně závazné vyhlášky mohou zastupitelstva, člen zastupitelstva, výbory zastupitelstva, potažmo tajemník obecního úřadu. Jednací řád zastupitelstva, který mají některé obce upravený, může stanovit, že návrh na obecně závaznou vyhlášku může být podán i jiným orgánem obce nebo orgánem orgánu, a to např. radou, komisí nebo orgánem městské části. Z výše uvedeného tedy plyne, že zastupitelstvo může pomocí svého jednacího řádu rozšiřovat okruh předkladatelů návrhu obecně závazné vyhlášky nad rámec zákona, avšak tento okruh nemůže být zmenšen, tudíž nikomu není možné vzít právo předkládat návrhy obecně závazných vyhlášek. Možnost upravovat tyto záležitosti na základě jednacího řádu zastupitelstva obecního zřízení nevyklučuje, naopak v odborné literatuře je

¹²⁵ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 29.

¹²⁶ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 30.

tato úprava žádoucí a je brána jako další bod naplnění demokratického právního státu. Některé odborné publikace uvádějí, že návrh přijetí obecně závazné vyhlášky smí podat i skupina občanů. Tato teze vychází z premisy, že skupina občanů může na základě žádosti, která je podepsána minimálně 0,5% občanů obce, požadovat po zastupitelstvu projednání určité záležitosti v rámci územní samosprávy, a to na základě ust. § 16 odst. 2 písm. f) obecního zřízení. V takovémto případě je skupině občanů umožněno předložení již zhotoveného návrhu obecně závazné vyhlášky anebo jen žádosti, která by měla směřovat k úpravě zmiňované oblasti v rámci obecně závazné vyhlášky.¹²⁷

Konkrétní návrh obecně závazné vyhlášky nemusí být vypracován předkladatelem návrhu na zpracování konkrétní záležitosti v rámci obecně závazné vyhlášky, avšak její text by měl být zhotoven před přijímacím zasedáním zastupitelstva. Ve většině případů je návrh obecně závazné vyhlášky zpracován přímo útvarem obce, jako např. právním oddělením, pověřeným zaměstnancem obecního úřadu anebo advokátem, kterého obec v rámci zhotovení obecně závazné vyhlášky osloví. Obecně se na přípravném procesu tedy podílí dvě složky, a to složka demokraticko-politická, která je tvořena zastupitelstvem obce, a profesionálně-odborná, kterou naopak představují odborní zaměstnanci úřadu a externí poradní aparát v rámci Ministerstva vnitra nebo advokátů.¹²⁸

V zákoně není nikde vyloučena možnost, aby konkrétní text obecně závazné vyhlášky vznikl až na schvalovacím zasedání zastupitelstva, avšak zastupitelé by byli nuceni reagovat na sepsání obecně závazné vyhlášky pod tlakem, kdy by jim nebyla dána možnost dostatečného prostudování a seznámení se s obecně závaznou vyhláškou před jejím schválením, tudíž by mohly vznikat námitky zmatečnosti při procesu schvalování obecně závazné vyhlášky.¹²⁹ Někdy obce nebo kraje zřizují samostatnou komisi rady, která je přímo určena na tvorbu obecně závazných vyhlášek.¹³⁰

Obecní zřízení neudává povinnost vyvěšení záměru o schválení konkrétní obecně závazné vyhlášky na úřední desce, avšak ani tuto možnost nevyklučuje.

¹²⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 112 až 113.

¹²⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 115.

¹²⁹ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 31.

¹³⁰ GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. s. 107.

Řada obcí se pak přiklání k názoru, že předchozím vyvěšením konkrétní obecně závazné vyhlášky může předejít budoucím problémům a stížnostem, které by mohly vznikat ze strany adresátů při neseznámení se s návrhem. Vyvěšením návrhu obecně závazné vyhlášky tedy obec umožňuje adresátům se k celému návrhu vyjádřit ještě před jeho schválením. I zde můžeme spatřovat naplňování systému demokratického právního státu. Dále je zapotřebí v této části práce zmínit, že neexistuje předběžný dozor ze strany státu. Dozor nad obecně závaznými vyhláškami je vykonáván až jako následný. Ministerstvo vnitra slouží jako odborný a i poradní orgán, se kterým lze neformálně projednat konkrétní obecně závaznou vyhlášku, aby později nedocházelo k jejímu zrušení z důvodu nezákonnosti.¹³¹ Konečný návrh obecně závazné vyhlášky, který je předkládán před zastupitelstvo, musí být vždy písemný, přičemž i následné změny musí být přesně a písemně zaznamenány.¹³²

Lze usuzovat, že v případě vyvěšení návrhu obecně závazné vyhlášky na úřední desku dochází k většímu propojení adresátů budoucí podzákonné právní normy se zastupitelstvem jako legislativním orgánem obce, kdy je zde patrný zájem zastupitelstva na názoru adresátů a je tím podpořena zásada suverenity, legitimního očekávání a právní jistoty.

Velice důležitým a hojně diskutovaným tématem v minulosti bylo, zda obecně závazné vyhlášky může vydávat i zastupitelstvo městské části v rámci statutárního města, kdy docent Vladimír Vopálka tvrdil, že k vydávání obecně závazných vyhlášek je zmocněno zastupitelstvo města jako celku, a ne zastupitelstvo městských částí.¹³³ K tomuto tématu se posléze vyjádřil i Ústavní soud, a to v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 40/95 ze dne 17. 4. 1996, takto: „*Jestliže tedy platná právní úprava výslovně nevylučuje možnost přenést pravomoc k vydávání obecně závazných vyhlášek na městské části či obvody, lze dovést, že v tomto směru ponechal zákonodárce zastupitelstvům statutárních měst prostor, aby zvážila, v jakém rozsahu připustí či nepřipustí vydávání obecně závazných vyhlášek částmi města.*“¹³⁴ Tento nálezh Ústavního soudu se stal

¹³¹ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 31.

¹³² GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. s. 107.

¹³³ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. s. 148.

¹³⁴ Nálezh Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 40/95, ze dne 17. 4. 1996.

uznávaným a používaným v rámci tvorby obecně závazných vyhlášek u zastupitelstev městských částí. Avšak doktor Jiří Grospič upozornil na problematiku, kdy tento názor Ústavního soudu by mohl odporovat čl. 104 odst. 1 Ústavy, který tvrdí, že působnost zastupitelstev je upravena zákonem, přičemž v tomto případě působnost zastupitelstva městské části vlastně upravuje jednací řád zastupitelstva města. Doktor Jiří Grospič dále tvrdí, že by mělo dojít k úpravě této problematiky na zákonné úrovni. Poslanci na zmiňovaný problém reagovali pomocí ust. § 134 odst. 2 obecního zřízení, kdy zakázali vydávání obecně závazných vyhlášek zastupitelstvům městských částí. Otázkou zůstává, zda tato úprava není nežádoucí, jelikož docela široce omezuje princip decentralizace.¹³⁵

V případě vydávání obecně závazných vyhlášek i městskými částmi může docházet k přehlcování adresátů a systému, kdy by si každý adresát musel vždy nastudovat příslušnou úpravu v různých částech města a musel by přesně vědět, v jaké části města se aktuálně nachází, kdy orientace v částech měst není vždy jednoduchá a mohla by zde vzniknout právní nejistota, které obecně závazné vyhlášky jsou vymahatelné. Lze usuzovat, že pravomoc vydávat obecně závazné vyhlášky i zastupitelstvem městské části by nebyla natolik přínosná a pro adresáty by přinesla jen horší orientaci v právní úpravě na určitém území.

Návrh obecně závazné vyhlášky nemusí být doplněn o žádné jiné materiály, jako je např. důvodová zpráva. Důvodovou zprávu je vhodné k návrhu předložit, ale rozhodně to není nezbytně nutné. V důvodové zprávě bývá obsažen cíl a důvod úpravy v rámci obecně závazné vyhlášky nebo vyjádření adresátů a stanoviska odborných orgánů.¹³⁶

Důvodovou zprávu je vhodné vydat spíše u důležitějších obecně závazných vyhlášek, které větší měrou zasahují do práv a povinností adresátů obecně závazné vyhlášky. Odpadnutí důvodů nebo cílů, které má obecně závazná vyhláška naplňovat, nezakládá nezákonnost obecně závazné vyhlášky.¹³⁷

¹³⁵ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. s. 149.

¹³⁶ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 31.

¹³⁷ Tamtéž.

3.4 Schvalování

Obecně závazné vyhlášky jsou přijímány na veřejném zasedání zastupitelstva, jediného orgánu obce, které má pravomoc obecně závaznou vyhlášku přijmout. Schvalování jako takové není vůči uzavírání právních vztahů v rámci obecně závazných vyhlášek klíčové. Je nanejvýš vhodné, aby byl v obecně závazných vyhláškách uváděn přesný den schválení obecně závazné vyhlášky, a to především z důvodu lepší orientace a jednoduššího dohledání konkrétního zápisu ze zasedání zastupitelstva.¹³⁸

Zasedání zastupitelstva je konáno v souladu s ust. § 92 obecního zřízení a následujících obecního zřízení. Dle ust. § 93 odst. 1 a 2 obecního zřízení musí vždy obecní úřad informovat veřejnost o plánovaném zasedání zastupitelstva, které zároveň musí být vždy veřejným zasedáním. Přítomnost občanů obce na zasedání zastupitelstva je naplnění principu veřejnosti, kdy veřejnost nikdy nesmí být ze zasedání vyloučena a ani nesmí být konáno jiné zasedání než veřejné, a to vše za předpokladu, že je veřejnost o zasedání předem informována, kdy musí být informace o konání zasedání vyvěšena alespoň sedm dní před konáním zastupitelstva na úřední desce, kdy je vždy součástí program konkrétního jednání zastupitelstva a zároveň může být i tato informace sdělena jiným způsobem, který využívá obec v rámci komunikace s občany, jako jsou např. rozhlasové zprávy nebo obecní zpravodaje. Veřejnost se tedy může vždy k návrhu na obecně závaznou vyhlášku vyjádřit přímo na zastupitelstvu obce. Program zastupitelstva může být v některých případech doplňován dokonce i na již probíhajícím zasedání zastupitelstva, a to podle ust. § 94 odst. 2 obecního zřízení. Doplňování programu přímo na zasedání zastupitelstva by mělo být ojedinělé, tedy mimořádné, a to převážně z důvodu, že by mohlo dojít k úmyslnému kroku zastupitelstva, které by nechtělo předem informovat veřejnost o projednávané konkrétní otázce, a tím by byl narušen princip veřejnosti. Předkládat návrhy na zařazení bodů do programu může kromě členů zastupitelstva i rada obce a výbory. Vždy však musí dojít ke schválení zastupitelstvem ohledně zařazení bodu do programu již probíhajících zastupitelstva.¹³⁹

¹³⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 117.

¹³⁹ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbirce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 212.

Zastupitelstvo jako takové se může scházet i v rámci tzv. neveřejných porad zastupitelů, na kterých však nemohou být přijímána žádná usnesení zastupitelstva a tím pádem ani obecně závazné vyhlášky. Na těchto schůzkách si zastupitelé mohou nastínit, jak by dle jejich názoru mohla obecně závazná vyhláška vypadat, ale tyto schůze by měly být spíše vždy jen poradního charakteru a ke schválení obecně závazné vyhlášky a celkovému projednání jednotlivých bodů musí dojít až přímo na zasedání zastupitelstva obce, a to i z důvodu, aby nebyl narušen princip veřejnosti v rámci občanů a celkově adresátů obecně závazné vyhlášky, kteří by následně neměli prostor na vyjádření.¹⁴⁰

Jak již bylo zmíněno výše, ve většině případů zastupitelé mají zpracovanou obecně závaznou vyhlášku již před zasedáním zastupitelstva, kdy je více než vhodné, aby samotný text byl rozeslán zastupitelům ještě před schvalovací schůzí zastupitelstva. Samotné projednání obecně závazné vyhlášky je totožné s projednáním jiných bodů v rámci programu zasedání zastupitelstva. Nejprve je tedy přečten pověřenou osobou bod, který bude probírán, tedy např. obecně závazná vyhláška o odpadech. Následně po uvození tématu a seznámení se zněním obecně závazné vyhlášky je dán prostor pro diskuzi, a to jak zastupitelům, tak i veřejnosti, která se může, pokud chce, zapojovat do této diskuze. V této fázi jsou přijímány i pozměňovací návrhy a připomínky, kdy lze navrhnout i novou konkrétní úpravu dané problematiky. Pokud nebyly vzneseny žádné připomínky ani pozměňovací návrhy, lze přistoupit k hlasování o návrhu obecně závazné vyhlášky. Pro přijetí obecně závazné vyhlášky (platného usnesení zastupitelstva) jako i jiných rozhodnutí je třeba dle ust. § 87 obecního zřízení souhlasu nadpoloviční většiny, tzv. absolutní většiny všech členů zastupitelstva.¹⁴¹

Počet členů zastupitelstva je určen ještě před konáním voleb, a to na základě ust. § 68 obecního zřízení, avšak volební období je dlouhé a může docházet ke změnám v aktuálním počtu zastupitelů (úmrť, odstoupení, odvolání z funkce atd.). Zde tedy nastává problém, jak příslušné ust. § 87 obecního zřízení

¹⁴⁰ FURKOVÁ, Petra, Lenka MATĚJKOVÁ; Šárka ROSOVÁ. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 32.

¹⁴¹ Tamtéž.

vykládat, jestli se ona absolutní většina počítá z předem daného počtu zastupitelů, anebo je naopak brán aktuální počet zastupitelů při schvalování obecně závazné vyhlášky. Odborná literatura se přiklání k názoru, že by měl být zohledňován vždy aktuální počet zastupitelů v době, kdy se zastupitelstvo usnází. Vždy je tedy nutná přesná protokolace průběhu zasedání ve formě zápisu.¹⁴² Tento názor odborné veřejnosti pramení hlavně z důvodové zprávy k obecnímu zřízení, kde je uvedeno: „*Pro určení nadpoloviční většiny je rozhodující počet členů zastupitelstva, kteří vykonávají svoji funkci. Do tohoto počtu se nezapočítávají ti, kteří pozbyli mandátu.*“¹⁴³

Je důležité dále pamatovat na ust. § 90 obecního zřízení, které udává, že počet zastupitelů nesmí poklesnout o více než polovinu nebo pod pět zastupitelů, kdy zastupitelstvo nemá pravomoc rozhodovat v záležitostech stanovených v ust. § 84 odst. 2 a ust. § 85 obecního zřízení až na určité výjimky, do kterých však přijetí obecně závazné vyhlášky nenáleží. Tedy v případě výpočtu z předem daného počtu volených zastupitelů by v žádném případě nemohlo dojít k poklesu pod absolutní většinu, která by mohla rozhodovat o přijetí obecně závazné vyhlášky; tato situace se však pojí s předpokladem, že za určitých okolností by museli souhlasit s přijetím obecně závazné vyhlášky všichni zastupitelé, aby počet hlasů dal minimální prostou většinu potřebnou pro rozhodnutí. I z těchto důvodů je lepší variantou vycházet z aktuálního počtu zastupitelů než z předem daného počtu volených zastupitelů.

Následně je tedy vydáno písemné usnesení o schválení obecně závazné vyhlášky, které mimo jiné obsahuje přílohu nebo na její text přímo odkazuje, kterým je právě schválená obecně závazná vyhláška. Problém ohledně přijímání obecně závazné vyhlášky může nastat v případě, kdy zastupitel navrhne obměnu některého ustanovení. Zde mohou nastat ještě dvě varianty. První variantou je, že navržené změny nejsou natolik komplikované, a tedy je možné o obecně závazné vyhláše hlasovat právě ve znění navržených změn. V tomto případě se hlasuje jak o návrhu se změnami, tak o původním návrhu beze změn,

¹⁴² GROSPÍČ, Jirí; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. s. 108.

¹⁴³ EPRAVO.CZ; *Důvodová zpráva k zákonu č. 128/2000 Sb. o obcích, který nabývá účinnosti dnem 9. října 2000*. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/duvodova-zprava-k-zakonu-c-1282000-sb-o-obcich-ktery-nabyva-ucinnosti-dnem-9-rijna-2000-206.html>.

kdy je irelevantní pořadí hlasování, v některých případech je pořadí hlasování upraveno jednacím řádem, anebo přímo na schůzi rozhodne předsedající o pořadí hlasování.¹⁴⁴

Druhým případem je stav, kdy je zastupiteli navrženo více změn anebo změny nadměrně zasahují do celkové struktury a cíle obecně závazné vyhlášky. V konkrétním případě se tedy vždy volí postup, který je nejvhodnějším řešením pro danou situaci. Hlasuje se tedy o všech změnách obecně závazné vyhlášky a pak o celkovém pozměněném návrhu obecně závazné vyhlášky právě ve znění dosud schválených změn. Zastupitelé tedy nemusí obecně závaznou vyhlášku přijímat upravenou až na dalším zasedání zastupitelstva, ale již na tomto zasedání se vyhláška může přijmout v souladu s provedenými změnami, o kterých bylo individuálně hlasováno, avšak zastupitelstvo se může rozhodnout i tak, že přijetí obecně závazné vyhlášky odloží na další zasedání zastupitelstva až po jejím přepracování, kdy budou do obecně závazné vyhlášky připojeny veškeré změny. V případě, kdy by obecně závazná vyhláška byla přijímána bez předchozího konkrétního návrhu obecně závazné vyhlášky, tak by přímo v usnesení zastupitelstva musel být formulován přesně každý bod obecně závazné vyhlášky, což je zcela nepraktické, zdlouhavé, složité a následně i sporné.¹⁴⁵

Hlasováním o návrhu a jeho přijetím je dokončena fáze schvalování právního předpisu, tudíž do této fáze již není řazeno podepsání obecně závazné vyhlášky příslušnými členy zastupitelstva. Podepsání není zařazeno do fáze schvalování převážně z toho důvodu, že příslušný člen zastupitelstva, který obecně závaznou vyhlášku má potvrdit svým podpisem, již není oprávněn jakkoliv měnit obecně závaznou vyhlášku, anebo ji nepodepsat vůbec, tedy vetovat.¹⁴⁶

Po schválení obecně závazné vyhlášky již nemůže dojít k její změně a stává se tedy neměnnou. Gramatické a písařské chyby je možné opravit formou záznamu o opravě tiskové chyby, avšak oprava chyb, které jsou v samotném

¹⁴⁴ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 32-33.

¹⁴⁵ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROŠOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 33.

¹⁴⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 117.

obsahu obecně závazné vyhlášky, je složitější, v takovém případě musí být vydána novela obecně závazné vyhlášky, anebo musí zastupitelstvo přijmout zcela novou obecně závaznou vyhlášku. Nikdy nelze obecně závaznou vyhlášku upravovat dodatkem, jelikož obecně závazná vyhláška musí být vždy měněna právním předpisem, který je nadán stejnou právní silou.¹⁴⁷

3.5 Vyhlášení

Další fáze vývoje obecně závazné vyhlášky nastává právě po přijetí obecně závazné vyhlášky na zasedání zastupitelstva, tedy po jejím schválení. Přímo na schválení obecně závazné vyhlášky totiž navazuje její signování. Pravomoc podepsat obecně závaznou vyhlášku a celkově právní předpisy obce má starosta a místostarosta, a to dle ust. § 104 odst. 2 obecního zřízení. Podpis starosty a místostarosty je spíše formální záležitostí, nikoliv nutností. Podpis má představovat osvědčení, že obecně závazná vyhláška je vydána přesně tak, jak se na jejím znění usneslo zastupitelstvo na jeho zasedání.¹⁴⁸ Více o podpisech v kapitole 3.2.1 této diplomové práce. Jedná se o formální náležitost obecně závazné vyhlášky. Obecně závazné vyhlášky není zapotřebí označit obecním razítkem, pakliže obec razítko na obecně závaznou vyhlášku použije, není dovolené použití razítka se státním znakem, a to převážně z důvodu, že obecně závazná vyhláška je vydána v samostatné působnosti, a ne na základě státní moci.¹⁴⁹

Obecně závazné vyhlášky musí být vždy vyhlášeny. Bez vyhlášení obecně závazné vyhlášky nemůže nikdy dojít k její platnosti. Nemalá změna nastala 1. 1. 2022, kdy se stal účinným zákon o Sbírce právních předpisů ÚSC. Do účinnosti tohoto zákona upravovalo vyhlášení obecní zřízení. Nyní je jen v rámci obecního zřízení odkazováno na nově účinný zákon o Sbírce právních předpisů ÚSC, a to v ust. § 12 obecního zřízení, kde je určeno,

¹⁴⁷ ODBORNÉ SEMINÁŘE PRO OBCE, spol. s r. o.; 2. *Proces vydávání obecně závazných vyhlášek*. Dostupné z: <https://www.ucetniportal.cz/wiki/html?item=518228>.

¹⁴⁸ FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. 33.

¹⁴⁹ FURKOVÁ, Petra; VESELÝ, Miroslav; CHODŮR, Pavel; ŠTĚPÁNOVÁ, Barbora. *Obecně závazné vyhlášky v praxi obcí*. s. 7.

že veškerá úprava platnosti, účinnosti a způsob vyhlášení deklaruje právě zákon o Sbírce právních předpisů ÚSC.¹⁵⁰

Podle dřívější úpravy muselo dojít ke zveřejnění obecně závazné vyhlášky na úřední desce obce. Nyní se obecně závazná vyhláška vyhlásí pomocí zveřejnění ve Sbírce právních předpisů ÚSC, a to dle ust. § 2 odst. 1 zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC. V praxi vypadá postup následovně. Po procesu schválení a podepsání obecně závazné vyhlášky je přímo územně samosprávným celkem, nikým jiným ani žádným jiným orgánem, zaslána obecně závazná vyhláška pomocí vytvořeného elektronického formuláře do datové schránky, která je k tomuto účelu zřízena samotným správcem.¹⁵¹ Elektronický formulář je zveřejněný a přístupný na Portále veřejné správy Ministerstva vnitra. Obec může tento formulář vyplnit a odeslat prostřednictvím dvou variant. První variantou je možnost vyplnění elektronického formuláře přímo na stránkách Ministerstva vnitra, kdy se po vyplnění obec přihlásí do datové schránky a formulář odešle. Druhá varianta závisí na stažení elektronického formuláře, jeho následném vyplnění a v neposlední řadě odeslání pomocí spisové služby.¹⁵²

Otázkou však zůstává, kdo bude za zveřejnění obecně závazné vyhlášky odpovědný a který orgán nebo aparát má vyhlásování na starost. Profesor Martin Kopecký se ve svém komentáři k tomuto zákonu vyjadřuje tím způsobem, že zastupitelstvo jako orgán, který má pravomoc obecně závazné vyhlášky vydat, není povinen sám zveřejňovat obecně závazné vyhlášky, jelikož zákon o Sbírce právních předpisů ÚSC nehovoří o jejich vydávání a procesu, který předchází schválení, ale jen o praktické činnosti spočívající v jeho zveřejnění. Tuto tezi dále rozvíjí o to, že orgánem, kterému by mohla být dána pravomoc zveřejnit obecně závazné vyhlášky ve Sbírce právních předpisů ÚSC, by mohla být rada, a to v rámci jejích nevyhrazených pravomocí dle ust. § 102 odst. 3

¹⁵⁰ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 30.

¹⁵¹ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 327.

¹⁵² VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír; *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*. s. 11.

obecního zřízení, avšak rada dále může svěřit tyto nevyhrazené pravomoci jinému orgánu územně samosprávného celku, který si zvolí.¹⁵³

Ve většině případů jsou zasláním obecně závazné vyhlášky ke zveřejnění pověřeni úředníci v rámci obecního úřadu. To však nezakládá jejich odpovědnost za zveřejnění obecně závazné vyhlášky. Tato odpovědnost by zde byla založena jen v případě pověření přímo radou, která by svěřila část své nevyhrazené pravomoci obecnímu úřadu, tedy úřednickému aparátu, kde by tedy za nevyhlášení zodpovídal obecní úřad.

Obecně závazná vyhláška musí být vždy zaslána ve strojově čitelném formátu, který umožňuje určitému programu k tomu účelu zřízenému snadnější nález a zisk informací a tím ulehčení práce byrokratickému aparátu, a hlavně v otevřeném formátu se všemi připojenými metadaty, aby mohlo dojít k jejímu vyhlášení. Zde dochází k problému, kdy zákonodárný orgán nikterak nedefinoval pojem: otevřený formát, metadata ani strojově čitelné, tudíž v tomto případě může docházet k právní nejistotě. V případě technických problémů, při kterých by nemohlo dojít ke zveřejnění ve Sbírce právních předpisů, uvědomí správce Ministerstva vnitra obec na úřední desce Ministerstva vnitra pomocí oznámení o překážce, která brání zveřejnění obecně závazné vyhlášky. V případě, kdy nemůže obec setrvat bez vyhlášení a vyhlášení je velice urgentní a má objektivní důvod, aby k vyhlášení obecně závazné vyhlášky došlo, a překážky bránící jejímu vyhlášení ve Sbírce právních předpisů ÚSC nejdou rychle opravit, je obci umožněno vyhlásit obecně závaznou vyhlášku pouze aktem vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. Obecně závazná vyhláška se stává platnou od prvního dne vyvěšení na úřední desce obce, avšak dále předpis o podmínkách zveřejnění mlčí, není tedy určena ani délka vyvěšení, ani přesný způsob. Po odpadnutí překážky oznámí správce Ministerstva vnitra pomocí oznámení na své úřední desce, že takováto překážka pominula, a dojde k neprodlenému vyhlášení obecně závazné vyhlášky ve Sbírce právních předpisů ÚSC. Následně musí správce informovat obec o vyhlášení obecně závazné vyhlášky a současně vyznačí datum a čas vyhlášení obecně závazné vyhlášky ve Sbírce právních předpisů. Veřejnoprávní korporace má poté povinnost vyvěsit

¹⁵³ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 328.

oznámení od správce o vyhlášení obecně závazné vyhlášky ve Sbírce právních předpisů ÚSC na úřední desce obce, a to nejméně na 15 dnů, kdy součástí vyhlášení bude datum, čas a všechna metadata včetně označení obecně závazné vyhlášky, která jsou součástí obecně závazné vyhlášky zveřejněné ve Sbírce právních předpisů ÚSC.¹⁵⁴

Důležité je dále zmínit, že úřední deska a její zakotvení vychází z ust. § 26 správního řádu¹⁵⁵, které zřizuje povinnost každému správnímu orgánu vytvořit úřední desku, a to i s možností dálkového přístupu.¹⁵⁶

3.6 Platnost

Platností obecně závazné vyhlášky se zabývá ust. § 4 odst. 1 zákon o Sbírce právních předpisů ÚSC, který odkazuje zpět na ust. § 2 téhož zákona, kdy na tomto základě je klíčové vyhlášení obecně závazné vyhlášky pro její platnost. V den vyhlášení obecně závazné vyhlášky podle ust. § 2 zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC se stává obecně závazná vyhláška zároveň platnou.¹⁵⁷

Platností se vyjadřuje chvíle, kdy se obecně závazná vyhláška nebo i jiný právní předpis začlenil do právního řádu České republiky, kdy se stal jeho nedílnou součástí. Od této chvíle jsou obecně závaznou vyhláškou vázáni všichni adresáti nikoho nevyjímaje, avšak ještě se nestává závaznou.¹⁵⁸

Převvedou-li se předchozí dva odstavce této práce do praxe, platnost u obecně závazné vyhlášky nastává dnem jejího vyhlášení ve Sbírce právních předpisů ÚSC anebo v ojedinělých případech dnem vyvěšení na úřední desce konkrétního územně samosprávného celku. Vyhlášení a platnost jsou nedílnou součástí obecně závazné vyhlášky, jsou spolu ruku v ruce, kdy platnost by nemohla bez vyhlášení nastat.

Důležité je zde poukázat na rozdíl mezi platností usnesení, kterým byla obecně závazná vyhláška přijata, a platností samotné obecně závazné vyhlášky. Usnesení o přijetí obecně závazné vyhlášky nabývá platnosti již okamžikem

¹⁵⁴ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 329.

¹⁵⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“).

¹⁵⁶ Ust. § 26 správního řádu.

¹⁵⁷ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. s. 333.

¹⁵⁸ Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna; *Časté dotazy. Jaký je rozdíl mezi platností a účinností zákona?* Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=675&z=12218>.

přijetí, avšak obecně závazná vyhláška, jak již bylo uvedeno, nabývá platnosti až jejím vyvěšením.¹⁵⁹

3.7 Účinnost

Účinnost je okamžik, kdy obecně závazná vyhláška tzv. vstupuje v život, kdy na jejím základě vznikají, mění se nebo se ruší právní vztahy, kdy se dá obecně závazná vyhláška aplikovat na konkrétní případy a záležitosti. Od momentu, kdy je obecně závazná vyhláška účinnou, může docházet k vynucování povinnosti nebo uplatňování práv, která z ní pramení. Na základě principu zákazu retroaktivity neboli zpětného působení předpisu nesmí nikdy být obecně závazná vyhláška účinná před její platností. Převáděno do praxe, obecně závazná vyhláška je vyhlášena ve Sbírce právních předpisů ÚSC, tím se stává platnou a poté nastává její účinnost. Okamžik mezi platností a účinností je tzv. legisvakanční lhůta, kdy má adresát obecně závazné vyhlášky čas se s obecně závaznou vyhláškou seznámit, než bude vymahatelná, než bude muset v souladu s ní začít jednat.¹⁶⁰

Účinnost obecně závazné vyhlášky je deklarována v ust. § 4 odst. 2 zákona o Sbírce právních předpisů ÚSC. Účinnost ve většině případů stanoví zastupitelstvo přímo v textu obecně závazné vyhlášky pomocí konkrétního data nebo určitého časového určení, např. šedesátý den po jeho vyhlášení nebo první den šestého kalendářního měsíce po jeho vyhlášení. Den musí být stanoven vždy přesně a určitě. Pokud zastupitelstvo účinnost nikterak nestanoví přímo v obecně závazné vyhlášce, dojde k nabytí účinnosti počátkem patnáctého dne následujícího po dni vyhlášení. Účinnost může obecně závazná vyhláška nabýt i dříve než počátkem patnáctého dne po vyhlášení, ale jen v ojedinělých případech, a to v rámci naléhavého obecného zájmu, avšak i zde je možné, aby obecně závazná vyhláška nabyla účinnosti až počátkem dne, který následuje po dni, kdy byla obecně závazná vyhláška vyhlášena. Zřídka může obecně závazná vyhláška nabýt účinnosti dnem vyhlášení, a to z důvodu ohrožení života,

¹⁵⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. s. 117.

¹⁶⁰ Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna; *Časté dotazy. Jaký je rozdíl mezi platností a účinností zákona?* Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=675&z=12218>.

zdraví, životního prostředí nebo majetku.¹⁶¹ Pojem „naléhavý obecný zájem“ je spíše neurčitým právním pojmem, který nebyl v tomto zákoně nikterak rozveden ani definován. Některé obce se v praxi domnívají, že se jedná o obecní zájem, a ne obecný zájem. Naléhavý obecný zájem by vždy měl být dostatečně ve vydávané obecně závazné vyhlášce specifikován, jelikož v případě sporu o účinnost obecně závazné vyhlášky by obec musela existenci naléhavého obecného zájmu prokázat. Obecný zájem by se dal chápat jako zájem veřejný, kdy je velká potřeba v rámci ochrany nebo potřeby veřejnosti k přijetí obecně závazné vyhlášky.¹⁶² V případě, že naléhavý obecný zájem, na základě kterého byla obecně závazná vyhláška účinná dříve než patnáctým dnem, by nebyl prokázán, dojde k tomu, že obecně závazná vyhláška nabude účinnosti právě patnáctým dnem, který následuje po dni vyhlášení.¹⁶³

V případě, že by došlo ke stanovení dne nabytí účinnosti ještě před vyhlášením obecně závazné vyhlášky, vyhláška nabude účinnosti dnem následujícím po dni jejího vyhlášení, a to z důvodu, aby nedocházelo k retroaktivitě neboli zpětnému působení obecně závazné vyhlášky. Taktéž se někdy stává situace, že části obecně závazné vyhlášky nabývají účinnost v rozdílné chvíli, zákon to vysloveně nezakazuje, ale vždy to musí být dostatečně přesně určeno přímo v obecně závazné vyhlášce.¹⁶⁴

K zániku platnosti a účinnosti obecně závazné vyhlášky může dojít dvěma způsoby. Nejprve je možné změnit nebo zrušit obecně závaznou vyhlášku nebo jen její část pomocí nové obecně závazné vyhlášky. Druhá možnost je spojena s nezákonností obecně závazné vyhlášky, kdy v případě prokázání nezákonnosti je Ústavní soud zplnomocněn obecně závaznou vyhlášku zrušit.¹⁶⁵

¹⁶¹ KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbirce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář. 4. vydání.* s. 334.

¹⁶² VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír; *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, s. 14.

¹⁶³ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 8/2014-32, ze dne 30. června 2015 – Tento případ je, i přes novelizace, stále aktuálním a používaný v odborné praxi.

¹⁶⁴ FURKOVÁ, Petra; VESELÝ, Miroslav; CHODŮR, Pavel; ŠTĚPÁNOVÁ, Barbora. *Obecně závazné vyhlášky v praxi obcí.* s. 8.

¹⁶⁵ VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír; *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*, s. 15.

3.8 Novelizace

Novelizace je změna obecně závazné vyhlášky nebo jejích příloh. Jako novelizace je chápáno přijetí nových ustanovení do již existující obecně závazné vyhlášky, zrušení části obecně závazné vyhlášky anebo změna některých ustanovení v rámci textu obecně závazné vyhlášky. K novelizaci obecně závazné vyhlášky může docházet jen pomocí přijetí předpisu, který bude mít stejnou právní sílu, tedy přijetím další obecně závazné vyhlášky, tedy pouze usnesení zastupitelstva obce není dostačujícím pro změnu obecně závazné vyhlášky.¹⁶⁶

Z výše zmíněného tedy vyplývá, že každá novelizace musí projít stejným procesem přijímání jako obecně závazná vyhláška sama. Novelizující vyhláška to ve většině případů přímo v názvu sděluje, např. obecně závazná vyhláška o odpadech, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 1/2023 o svozu odpadů. Název jako takový však není normativním ustanovením obecně závazné vyhlášky, a proto v případě chybné formulace nemá pouze chybný název vliv na platnost obecně závazné vyhlášky. Důležité je ještě upozornit na fakt, že zastupitelstvo není povinné následně zpracovat aktuální přesné znění obecně závazné vyhlášky, kde budou zapracovány veškeré změny.¹⁶⁷

Při novelizaci musí být vždy dbáno na zachování přehlednosti a srozumitelnosti textu. Zastupitelstvo musí vždy posoudit dopad novelizace na právní vztahy, které vznikly nebo se změnilly na základě původní nenovelizované obecně závazné vyhlášky. V případě potřeby musí být dopady staré úpravy zpracovány v přechodných ustanoveních novelizované obecně závazné vyhlášky. V případě četnosti úprav je pro obec lepší zrušit celou obecně závaznou vyhlášku a přijmout novou, a to především z důvodu zachování právní jistoty a lepší orientace adresátů.¹⁶⁸

¹⁶⁶ VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír; *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků* s. 16.

¹⁶⁷ FURKOVÁ, Petra; VESELÝ, Miroslav; CHODŮR, Pavel; ŠTĚPÁNOVÁ, Barbora. *Obecně závazné vyhlášky v praxi obcí*. s. 9.

¹⁶⁸ ŠIMEK, Lubomír. *Obecně závazné vyhlášky obcí: pravidla vydávání: vzory s komentářem*. s. 8.

4 Porovnání obecně závazných vyhlášek vybraných obcí

V následujících kapitolách této práce budou porovnány rozdíly úpravy obecně závazných vyhlášek ve třech vybraných subjektech. Porovnání a analýza budou provedeny u obce Česká Kubice, města Plánice a města Nepomuk.

Mimo samostatnou působnost je zapotřebí zmínit i rozdělení obcí z hlediska přenesené působnosti. Na základě rozsahu přenesené působnosti, se obce dělí do tří kategorií: obce I. stupně (tzv. jedničkové obce), obce II. stupně, neboli obce s pověřeným obecním úřadem, a obce III. stupně, neboli obce s rozšířenou působností. V rámci tohoto dělení spadají pod výkon přenesené působnosti obce s rozšířenou působností i obce jedničkové a obce s pověřeným obecním úřadem a do výkonu přenesené působnosti obce s pověřeným obecním úřadem zase náleží jedničkové obce. Zároveň je každá obec s rozšířenou působností obcí s pověřeným úřadem i jedničkovou obcí, jelikož to nejsou oddělené kategorie, ale tyto kategorie se navzájem prolínají.¹⁶⁹ Toto rozdělení je zde nastíněno z důvodu objasnění výběru porovnávaných obcí, neboť každá obec, která byla vybrána, představuje jednu z výše vyjmenovaných kategorií.

4.1 Nepomuk

Město Nepomuk se nachází v Plzeňském kraji 33 km jižně od Plzně. Je rozděleno na dvě městské části, a to na městskou část Nepomuk a Dvorec. Rozloha Nepomuka je 1278 ha¹⁷⁰ a počet obyvatel k 1. 1. 2023 byl 3560.¹⁷¹ Jedná se o obec s rozšířenou působností¹⁷², kdy do jejího obvodu ORP náleží 27 obcí.¹⁷³

Město Nepomuk kromě zastupitelstva, které je orgánem městské samosprávy, přičemž mandát náleží 15 zastupitelům, má i radu města,

¹⁶⁹ MALAST, Jan. *Správní právo přehledně*. s 43.

¹⁷⁰ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD; *Veřejná databáze. Souhrnná data o České republice. Plzeňský kraj – obec v okresech: Plzeň-jih*. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=2119&katalog=32225&pvo=MLO201704&pvo=MLO201704&pvoc=101&pvoch=40380#w>.

¹⁷¹ OBYVATELÉ ČESKA; *Počet obyvatel v obci Nepomuk, Plzeň-jih*. Dostupné z: <https://obyvateleceska.cz/plzen-jih/nepomuk/558109>.

¹⁷² Obec s rozšířenou působností (dále jen „ORP“).

¹⁷³ MĚSTO NEPOMUK; *Obce v působnosti ORP Nepomuk*, Dostupné z: <https://www.nepomuk.cz/obcan/obce-v-pusobnosti-orp-nepomuk/>.

kteřá je vřkonnřm orgánem mřsta a je tvořena pětř členy rady. Starostou mřsta Nepomuk je Vladimřř Vokurka.¹⁷⁴

4.2 Plánice

Plánice se nachází v Plzeňském kraji na Klatovsku.¹⁷⁵ Jedná se o obec s pověřenřm řřřdem a nálezřř do správy v řřmci přeneseně působnosti mřsta Klatovy.¹⁷⁶ Mřsto Plánice má 11 mřstských částřř, a to Kvasetice, Bliřzanovy, Křřřřovce, Lovčice, Nová Plánice, Pohořřř, Mlynářovice, Vracov, řřřřpoklasy, Zdebořice a Zbyslav.¹⁷⁷ Rozloha obce činřř 5561 ha¹⁷⁸ a počet obyvatel k 1. 1. 2023 činřř 1612.¹⁷⁹

Zastupitelstvo čřřř třřřnácřř členřř¹⁸⁰, starostou je Zdeněk Pavlřřček.¹⁸¹

4.3 řřřřská Kubice

řřřřská Kubice se taktěřř nachází v Plzeňském kraji, a to 11 km od Domařřlic směřem k Německu. Je rozdělena do třřř částřř - Spálenec, řřřřská Kubice a Folmava. Jedná se o jedničkovou obec vřřhledem k přeneseně působnosti.¹⁸² řřřřskou Kubici obřřvává 936 obyvatel, a to k 1. 1. 2023,¹⁸³ a její rozloha činřř 4598 ha.¹⁸⁴

¹⁷⁴ MŘSTO NEPOMUK; *Samospráva mřsta*. Dostupné z: <https://urad.nepomuk.cz/samosprava-mesta/>.

¹⁷⁵ MŘSTO PLÁNICE; *Informace o mřstě. Současnost*. Dostupné z: <https://www.planice.cz/mesto/informace-o-meste/soucasnost/>.

¹⁷⁶ ASOCIACE KRAJŘř ČR; EPUSA; *POŘř Plánice*. Dostupné z: https://www.epusa.cz/index.php?platnost_k=0&sessID=0&jazyk=cz&pou=1201.

¹⁷⁷ MIKROREGION PLÁNICKO; *Plánice*. Dostupné z: <https://www.planicko.cz/obec-mikroregionu/planice/>.

¹⁷⁸ řřřřSKŘř STATISTICKŘř ŘřŘAD; *Veřejná databáze. Souhrnná data o řřřřské republice. Plzeňský kraj – obec v okresech: Klatovy*. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=2119&katalog=32225&pvo=MLO201704&pvo=MLO201704&pvock=101&pvoch=40363#w>.

¹⁷⁹ OBYVATELÉ řřřřSKA; *Počet obyvatel v obci Plánice, Klatovy*. Dostupné z: <https://obyvateleceska.cz/plzen-jih/nepomuk/558109>.

¹⁸⁰ MŘSTO PLÁNICE; *Zastupitelstvo*. Dostupné z: <https://www.planice.cz/mestsky-urad/poskytovani-informaci-dle-zak-106-1999-sb/subjekt-zastupitelstvo-2.html>.

¹⁸¹ MŘSTO PLÁNICE; *Kontakty*. Dostupné z: <https://www.planice.cz/kontakty/>.

¹⁸² OBEČ řřřřSKŘř KUBICE; *Základní řřřřdaje*. Dostupné z: <https://www.kubice.cz/obec-1/zakladni-udaje/>.

¹⁸³ OBYVATELÉ řřřřSKA; *Počet obyvatel v obci řřřřská Kubice, Domařřlice*. Dostupné z: <https://obyvateleceska.cz/plzen-jih/nepomuk/558109>.

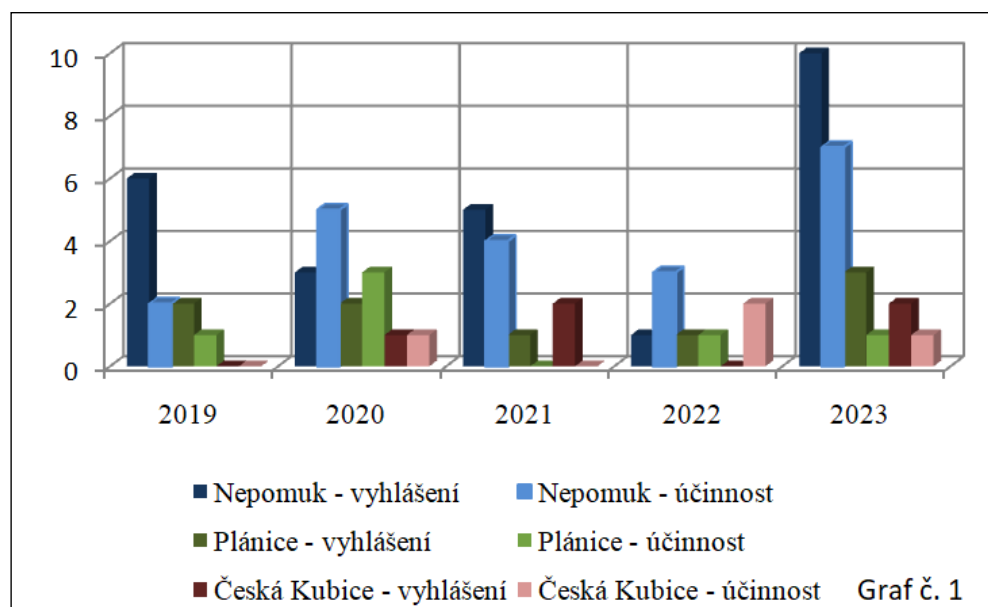
¹⁸⁴ řřřřSKŘř STATISTICKŘř ŘřŘAD; *Veřejná databáze. Souhrnná data o řřřřské republice. Plzeňský kraj – obec v okresech: Domařřlice*. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=2119&katalog=32225&pvo=MLO201704&pvo=MLO201704&pvock=101&pvoch=40355>.

Zastupitelstvo obce je zde jedenáctičlenné a radou tato obec nedisponuje. Starostou obce Česká Kubice je Radek Gerberg.¹⁸⁵

4.4 Frekvence vydávání obecně závazných vyhlášek ve vybraných obcích

V následující kapitole bude rozvedena praxe vydávání obecně závazných vyhlášek ve vybraných subjektech. Nejprve bude nastíněn a porovnán počet vyhlášených a účinných obecně závazných vyhlášek za jednotlivé kalendářní roky v rámci vybraných subjektů, a to od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2023.

Graf č. 1: Počet vyhlášených a účinných obecně závazných vyhlášek ve všech subjektech od roku 2019 do roku 2023

Zdroj: vlastní zpracování: výpočet proveden r. 2024 z dat poskytnutých subjekty, které jsou uvedeny v přílohách této diplomové práce, a přímo ze Sbírký právních předpisů územně samosprávných celků a některých správních úřadů

Graf č. 1 sleduje dva aspekty, a to počet vyhlášených a účinných obecně závazných vyhlášek, které porovnává s ostatními vybranými subjekty a jejich počtem vyhlášených a vyvěšených obecně závazných vyhlášek. Nyní krátce k popisu grafu. Na ose x jsou znázorněny roky, a to od roku 2019 do roku 2023. Osa y představuje počet vyhlášených nebo účinných obecně závazných vyhlášek. Přímo pod grafem se nachází legenda, která znázorňuje, jaké barvy jsou zvoleny pro jednotlivé subjekty, přičemž barevná kombinace bude zachována po celou

¹⁸⁵ OBEC ČESKÁ KUBICE; *Zastupitelstvo*. Dostupné z: <https://www.kubice.cz/urad-2/povinne-informace/subjekt-zastupitelstvo-2.html>.

dobu diplomové práce. První subjekt, město Nepomuk, má v grafu tmavě modrou a světle modrou barvu, kdy tmavě modrá barva znázorňuje počet vyhlášených obecně závazných vyhlášek za daný rok a světle modrá barva znázorňuje počet obecně závazných vyhlášek, které nabyly účinnost v daném roce. Druhý subjekt, město Plánice, má v grafu tmavě zelenou a světle zelenou barvu, přičemž tmavě zelenou barvou je znázorněn počet vyhlášených obecně závazných vyhlášek za daný rok a světle zelenou barvou je znázorněn počet obecně závazných vyhlášek, které nabyly účinnost v daném roce. Třetí subjekt, Čeká Kubice, je v grafu znázorněn pomocí bordové a růžové barvy, kdy bordová barva označuje počet vyhlášených obecně závazných vyhlášek za daný rok a růžová barva označuje počet obecně závazných vyhlášek, které nabyly účinnost v daném roce.

Z grafu č. 1 je patrné, že zastupitelstvo prvního porovnávaného subjektu města Nepomuk v roce 2019 vyhlásilo oproti druhým dvěma subjektům nemalé množství obecně závazných vyhlášek, a to přesněji šest obecně závazných vyhlášek, a zároveň v tomto roce nabyly účinnosti dvě obecně závazné vyhlášky. V roce 2020 došlo k vyhlášení třech obecně závazných vyhlášek města Nepomuk a k nárůstu počtu účinností obecně závazných vyhlášek, kdy došlo k nabytí účinnosti u pěti obecně závazných vyhlášek. V tuto chvíli převyšovala účinnost nad vyhlášením, a to převážně z důvodu, že většina vyhlášek z roku 2019 nabyla účinnosti až v roce 2020. V roce 2021 již můžeme zaznamenat nárůst vyhlášení obecně závazných vyhlášek, kdy zastupitelstvo města Nepomuk vyhlásilo pět obecně závazných vyhlášek a zároveň v roce 2021 nabyly účinnosti čtyři obecně závazné vyhlášky. V roce 2022 došlo k poklesu vyhlášených obecně závazných vyhlášek, kdy byla vyhlášena pouze jedna obecně závazná vyhláška, ale účinnosti nabyly tři obecně závazné vyhlášky, kdy dvě z nich již byly vyhlášeny v roce 2021. Posledním zkoumaným rokem je rok 2023, kdy je na první pohled patrný rapidní nárůst, jelikož město Nepomuk přijalo deset obecně závazných vyhlášek a zároveň účinnosti nabylo sedm obecně závazných vyhlášek, kdy čtyři obecně závazné vyhlášky nabyly účinnosti v roce 2024.

Druhý porovnávaný subjekt je město Plánice, které vyhlásilo v roce 2019 dvě obecně závazné vyhlášky, zatímco účinnosti nabyla pouze jedna obecně závazná vyhláška. Následující rok 2020 město Plánice opět vyhlásilo pouze dvě

obecně závazné vyhlášky a účinnosti nabyly tři obecně závazné vyhlášky. Rok 2021 byl ohledně vydávání obecně závazných vyhlášek poměrně slabý, jelikož vyhlášena byla pouze jedna obecně závazná vyhláška a účinnosti nenabyla žádná. Rok 2022 nepřinesl žádnou výraznou změnu, neboť v tomto roce byla taktéž vydána pouze jedna obecně závazná vyhláška a účinnosti nabyly taktéž jedna obecně závazná vyhláška. Poslední rok 2023 zaznamenal nárůst nad průměrný počet vydávaných obecně závazných vyhlášek, kdy byly vydány celkem tři obecně závazné vyhlášky, avšak účinnosti nabyly pouze jedna obecně závazná vyhláška, kdy ostatní dvě obecně závazné vyhlášky nabyly účinnosti v roce 2024.

Posledním zkoumaným subjektem je obec Česká Kubice, která má nejmenší počet obyvatel. Obec Česká Kubice nevydala v roce 2019 žádnou obecně závaznou vyhlášku, přičemž ani žádná obecně závazná vyhláška nenabyla účinnosti. V roce 2020 již byla Česká Kubice aktivnější, kdy v rámci její pravomoci byla vydána jedna obecně závazná vyhláška a jedna obecně závazná vyhláška nabyly účinnosti. Rok 2021 byl o něco aktivnější, kdy obec sice vydala dvě obecně závazné vyhlášky, avšak ani jedna obecně závazná vyhláška nenabyla účinnosti. V roce 2022 opět může být zaznamenán pokles ve vydávání obecně závazných vyhlášek, kdy obec nevydala ani jednu obecně závaznou vyhlášku, účinnosti však nabyly dvě obecně závazné vyhlášky z minulého roku. Poslední rok 2023 nebyl žádným překvapením, obec Česká Kubice opět vydala svůj standardnější počet obecně závazných vyhlášek, a to dvě, avšak účinnosti nabyly jen jedna z nich, přičemž druhá obecně závazná vyhláška nabyly účinnosti v roce 2024.

Z výše uvedeného lze tedy vyvodit, že počet obyvatel, kteří se stávají vždy adresáty obecně závazných vyhlášek, má vliv na počet vydávaných obecně závazných vyhlášek, poněvadž město Nepomuk, které má největší počet stálých adresátů, zároveň i přijímá a vyhlašuje největší počet obecně závazných vyhlášek. Kdežto město Plánice a obec Česká Kubice jsou již dle množství vydávaných obecně závazných vyhlášek velmi vyrovnanými subjekty, kde se i počet stálých obyvatel neboli adresátů obecně závazných vyhlášek moc neliší. Zajímavostí, která byla zkoumána při bedlivém zpracování materiálů, které jsou

v přílohách této diplomové práce, je i fakt, že větší množství obecně závazných vyhlášek nabylo účinnosti v roce 2024, kdy se jedná tedy převážně o obecně závazné vyhlášky, které upravují místní poplatky.

Další hledisko, v rámci kterého by práce mohla zkoumat počet vydávaných obecně závazných vyhlášek, je vliv komunálních voleb, čili voleb do zastupitelstev obcí, na počet vydávaných obecně závazných vyhlášek v daném roce voleb a v roce následujícím. Komunální volby byly konány v rámci posuzovaných let ve dnech 5. 10. – 6. 10. 2018¹⁸⁶ a ve dnech 23. 9. 2022 – 24. 9. 2022.¹⁸⁷ Prvním posuzovaným rokem je rok 2019, tedy následující rok po konání komunálních voleb, kdy je z grafu č. 1 patrné, že zastupitelstvo města Nepomuk vstoupilo do svého nového volebního období s velkým nasazením, přičemž se snažilo hned na počátku nového volebního období o určité změny v rámci územní samosprávy a vydalo tak nemalý počet obecně závazných vyhlášek. Město Nepomuk na základě přílohy č. 3 vydalo dvě obecně závazné vyhlášky zabezpečující místní pořádek obce a čtyři obecně závazné vyhlášky ohledně stanovení místních poplatků, z čehož lze vyvozovat, že se nové zastupitelstvo snažilo změnit veřejný pořádek ve městě a zároveň i upravit vybírání místních poplatků.

Naopak u města Plánice je vidět spíše určitá stagnace ohledně vydávání obecně závazných vyhlášek, kdy nové zastupitelstvo s největší pravděpodobností neshledalo žádné velké nedostatky v úpravě v rámci obecně závazných vyhlášek, které byly nastaveny předešlým zastupitelstvem. Město Plánice stejně jako město Nepomuk a obec Česká Kubice upravilo obecně závaznou vyhlášku o poplatku ze psů. Důvodem této nové úpravy mohl být, mimo jiné, zákon o místních poplatcích¹⁸⁸, který byl novelizován zákonem č. 278/2019 Sb., v platném znění, který nabyl účinnosti právě 1. 1. 2020 a měl tedy vliv na vyhlašování obecně závazných vyhlášek o místním poplatku ze psů v roce 2019, kdy jednotlivé obce

¹⁸⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD; *Volby do zastupitelstev obcí*. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kvs?xjazyk=CZ>.

¹⁸⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD; *Volby do zastupitelstev obcí. Výběr období voleb*. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2022/kvs?xjazyk=CZ>.

¹⁸⁸ Zákon č. 565/1990 Sb. České národní rady o místních poplatcích, v platném znění (dále jen „zákon o místních poplatcích“).

měly změnit jejich obecně závazné vyhlášky, aby neodporovaly zákonu.¹⁸⁹ Obec Česká Kubice v tomto roce vydala jen jednu obecně závaznou vyhlášku, důvodem může být např., že nově zvolené zastupitelstvo v tomto roce spíše přemýšlelo nad uchopením nové úpravy, anebo bychom mohli důvod ve vydání malého množství obecně závazných vyhlášek spatřovat v tom, že obec nepotřebovala žádnou změnu týkající se místní samosprávy.

Po volbách v roce 2022 u města Nepomuk a obce Česká Kubice lze sledovat pokles vyhlášení obecně závazných vyhlášek ve srovnání s rokem 2021. Důvodem by mohlo být, že zastupitelé se spíše věnovali propagaci svých volebních programů než samosprávě obcí, ale samozřejmě důvodů k menšímu počtu obecně závazných vyhlášek mohlo být více, např. také to, že původní zastupitelstva již všechny problémy, které se týkaly úpravy samostatné působnosti, vyřešila v rámci svého mandátu v předešlých letech, nebyla vydána žádná významnější novela zákona, která by obce nutila ke změně jejich platných obecně závazných vyhlášek. U města Plánice není pozorován pokles, jelikož již v roce 2021 počet obecně závazných vyhlášek nebyl nikterak vysoký. Velký progres v počtu vyhlášených obecně závazných vyhlášek můžeme však vidět v roce následujícím po komunálních volbách, kdy města Nepomuk a Plánice vyhlásila největší počet obecně závazných vyhlášek za posuzované roky a Česká Kubice zůstala na své největší hodnotě, tedy na dvou vyhlášených obecně závazných vyhláškách. Lze se domnívat, že příčinou mohou být opět komunální volby, kdy nová zastupitelstva jsou opět plná síly a vizí, v rámci kterých předělávají obecně závazné vyhlášky bývalých zastupitelstev a vymýšlí novou úpravu, která by mohla v obci platit. Samozřejmě je zde zase více aspektů, ze kterých může být vyvozen nárůst počtu vyhlášených obecně závazných vyhlášek, které budou rozebrány v následujících odstavcích práce.

Další problematikou, která byla již výše nastíněna a na základě které jsou přijímány nové obecně závazné vyhlášky, je novelizace zákonné úpravy. Dopad na naše subjekty měla mimo jiné i novelizace zákona o místních poplatcích zákonem č. 278/2019 Sb., která zavedla s účinností od 1. 1. 2020 poplatek

¹⁸⁹ Zákon č. 278/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

z pobytu, který nahradil dosavadní lázeňský, ubytovací a rekreační poplatek.¹⁹⁰ Přičemž i na základě této novely vydalo město Nepomuk obecně závaznou vyhlášku 1/2021 o místním poplatku z pobytu, viz příloha č. 3. Kvůli novele č. 278/2019 Sb., musely být upraveny i obecně závazné vyhlášky o místním poplatku ze psů, viz předchozí odstavec této kapitoly.

Následně měla na vydávání obecně závazných vyhlášek námi zvolených subjektů vliv i novela č. 543/2020 Sb., zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností; na základě této novely byl změněn i zákon o místních poplatcích. Na základě této změny byla změněna poměrná úprava zákona o místních poplatcích v části poplatků za komunální odpad v hlavě VII., kdy byla sjednocena do té doby dvojkolejnost poplatku za komunální odpad. Jedním z poplatků, který se na základě zákona o místních poplatcích nyní může v obcích v rámci obecně závazných vyhlášek zavádět, je poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, kterým byl nahrazen do té doby existující poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.¹⁹¹ Druhým poplatkem, který může být na základě této novely vybírán, je poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, který byl před touto novelou upraven na základě zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech, byl zrušen k 1. 1. 2021.¹⁹²

Ke konci roku 2023 můžeme dle grafu zaznamenat nemalý nárůst v rámci vyhlášení obecně závazných vyhlášek u všech tří subjektů. Dozajista na tento nárůst přijímání a následné vyhlášení obecně závazných vyhlášek má vliv přijetí novely zákona o místních poplatcích, kdy došlo ke změně zákona místních poplatků, a to zákonem č. 252/2023 Sb.,¹⁹³ která nabyla účinnosti

¹⁹⁰ Ministerstvo vnitra České republiky. Metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra. *K obecně závazné vyhlášce o místním poplatku z pobytu*. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/mm-28-04a-pravni-vyklad-pobyt.aspx>.

¹⁹¹ TRIADA; DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY; EDELMANNOVÁ HASIL, Radka; POPPELKOVÁ, Lucie; *Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství*. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6894765>.

¹⁹² TRIADA; DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY; EDELMANNOVÁ HASIL, Radka; POPPELKOVÁ, Lucie; *Praktické poznatky k místnímu poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci*. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6894765>.

¹⁹³ Zákon č. 252/2023 Sb. (dále jen "novela").

dne 1. 1. 2024.¹⁹⁴ Na základě této novely bylo Ministerstvem vnitra všem obcím doporučeno změnit platné obecně závazné vyhlášky, aby nebyl narušen soulad obecně závazné vyhlášky se zákonem a nebyla tak porušena zásada *lex superior derogat legi inferiori*, kdy norma nižší právní síly nemůže odporovat normě vyšší právní síly. Všechny sledované subjekty uposlechly doporučení Ministerstva vnitra a veškeré vyhlášky o místních poplatcích aktualizovaly, aby nebyla vytvořena právní nejistota. Důvodem novely zákona o místních poplatcích bylo především zjednodušení stanovení poplatku správcem poplatku, dále novela zavádí i institut, který do její účinnosti byl znám pouze z judikatury, a to vyměření poplatku na základě žádosti, i když subjekt poplatku uhradil poplatek řádně a včas, a v nespolední řadě byla novelou zákona o místních poplatcích přidána i úprava insolvenčního řízení subjektu poplatku.¹⁹⁵ Dále na základě novely zákona o místních poplatcích by tedy mělo dojít ke zjednodušení správy poplatku, kdy obce jako správci poplatku budou moci snadněji poplatky vyměřovat a získávat je i od subjektů poplatku, které se zaplacení poplatku vyhýbaly, protože pro správce poplatku, tedy obce, nebylo rentabilní vybírat zvýšený poplatek za pozdní úhradu poplatku, jelikož by vymáhání náhrady za pozdní úhradu nebo nulovou úhradu poplatku bylo nákladnější než samotná vymožená částka. Avšak dnes díky novele zákona o místních poplatcích došlo ke zjednodušení zákona o místních poplatcích, kdy novela pamatuje i na výše zmíněný problém a zjednodušila řízení o vymožení náhrady i poplatku samotného, kdy již postačí vyměřit náhradu předepsáním do evidence poplatků a správce poplatku již tedy nemusí vyměřovat poplatek rozhodnutím o vyměření poplatku (tj. vydáním platebního výměru nebo hromadného předpisného seznamu).¹⁹⁶ Z toho vyplývá, že obec bude mít výhodu při správě poplatku a bude se chovat jako řádný hospodář a poplatky

¹⁹⁴ ATLAS CONSULTING; GLOGAR, Martin; *Novela zákona o místních poplatcích*. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/zmeny-v-legislative/vyslo-ve-sbirce-zakonu/novela-zakona-o-mistnich-poplaticich2>.

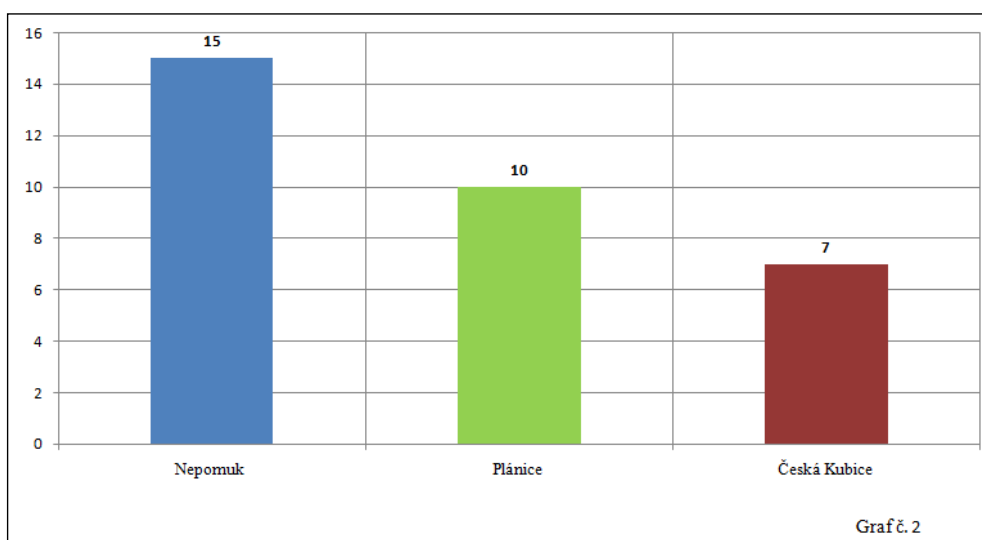
¹⁹⁵ ATLAS CONSULTING; GLOGAR, Martin; *Novela zákona o místních poplatcích*. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/zmeny-v-legislative/vyslo-ve-sbirce-zakonu/novela-zakona-o-mistnich-poplaticich2>.

¹⁹⁶ KRAJ VYSOČINA; *Novela zákona o místních poplatcích, zákon č. 252/2023 Sb., s účinností od 1. 1. 2024*. Dostupné z: <https://www.kr-vysocina.cz/novela-zakona-o-mistnich-poplaticich-zakon-c-252-2023-sb-s-ucinnosti-od-1-1-2024/d-4121952>.

a náhrady poplatků bude schopna snadněji vybírat, čímž bude docházet k naplňování obecního rozpočtu.¹⁹⁷

Dále se obecně závazné vyhlášky mění i z důvodu inflace, která je dalším faktorem převážně u vybírání poplatků z obecně závazných vyhlášek. Nejvíce se projevuje inflace na poplatcích za komunální odpad, kde i obce musí platit vyšší částky za vývoz. Toto zvýšení cen se dotkne i adresátů právní normy, kteří musí platit vyšší poplatky.

Graf č. 2: Počet aktuálně platných obecně závazných vyhlášek u vybraných subjektů, a to k 31. 1. 2024.

Zdroj: vlastní zpracování: výpočet proveden r. 2024 z dat zaslaných subjekty, které jsou uvedeny v přílohách této diplomové práce

Graf č. 2 znázorňuje počet aktuálně platných obecně závazných vyhlášek u vybraných subjektů, a to k 31. 1. 2024. (dále jen „aktuálně platných“). Osa y představuje počet obecně závazných vyhlášek, které jsou aktuálně platné na území daného subjektu. Osa x ztvárňuje jednotlivé subjekty. Podíváme-li se na graf č. 2 z levé strany, je nejprve na ose x znázorněn Nepomuk, který je zbarvený do modré barvy, druhým uvedeným subjektem je Plánice, která je znázorněna pomocí zelené barvy, a v neposlední řadě třetím subjektem je Česká Kubice, která je vyobrazena pomocí bordové barvy. Nad jednotlivými sloupci

¹⁹⁷ ATLAS CONSULTING; GLOGAR, Martin; *Novela zákona o místních poplatcích*. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/zmeny-v-legislative/vyslo-ve-sbirce-zakonu/novela-zakona-o-mistnich-poplatcich2>.

si lze povšimnout i údajů, které představují přesný počet aktuálně platných obecně závazných vyhlášek.

Na grafu č. 2 je na první pohled patrné, že město Nepomuk, které je taktéž z vybraných subjektů největším, má nejvíce aktuálně platných obecně závazných vyhlášek, kdy celkový počet aktuálně platných obecně závazných vyhlášek je 15 obecně závazných vyhlášek. Město Plánice má počet aktuálně platných obecně závazných vyhlášek o více jak jednu třetinu nižší než město Nepomuk, a to deset obecně závazných vyhlášek, které jsou platné v rámci území města Plánice. Posledním sledovaným subjektem je obec Česká Kubice, která má méně obecně závazných vyhlášek o více jak polovinu než město Nepomuk a o méně jak třetinu v porovnání s městem Plánice. Obec Česká Kubice má sedm aktuálně platných obecně závazných vyhlášek.

Z výše uvedeného lze dovodit, že menší počet obecně závazných vyhlášek by mohl být zapříčiněn menším počtem obyvatel, tedy i případných adresátů obecně závazných vyhlášek. Lze pozorovat, že s počtem obyvatel má i počet obecně závazných vyhlášek sestupnou tendenci, a to minimálně v rámci množství obecně závazných vyhlášek, které jsou subjekty vydávány, kdy zde sestupnou tendencí není myšlena kvalita obecně závazných vyhlášek subjektů.

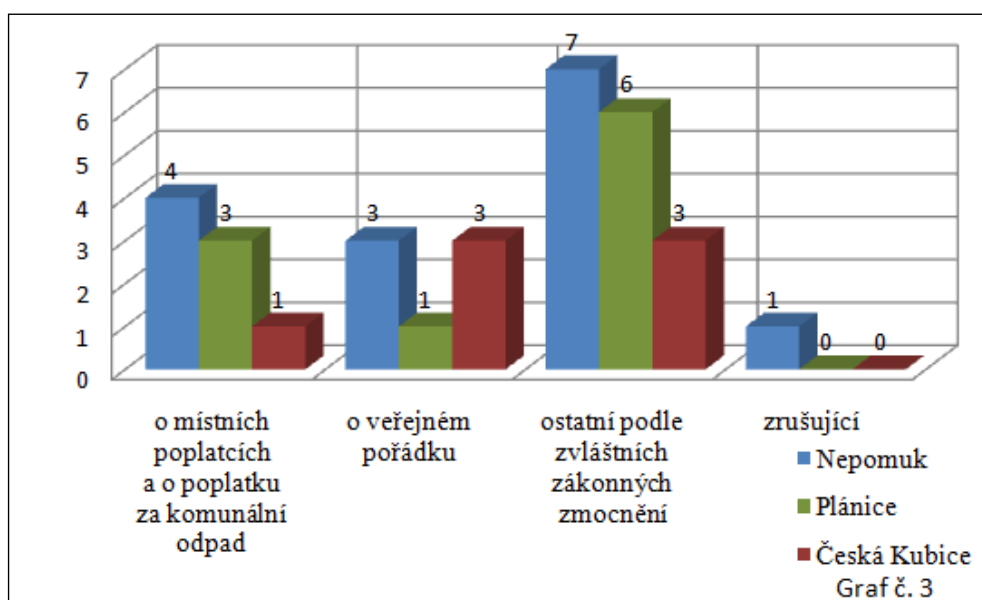
Dále lze vyvodit, že menší počet obecně závazných vyhlášek zapříčiňuje u obce Plánice i fakt, že není tak frekventovaným místem pro turisty jako město Nepomuk, kdy ve městě Nepomuk je větší výskyt turismu a z tohoto důvodu může v rámci většího výskytu případných adresátů docházet k nežádoucímu chování na území subjektu, kdy díky zvýšenému turismu a obecně závazné vyhlášce o místním poplatku z pobytu město Nepomuk získává finanční prostředky, které dále může použít v rámci svého hospodaření. Mimo jiné je město Nepomuk proslulé i farmářskými trhy, které jsou městem pořádány, i z těchto důvodů může docházet k další úpravě v rámci podobného typu akcí, kdy město díky obecně závazné vyhlášce může zvyšovat finanční příjem, který pramení i z pořádání tohoto typu akcí, myšleno např. poplatků za užívání veřejného prostranství.

Další rozdíly v úpravě, které mohou mít vliv i na množství obecně závazných vyhlášek, budou rozebrány v následující kapitole.

4.5 Aktuální rozdílnost v oblastech úpravy

V následující kapitole bude předložena rozdílnost úpravy v obecně závazných vyhláškách, které upravují aktuálně jednotlivé subjekty. Práce se bude zaměřovat na jednotlivé oblasti úpravy, které jsou u subjektů odlišné, nebo naopak stejné.

Graf č. 3: Definované oblasti úpravy obecně závazných vyhlášek všech tří subjektů

Zdroj: vlastní zpracování: výpočet proveden r. 2024 z dat zaslaných subjekty, které jsou uvedeny v přílohách této diplomové práce

Graf č. 3 porovnává všechny tři subjekty v rámci oblasti úpravy. Na ose y najdeme počet jednotlivých aktuálně platných obecně závazných vyhlášek. Na ose x jsou znázorněny jednotlivé oblasti úpravy obecně závazných vyhlášek, a to dle rozdělení na obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad, obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku, obecně závazné vyhlášky ostatní podle zvláštních zákonných zmocnění a v neposlední řadě tzv. zrušující, které slouží k úplnému zrušení jiné obecně závazné vyhlášky.¹⁹⁸ Barvy opět znázorňují jednotlivé subjekty, kdy modrá barva náleží Nepomuku, zelená Plánici a bordovou má Česká Kubice. Nad jednotlivými sloupci jsou poté vyobrazeny přesné počty obecně závazných vyhlášek.

¹⁹⁸ Dělení převzato z FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. X.

Město Nepomuk má nyní čtyři platné obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad, dále na území města Nepomuk platí tři obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku a v neposlední řadě má město Nepomuk sedm platných ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštních zákonných zmocnění. Město Nepomuk má dokonce jednu zrušovací obecně závaznou vyhlášku.

Město Plánice v aktuální době disponuje třemi obecně závaznými vyhláškami o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad, dále již méně upravovanou oblastí jsou obecně závazné vyhlášky, které se týkají veřejného pořádku, kdy město Plánice upravuje veřejný pořádek jen pomocí jedné obecně závazné vyhlášky. Poslední pozorovanou oblastí je vydávání ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštních zákonných zmocnění, kdy město Plánice upravuje šest obecně závazných vyhlášek tohoto typu.

Posledním subjektem je obec Česká Kubice, která je co do počtu obyvatel, stálých adresátů, nejmenší, přičemž upravuje jen jednu obecně závaznou vyhlášku o místních poplatcích, dále oblast obecně závazných vyhlášek o veřejném pořádku je v obci Česká Kubice upravována hojněji, kdy zastupitelstvo obce Česká Kubice vydalo celkem tři obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku. Dále obec Česká Kubice upravuje pouze tři ostatní obecně závazné vyhlášky podle zvláštních zákonných zmocnění.

Ve městě Nepomuk a ve městě Plánice, která mají více obyvatel než obec Česká Kubice, převažuje výskyt tzv. ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštních zákonných zmocnění. U obce Česká Kubice jsou tyto obecně závazné vyhlášky zastoupeny stejně jako obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku. Lze vyvodit, že úprava oblasti ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštních zákonných zmocnění je ve městech nejvíce zastoupena převážně z důvodu širokého spektra úpravy, neboť sem spadají veškeré obecně závazné vyhlášky, které obce vydávají na základě dalších zákonných zmocnění, spíše na základě zmocnění zákona o místních poplatcích a úpravy veřejného pořádku. Pomocí této oblasti upravujeme např. obecně závazné vyhlášky: *„regulující provozování hazardu; o shromažďování, sběru, přepravě, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním*

*odpadem; obecní policii; o vymezení školských obvodů; koeficient pro výpočet daně z nemovité věci*¹⁹⁹ atd.

Dále se úprava ohledně zastoupení oblastí liší, kdy u města Nepomuk a Plánice převažuje spíše úprava místních poplatků nad úpravou veřejného pořádku. Úprava místních poplatků je specifická a důležitá oblast převážně pro obecní rozpočet, kdy na základě odváděných poplatků adresátů obecně závazné vyhlášky se naplňuje rozpočet obce, se kterým pak dále obec může hospodařit.

Veřejný pořádek je upraven převážně v obci Česká Kubice, kdy je patrné, že s veřejným pořádkem bude mít obec největší problémy, neboť se jedná o příhraniční obec, ve které je mnoho herních zařízení a zvýšený cestovní ruch. Dále u města Nepomuk je zjevné, že dbá na častější úpravu veřejného pořádku než město Plánice. Důvodem může být větší cestovní ruch a tím pádem větší výskyt adresátů obecně závazných vyhlášek, kdy se město Nepomuk snaží dbát na udržení čistoty a veřejného pořádku ve městě.

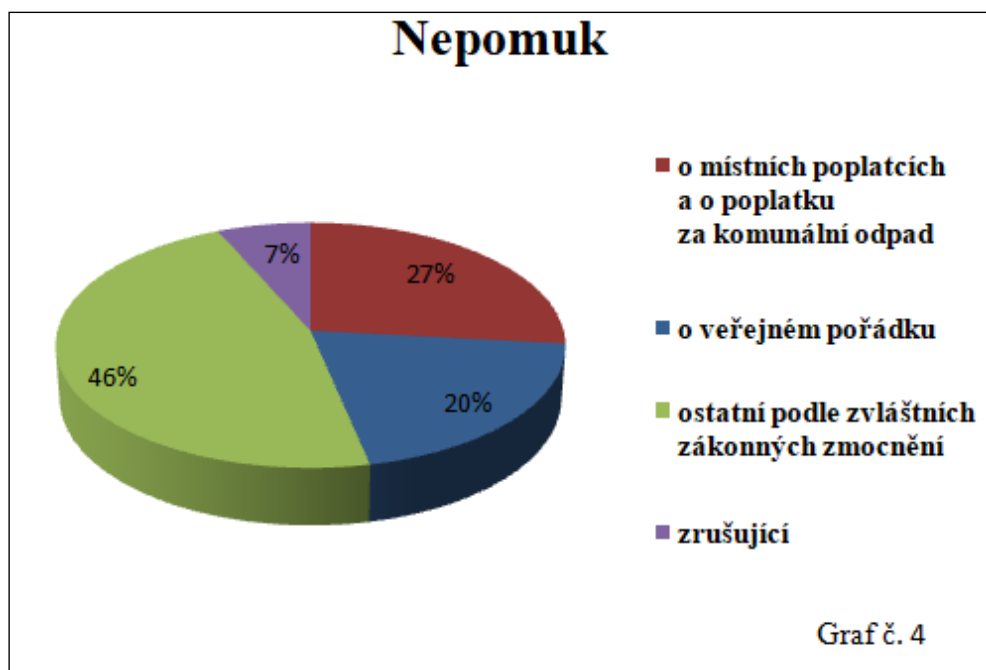
Zrušující vyhlášky nejsou u města Plánice a obce České Kubice populární. Veškerá úprava ohledně zrušení obecně závazných vyhlášek je uvedena v rámci nové obecně závazné vyhlášky. Nyní není platná žádná obecně závazná vyhláška v těchto dvou subjektech, která by byla sama o sobě jen zrušovací a zrušovala by obecně závaznou vyhlášku. V těchto dvou subjektech se zrušení vyskytuje jako jedno z normativních ustanovení, které je součástí nově vydávaných obecně závazných vyhlášek.

Zajímavé je dále i porovnání úpravy jednotlivých oblastí v rámci jednoho subjektu, kdy procentuální zastoupení obecně závazných vyhlášek v jednotlivých oblastech poukazuje na jeden z faktorů uplatnění pravomoci v samostatné působnosti u jednotlivých subjektů. Z následujících grafů je možné vyvodit situaci, která v subjektech panuje ohledně rozpočtu, veřejného pořádku a dalších úrovní, které lze obecně závaznými vyhláškami upravit.

¹⁹⁹ Dělení převzato z FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. s. X.

Město Nepomuk

Graf č. 4: Zastoupení definovaných oblastí obecně závazných vyhlášek ve městě Nepomuk

Zdroj: vlastní zpracování: výpočet proveden r. 2024 z dat zaslaných subjekty, které jsou uvedeny v příloze č. 3 této diplomové práce

Na grafu č. 4 je znázorněno zastoupení jednotlivých oblastí v rámci úpravy ve městě Nepomuk, kdy bordová barva představuje obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad, modrá barva představuje obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku, zelená barva znázorňuje ostatní obecně závazné vyhlášky podle zvláštních zákonných zmocnění a fialová barva znázorňuje procentuální výskyt zrušujících obecně závazných vyhlášek. Na jednotlivých výsečích koláčového grafu je přímo pomocí procent znázorněno zastoupení jednotlivých oblastí.

Z grafu č. 4 je patrné, že město Nepomuk má nejvyšší procentuální zastoupení ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštního zákonného zmocnění, kdy se jedná o 46 % obecně závazných vyhlášek tohoto druhu. Druhou nejvíce zastoupenou oblastí jsou obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad, která je ve městě Nepomuk zastoupena celkovými 27 %. Obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku jsou pak zastoupeny pouze 20 % z celkového počtu aktuálně platných obecně

závazných vyhlášek. Poslední zastoupenou oblastí jsou obecně závazné vyhlášky zrušující, které jsou zastoupeny 7 %.

Zde je nanejvýš vhodné dále uvést konkrétní vyhlášky, které jsou aktuálně ve městě Nepomuk platné. Jedná se o obecně závazné vyhlášky: „o zákazu požívání alkoholických nápojů a jiných omamných a psychotropních látek na veřejných prostranstvích, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška č. 3/96; o používání městských symbolů; o místním poplatku za užívání veřejného prostranství; o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích, kterou se reguluje používání zábavné pyrotechniky; o nočním klidu; kterou se stanoví koeficient pro výpočet daně z nemovitostí; se stanoví část společného školského obvodu Základní školy Nepomuk; zakazuje provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her; se stanoví část společného školského obvodu Mateřské školy Nepomuk, okres Plzeň-jih, příspěvkové organizace; požární řád města; o místním poplatku ze psů; o místním poplatku za užívání veřejného prostranství; o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství; o místním poplatku z pobytu; o zřízení městské policie a o stanovení obecního systému odpadového hospodářství.²⁰⁰

Město Nepomuk je specifické svojí bohatou historií a především Nepomuckým rodákem sv. Janem Nepomuckým. Nyní jsou ve městě nově zřízeny i pivní lázně pod záštitou Hotelu U Zeleného stromu a pivovaru Zlatá kráva. Dále město pořádá pravidelně farmářské trhy, překrásné adventní trhy, proslulé Nepomucké poutě s atrakcemi pro děti, Nepomucký trojúhelník a Nepomucké pivní slavnosti. Na základě všech těchto informací je zřejmé, že město Nepomuk potřebuje větší úpravu než město Plánice v oblasti veřejného pořádku. S touto oblastí souvisí i dlouhodobý problém s adresáty, kteří se ve veřejném prostoru chovali poněkud vulgárním způsobem po požití alkoholických nápojů, i z tohoto důvodu vznikla obecně závazná vyhláška o zákazu požívání alkoholických nápojů i jiných omamných a psychotropních látek na veřejných prostranstvích. Dále ty samé aspekty mají vliv i na vydání

²⁰⁰MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY; *Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. Výsledky vyhledávání. Město Nepomuk*
Dostupné z:
https://sbirkapp.gov.cz/vyhledavani/vysledek?typ=ozv&ovm=f6mbchf&kod_vusc=43&platnost=&ucinnost_od=&ucinnost_do=&nazev=&number=&znacka.

obecně závazné vyhlášky o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích, kterou se reguluje používání zábavní pyrotechniky, přičemž tyto dvě zmiňované obecně závazné vyhlášky město upravuje a zabezpečuje jejich výkon jako jediné z porovnávaných subjektů. Poslední obecně závaznou vyhláškou v této oblasti je obecně závazná vyhláška o nočním klidu, kterou upravuje i obec Česká Kubice.

Město Nepomuk dále dbá na úpravu místních poplatků, kde oproti ostatním subjektům vydává největší počet obecně závazných vyhlášek v této oblasti. Místní poplatky a poplatek za komunální odpad jsou druhou nejvíce zastoupenou oblastí ve městě Nepomuk. Toto větší zastoupení pramení převážně z většího množství ziskovosti na základě této úpravy i od jiných adresátů než trvale zde žijících nebo vlastnicích na území města Nepomuk nemovitost. Na rozdíl od města Plánice město Nepomuk upravuje poplatek za pobyt, což může být zapříčiněno převážně větším cestovním ruchem, který je ve městě Nepomuk čilejší oproti městu Plánice, kdy adresáti častěji zavítají do města Nepomuk z různých důvodů. Město Nepomuk může totiž nabídnout rozmanitou škálu zajímavých historických i moderních míst s možností volnočasového vyžití. Obec Česká Kubice upravuje pouze obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.

Město Nepomuk v porovnání s městem Plánice a vlastně i obcí Česká Kubice s přihlédnutím na počet obyvatel nevydává velké procento ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštních zákonných zmocnění. Město Nepomuk má na rozdíl od druhých dvou subjektů zřízenou městskou policii, která dohlíží na dodržování právních norem ve městě. Lze konstatovat, že město Nepomuk jako město, které má více adresátů, potřebuje ochranu i pomocí právě orgánu městské policie, kterou si na základě samostatné působnosti může zřídit. Městská policie není úplně levnou záležitostí a lze vyvozovat, že chudší města či obce, která nemají dostatečný příjem, ji zavádět nebudou a spíše uzavřou veřejnoprávní smlouvu s jiným subjektem, který ji zřizuje.

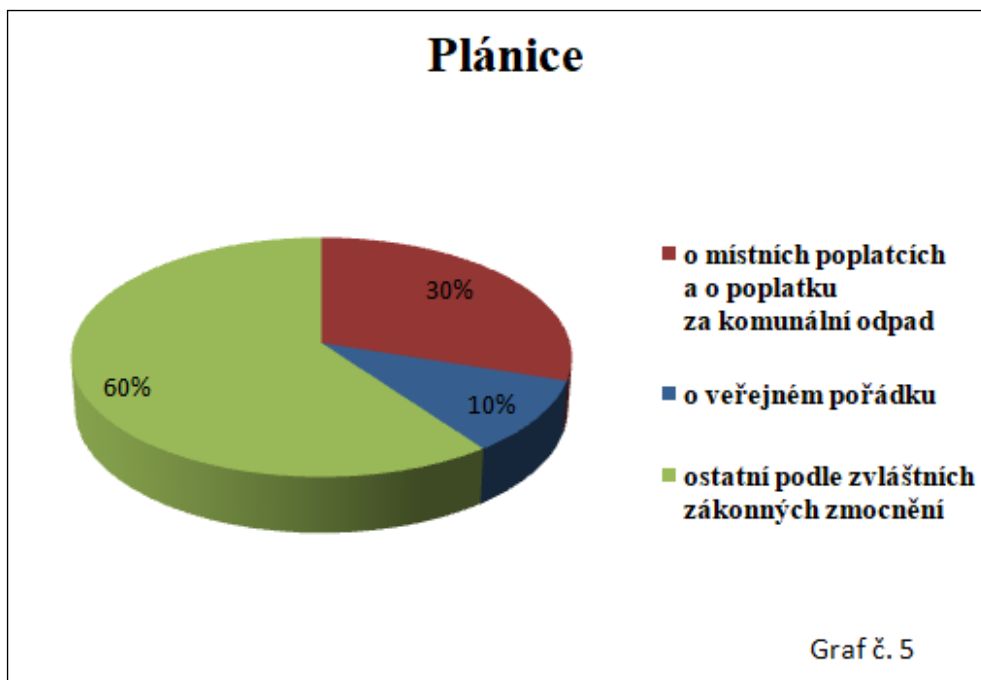
Naopak všechny tři monitorované subjekty mají obecně závazné vyhlášky o obecním systému odpadového hospodářství a o regulaci nebo dokonce zákazu sázek, loterií a jiných hazardních her. Město Nepomuk stejně jako město Plánice

vydalo obecně závaznou vyhlášku, kterou se stanoví koeficient pro výpočet daně z nemovitosti a požární řád města. Obec Česká Kubice na rozdíl od města Plánice disponuje spolu s městem Nepomuk obecně závaznou vyhláškou, která upravuje školské obvody.

Z výše uvedeného lze usuzovat, že město Nepomuk vzhledem ke své velikosti, co do stálých adresátů i rozlohy, adekvátně využívá samostatné působnosti a snaží se reagovat na situaci a podchytit veškeré problémy, které se ve městě vyskytují. Zároveň se město snaží myslet i na finanční příjem, kterého může pomocí obecně závazných vyhlášek dosáhnout.

Město Plánice

Graf č. 5: Zastoupení definovaných oblastí obecně závazných vyhlášek ve městě Plánice

Zdroj: vlastní zpracování: výpočet proveden r. 2024 z dat zaslaných subjekty, které jsou uvedeny v příloze č. 2 této diplomové práce

Na grafu č. 5 je znázorněno zastoupení jednotlivých oblastí v rámci úpravy ve městě Plánice, kdy bordová barva představuje obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad, modrá barva představuje obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku a zelená barva znázorňuje ostatní obecně závazné vyhlášky podle zvláštních zákonných zmocnění. Na jednotlivých výsečích koláčového grafu je přímo pomocí procent znázorněno zastoupení jednotlivých oblastí.

Nejvíce zastoupenou oblastí v rámci úpravy obecně závazných vyhlášek u města Plánice jsou taktéž ostatní obecně závazné vyhlášky podle zvláštních zákonných zmocnění, kdy tato oblast zaujímá 60 % z celkové úpravy obecně závazných vyhlášek. Taktéž se ve městě Plánice vyskytuje více úprav v oblasti místních poplatků a poplatků za komunální odpad, kdy je tato oblast upravena 30 % obecně závazných vyhlášek z celkového počtu. V poslední řadě má město obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku, kdy veřejný pořádek je v rámci obecně závazných vyhlášek zastoupen jen 10 % z celkového počtu obecně závazných vyhlášek.

Aktuálně platné obecně závazné vyhlášky ve městě Plánice jsou: „o stanovení městského systému odpadového hospodářství; místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství; místní poplatek za užívání veřejného prostranství; místní poplatek ze psů; vedení technické mapy města, kterou se mění OZV města Plánice 4/2015; požární řád města Plánice; o pohybu psů a jiného zvířectva na veřejných prostranstvích k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; stanovení zákazu provozování loterií a jiných podobných her na celém území města Plánice; koeficient pro výpočet daně z nemovitosti.“²⁰¹

Nejvíce upravovaná oblast na základě úpravy pomocí obecně závazných vyhlášek je oblast ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštních zákonných zmocnění. Tato oblast tvoří skoro 2/3 úprav v této obci. Na rozdíl od ostatních dvou subjektů upravuje město pomocí obecně závazné vyhlášky v této oblasti technickou mapu města, do které mohou ostatní jedinci nahlížet. Jedná se o mapu velkého měřítka, kde jsou podrobně vyobrazeny veškeré technické, ale i přírodní objekty. Díky této mapě může každý jedinec zjistit skutečný stav povrchové úpravy a situace ve městě Plánice a zároveň i rozvodu inženýrských sítí. S městem Nepomuk bylo město Plánice již porovnáno v předchozích odstavcích. Ohledně rozdílné úpravy s obcí Česká Kubice již není více reflektováno, než co již bylo zmíněno u podkapitoly města Nepomuk.

²⁰¹ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY; *Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. Výsledky vyhledávání. Město Plánice.*

Dostupné z:

https://sbirkapp.gov.cz/vyhledavani/vysledek?typ=ozv&ovm=cp6bb2w&kod_vusc=43&platnost=&ucinnost_od=&ucinnost_do=2023-11-16&nazev=&number=&znacka.

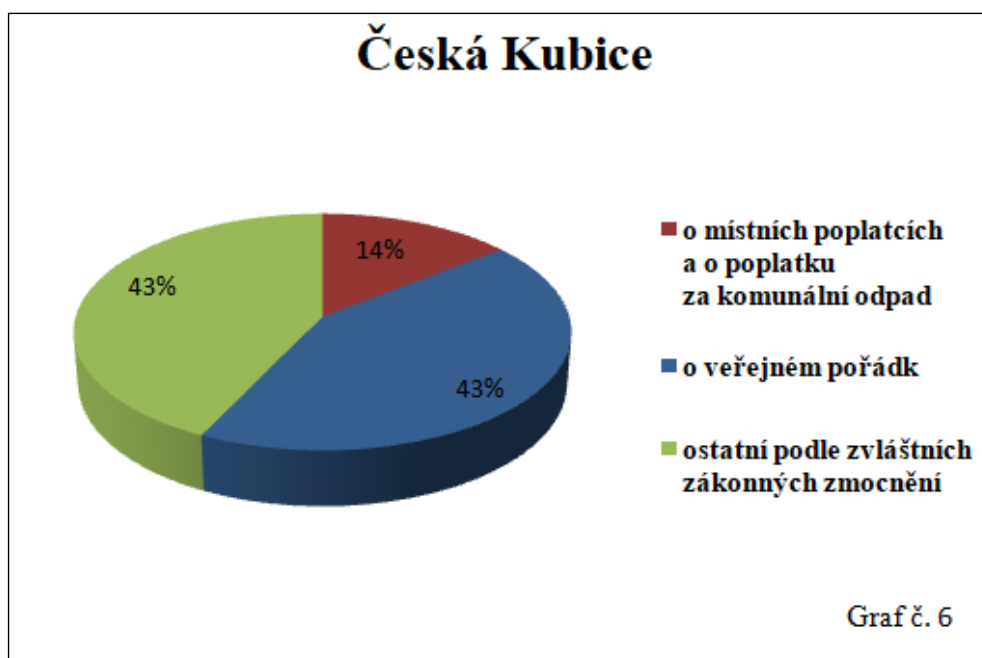
Druhou nejvíce upravovanou oblastí je oblast místních poplatků. Všechny tři subjekty shodně disponují obecně závaznou vyhláškou o místním poplatku za komunální odpad, přičemž město Plánice ještě shodně s městem Nepomuk upravuje i místní poplatek ze psů a za užívání veřejného prostranství. Město Plánice tímto dbá jako řádný hospodář na úpravu místních poplatků, kdy svědomitě a nerdousivě získává z místních poplatků finanční prostředky do obecního rozpočtu. Na rozdíl od města Nepomuk nezavádí poplatek za pobyt, jelikož město Plánice nemá natolik frekventovaný cestovní ruch a natolik zajímavé historické nebo kulturní akce, aby tento poplatek bylo adekvátní vybírat. Z těchto důvodů je dobře, že nezatěžuje adresáty ještě úpravou místního poplatku z pobytu.

Velmi zajímavé je, že město Plánice má účinnou pouze jednu vyhlášku, která zabezpečuje veřejný pořádek v obci. Na rozdíl od obce Česká Kubice nikterak neupravuje noční klid či regulaci hlučných činností nebo nabízení, poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejném prostranství. Lze z toho usuzovat, že město Plánice je velice klidná obec, kde není potřeba této regulace a kde není ani tolik veřejného vyžití jako v ostatních dvou subjektech, a tudíž není regulace veřejného pořádku nutná.

Město Plánice při své úpravě dbá na veškeré potřeby adresátů na základě jeho samostatné působnosti. Je patrné, že se snaží vystihnout vše potřebné pro své obyvatele a zabezpečit i obecní příjem z místních poplatků. Za nadstavbu lze považovat zavedení technické mapy města. Z návštěvy města je patrné, že ve městě není zapotřebí regulace dalších veřejných záležitostí jako u dalších dvou subjektů, jelikož se jedná o velice klidné a nevýrazné město.

Obec Česká Kubice

Graf č. 6: Zastoupení definovaných oblastí obecně závazných vyhlášek v obci Česká Kubice

Zdroj: vlastní zpracování: výpočet proveden r. 2024 z dat zaslaných subjekty, které jsou uvedeny v příloze č. 1 této diplomové práce

Na grafu č. 6 je znázorněno zastoupení jednotlivých oblastí v rámci úpravy v obci Česká Kubice, kdy bordová barva představuje obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad, modrá barva představuje obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku a zelená barva znázorňuje ostatní obecně závazné vyhlášky podle zvláštních zákonných zmocnění. Na jednotlivých výsečích koláčového grafu je přímo pomocí procent znázorněno zastoupení jednotlivých oblastí.

Obec Česká Kubice má aktuálně platné tyto obecně závazné vyhlášky: „o stanovení obecního systému odpadového hospodářství; o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství; o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností; o pohybu psů a jiného zvířectva na veřejných prostranstvích k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kterou se stanoví část společného školského obvodu základní školy; o regulaci hazardních her

a k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejných prostranstvích.“²⁰²

Obec Česká Kubice má na rozdíl od města Nepomuk a města Plánice vyrovnaný počet obecně závazných vyhlášek o veřejném pořádku a ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštních zákonných zmocnění, kdy obě tyto oblasti jsou zastoupeny 43 % z celkového počtu obecně závazných vyhlášek. Nejméně zastoupenou oblastí je oblast, která upravuje místní poplatky a poplatky za komunální odpad, která je zastoupena jen 14 % z celkového počtu platných obecně závazných vyhlášek.

Obec Česká Kubice má sice, co do vyhodnocovaných subjektů, nejmenší počet stálých adresátů obecně závazných vyhlášek, avšak na druhou stranu není nejtýpější českou malou obcí, a to díky své příhraniční poloze.

Obec Česká Kubice má hojnou úpravu obecně závazných vyhlášek jak v oblasti veřejného pořádku, tak i v oblasti, kam se řadí ostatní obecně závazné vyhlášky podle zvláštních zákonných zmocnění. Obec Česká Kubice již neupravuje žádnou jinou obecně závaznou vyhláškou v oblasti ostatních obecně závazných vyhlášek podle zvláštních zákonných zmocnění nad rámec úpravy u ostatních dvou subjektů, a tedy nemá žádnou zajímavou obecně závaznou vyhlášku, která by se týkala této problematiky. Lze vyvozovat, že by spíše mohla posílit tuto oblast vydáváním obecně závazných vyhlášek, např. by bylo vhodné vydat svůj vlastní požární řád anebo zvážit zřízení obecní policie, a to převážně kvůli velké centralizaci jednotlivců do této obce za účelem hazardu. Obec Česká Kubice je totiž pohraniční vesničkou, jejíž území je nedaleko hranic s Německem a součástí jejího území je několik hazardních podniků, které navštěvuje velké procento jednotlivců za účelem hraní hazardních her. Na tomto faktu je pak i závislá úprava samostatné působnosti, a tedy i obecně závazných vyhlášek v této obci.

Na rozdíl od ostatních dvou subjektů obec Česká Kubice disponuje v oblasti veřejného pořádku *Obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních*

²⁰² MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY; Sbirka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. Výsledky vyhledávání. Obec Česká Kubice. Dostupné z: https://sbirkapp.gov.cz/vyhledavani/vysledek?typ=ozv&ovm=acqanmn&kod_vusc=43&platnost=&ucinnost_od=&ucinnost_do=&nazev=&number=&značka.

záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejných prostranstvích, i tato úprava tohoto typu obecně závazné vyhlášky má dozajista souvislost s hazardními podniky, které jsou součástí obce. Dále je zde shodně s městem Nepomuk vydána obecně závazná vyhláška o nočním klidu, kde zde v rámci této obecně závazné vyhlášky je dále upravena i regulace hlučných činností. Lze usuzovat, že regulace hlučných činností je v rámci obecně závazné vyhlášky taktéž upravena z důvodu hazardních podniků a požívání alkoholu, které je s těmito místy úzce spojeno.

Poslední oblastí úpravy jsou místní poplatky, kdy obec Česká Kubice má pouze jednu obecně závaznou vyhlášku, tedy i jen jeden místní poplatek, a to za komunální odpad. Obec Česká Kubice má nemalý finanční příjem z hazardních her, které se odehrávají na jejím území, a díky tomu nepotřebuje již další finanční prostředky, kterými by si rozpočet obce doplňovala. Dokonce s účinností k 1. 1. 2022 zrušila usnesením zastupitelstva č. 354/2021 ze dne 26. 10. 2021 obecně závaznou vyhlášku 1/2020 o místním poplatku ze psů, jelikož výběr poplatků byl značně nerentabilní. Zůstal jen místní poplatek za komunální odpad z důvodu co největšího snížení finanční ztráty za vývoz komunálního odpadu občanům, jehož cílem je péče řádného hospodáře.

Z výše uvedeného lze konstatovat, že obec Česká Kubice je dobře finančně zabezpečenou obcí, která profituje z hazardních her, které jsou zároveň také regulovány pomocí obecně závazné vyhlášky, aby nedošlo k jejich nadměrnému výskytu. Obec dbá na veřejný pořádek, přičemž by možná mohla zvážit ještě další úpravu pomocí obecně závazných vyhlášek, které by mohly klid v obci jejím obyvatelům lépe zaručit, a to např. obecně závaznou vyhlášku o regulaci zábavní pyrotechniky a zákazu požívání alkoholických nápojů v určitých částech obce.

Souhrnné porovnání

Tab. č. 1: Procentuální zastoupení obecně závazných vyhlášek v rámci definovaných oblastí

subjekty	o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad	o veřejném pořádku	ostatní podle zvláštních zákonných zmocnění	zrušující
Nepomuk	27%	20%	46%	7%
Plánice	30%	10%	60%	0%
Česká Kubice	14%	43%	43%	0%

Zdroj: vlastní zpracování: výpočet proveden r. 2024 z dat zaslaných subjekty, které jsou uvedeny v přílohách této diplomové práce

Výše uvedená tabulka ještě pro větší přehlednost v rámci oblastí úpravy porovnává jednotlivé procentuální zastoupení obecně závazných vyhlášek v rámci čtyř oblastí, do kterých byly rozřazeny. Tato tabulka je specifická vzhledem ke grafu č. 3, jelikož neznázorňuje počty jako takové, ale ukazuje procentuální zastoupení jednotlivých oblastí v rámci úpravy u jednotlivých subjektů, kdy jsou výsledky rozdílnosti úpravy více patrné.

Oblast místních poplatků a poplatku za komunální odpad je nejvíce procentuálně zastoupena ve městě Plánice s 30 %, následuje město Nepomuk s 27 % a posledním je obec Česká Kubice s 14 %.

Oblast veřejného pořádku je naopak nejvíce upravena v obci Česká Kubice s 43 %, následuje město Nepomuk s 20 % a posledním je město Plánice s 10 % výskytem obecně závazných vyhlášek v této oblasti.

Oblast ostatních obecně závazných vyhlášek vydávaných na základě zákonného zmocnění je nejvíce zastoupena ve městě Plánice s 60 %, následně ve městě Nepomuk s 46 % a poslední v četnosti je obec Česká Kubice s 43 %.

V poslední oblasti dominuje město Nepomuk 7 %, které jako jediné má zrušující obecně závaznou vyhlášku.

Z výše uvedeného lze vyvozovat, že město Nepomuk je ve všech třech oblastech na druhém místě a jeho úprava je poměrně vyrovnaná u všech tří oblastí, a díky tomu nevyplývá žádná další dodatečná možná a vhodná úprava. Zde by mohlo být doporučeno jen vypracování technické mapy města, která by mohla posloužit občanům města Nepomuk.

Naopak město Plánice dominuje ve vydávání ostatních obecně závazných vyhlášek na základě zvláštního zákonného zmocnění a má pouze nepatrnou

úpravu v oblasti veřejného pořádku, což může ukazovat i na poklidný život v rámci této obce.

Dále lze shledat, že město Nepomuk a město Plánice se vyznačují tím, že čím větší je zabezpečení pomocí vydávání obecně závazných vyhlášek v rámci zvláštního zákonného zmocnění, tím větší je i úprava vydávání obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích.

Obec Česká Kubice dominuje v úpravě oblasti veřejného pořádku a zaostává u úpravy místních poplatků, což opět ukazuje naopak na velmi rušný život v této obci. V obci lze zřídit vlastní obecní polici, která by mohla být užitečnou v rámci kontroly dodržování veřejného pořádku a dalších záležitostí. Dále by zde bylo možné doporučit regulaci provozní doby hostinských zařízení a zastaváren nebo konzumace a prodeje alkoholu.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo optimálním způsobem analyzovat postupy, které se při tvorbě obecně závazných vyhlášek využívají, a popsat celý proces tvorby obecně závazných vyhlášek obcí. Dále je v diplomové práci důkladně analyzována a shrnuta jak formální, tak i obsahová stránka obecně závazných vyhlášek, která je pro samotnou tvorbu velice významná.

Jelikož neexistují žádná legislativní pravidla na zákonné úrovni, která by přesně uváděla, jak má být obecně závazná vyhláška koncipována a jak probíhá proces jejího přijímání, autorka této práce se domnívá, že bylo vhodné vytvořit diplomovou práci, která by mohla v praxi obcím pomoci s tvorbou právě takovýchto podzákonných právních předpisů, kterými jsou obecně závazné vyhlášky. Tato diplomová práce by mohla případně sloužit i jako návod pro obce, které si neví rady s tvorbou obecně závazných vyhlášek, a z těchto důvodů vznikají četné chyby v obecně závazných vyhláškách. Dále by mohlo být předcházeno alespoň části chyb, kterých se zastupitelstva při tvorbě obecně závazných vyhlášek dopouští. Jako jediný ucelený zdroj, kromě odborné literatury, existuje metodika Ministerstva vnitra, která udává, jak by měl proces tvorby obecně závazných vyhlášek probíhat. Tato diplomová práce čerpala i z této metodiky a obecné literatury a vytvořila ucelený rámec a vzorec, který lze v praxi přímo aplikovat.

Diplomová práce nejprve přestřela základní pojmy jako samospráva, samostatná působnost a obec (veřejnoprávní korporace), které jsou důležité pro pochopení a tvorbu obecně závazných vyhlášek a postupu jejich tvorby.

Ve druhé kapitole se práce zabývala problematikou samotného pojmu *obecně závazná vyhláška*, který byl souhrnně definován. Dále v této kapitole bylo naznačeno zmocnění, které opravňuje subjekty vydávat obecně závazné vyhlášky, a to, v jakých případech mohou být obecně závazné vyhlášky vydávány. Také byl řešen problém vydávání obecně závazných vyhlášek, které upravují povinnosti adresátů i za předpokladu, že neexistuje přímé zákonné zmocnění, které by umožňovalo tuto konkrétní povinnost upravit. Na tuto problematiku existuje řada rozdílných názorů, kdy autorka, jak již v textu uvedla, se spíše přiklání k možnosti vydávání obecně závazných vyhlášek, které upravují

i povinnosti bez přímého zákonného zmocnění. Tato kapitola má následně dvě podkapitoly - pravomoc a působnost, přičemž pravomoc je dále dělena na čtyři další oddíly, a to časovou, místní, věcnou a osobní. V těchto podkapitolách došlo k přesnému vymezení pravomoci a působnosti obce nejen jako pojmu, ale především vzhledem k možnosti vydávání a tvorby obecně závazných vyhlášek.

Třetí kapitola práce je samotné jádro diplomové práce, které se zaměřilo na proces tvorby obecně závazných vyhlášek, kdy nejprve v podkapitole „Postup sestavování obecně závazných vyhlášek“ byl rozebrán tzv. test čtyř kroků, kde byly aplikovány i informace, které diplomová práce popisuje ve druhé kapitole, jelikož právě tento test používá Ústavní soud na přezkum úprav obecně závazných vyhlášek. Další podkapitola se zaměřila na náležitosti a samotnou strukturu obecně závazných vyhlášek, přičemž se tato podkapitola dělí na dva další oddíly, a to na obsahové náležitosti a formální náležitosti. V rámci obsahových náležitostí byla řešena celková úprava obecně závazných vyhlášek, a to od jejich počátku až k závěrečným ustanovením. V rámci obsahové stránky byly v diplomové práci rozebrány tři složky, a to hypotéza, dispozice a sankce. V neposlední řadě se tento oddíl zabýval i neurčitými právními pojmy a charakterem textu obecně závazných vyhlášek. Další podkapitolou byl proces přípravy obecně závazné vyhlášky od jejího sestavení až k procesu schvalování, kdy proces schvalování se stal již čtvrtou podkapitolou této kapitoly. Zde byla dopodrobna rozebrána otázka, která se týká výpočtu potřebných hlasů pro přijetí obecně závazné vyhlášky, kdy v diplomové práci byly uvedeny názory odborné veřejnosti na stanovení tohoto počtu. Autorka sama se přiklonila k tomu, že počet potřebných hlasů pro přijetí obecně závazné vyhlášky by měl být odvozen právě z aktuálního počtu zastupitelů, a ne z daného počtu zastupitelů. Další, pátá podkapitola se zabývala procesem vyhlášení obecně závazné vyhlášky, přičemž tento proces byl změněn poměrně nedávno, a tak autorka práce čerpala především ze zákona a přímo z komentáře k tomuto zákonu. Dále jsou v rámci podkapitol řešena témata platnosti a účinnosti obecně závazných vyhlášek. Poslední podkapitola se zabývá novelizací obecně závazné vyhlášky.

Čtvrtá kapitola nahlíží více do praxe v rámci vydaných obecně závazných vyhlášek, kdy poukazuje na četnost, změny a úpravu oblastí v rámci obecně závazných vyhlášek třech vybraných subjektů, a to města Nepomuk, města Plánice a obce Česká Kubice. Tyto tři subjekty byly vybrány na základě své odlišnosti v rámci cestovního ruchu, lokace, počtu obyvatel a na základě dělení dle přenesené působnosti. Hlavním cílem této čtvrté části bylo porovnat obecně závazné vyhlášky v jejich četnosti, v druhu, a to v aktuální době do 31. 1. 2024 a vydávání a účinnost v rámci let 2019 až 2023. Autorka chtěla prozkoumat, kdy dochází nejvíce k pozměňování obecně závazných vyhlášek, které oblasti jsou hojněji obecně závaznými vyhláškami upravovány a které aspekty by na tuto četnost, změnovost a druh mohly mít vliv. Autorka měla za cíl mimo jiné prozkoumat, zda ovlivňuje vydávání obecně závazných vyhlášek rozdělení obcí na základě přenesené působnosti, neboli zda má přenesená působnost v nějakém důsledku dopad na samostatnou působnost. Díky této analýze se následně obce budou moci zaměřit více na propracování systematiky změn v rámci obecně závazných vyhlášek a dále se budou moci inspirovat z úpravy těchto tří, dle autorčina názoru, odlišných subjektů.

Definice subjektů je řešena v prvních třech podkapitolách čtvrté části, kde jsou subjekty popsány, mimo jiné, i z pohledu rozlohy, počtu obyvatel, rozdělení na části a orgány obce. Další aspekty, které odlišují tyto subjekty, jsou následně rozebrány pod jednotlivými grafickými znázorněními. Autorka zde vycházela především z vlastní zkušenosti s těmito subjekty, jelikož všechny tyto subjekty navštívila a tím zjistila podrobně jejich aktuální situaci, která by mohla mít vliv na vydávání obecně závazných vyhlášek.

Další podkapitola se zaměřuje na frekvenci vydávání obecně závazných vyhlášek v rámci let 2019 až 2023, a to jak na nabytí platnosti, tak poté i účinnosti obecně závazných vyhlášek. V této části je sestaven i graf, který názorně zachycuje tuto problematiku. V této části jsou popsány možné důvody četnosti vydaných obecně závazných vyhlášek v těchto letech, kdy je v textu poukazováno na možnou problematiku v počtu vydávaných obecně závazných vyhlášek. Dle názoru autorky má největší vliv na vydávání obecně závazných vyhlášek změna zákonné úpravy, na základě které je obecně závazná vyhláška vydána

a dále volební období jednotlivých zastupitelstev. Tato podkapitola také analyzuje počet obecně závazných vyhlášek, které jsou aktuálně platné v rámci subjektů, kdy je převážně patrné, že na aktuální konečný počet obecně závazných vyhlášek má vliv individuální potřeba obcí, cestovní ruch a finanční situace.

Poslední podkapitola této diplomové práce se zabývá aktuální rozdílností v oblasti úpravy obecně závazných vyhlášek. Oblasti úpravy obecně závazných vyhlášek byly rozděleny dle odborné publikace na obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích a o poplatku za komunální odpad, obecně závazné vyhlášky o veřejném pořádku, obecně závazné vyhlášky zrušující a obecně závazné vyhlášky ostatní podle zvláštních zákonných zmocnění. Nejprve byl v rámci této kapitoly zpracován graf, který ukazuje aktuální situaci týkající se počtu obecně závazných vyhlášek ve všech třech subjektech a na jehož základě došlo k porovnání četnosti druhů obecně závazných vyhlášek v jednotlivých subjektech. Další tři grafy jsou specifikovány pro jednotlivé subjekty, které jsou v práci posuzovány a analyzovány, kdy právě na těchto grafech je nejvíce patrné jednotlivé procentuální zastoupení jednotlivých druhů posuzovaných oblastí. Následně jsou tyto tři grafy pro větší přehlednost ještě spojeny a zakomponovány v tabulce, která dotváří ucelený pohled na pozorovanou věc. Z těchto grafů je především možné vyvodit, že posuzované subjekty jsou v mnoha věcech odlišné, a na druhý pohled, že je malé procento záležitostí sjednocuje. Město Nepomuk dbá především na úpravy v rámci zajištění občanské vybavenosti obecně závazných vyhlášek v oblasti zvláštních zákonných zmocnění. Veřejný pořádek a oblast místních poplatků je ve městě Nepomuk upravena téměř na stejné úrovni. Město Plánice dbá především na občanskou zajištěnost v rámci vydávání obecně závazných vyhlášek na základě zvláštního zákonného zmocnění, na rozdíl od ostatních dvou subjektů neupravuje v takové míře veřejný pořádek. Město Plánice je sice městem, ale není zde vysoký cestovní ruch, město ani není vybaveno mnoha rušnými podniky, na základě nichž by muselo docházet k regulaci veřejného pořádku. Obec Česká Kubice naopak disponuje větším počtem obecně závazných vyhlášek upravujících veřejný pořádek. Důvodem je, že se jedná o příhraniční obec, kde je vysoká četnost hazardních podniků a je zde nemalá fluktuace adresátů obecně závazných vyhlášek. Naopak místní poplatky

nejsou pro obec Česká Kubice prioritou. V této podkapitole je vždy uvedeno doporučení úpravy pro jednotlivé subjekty a shrnutí jejich vybavenosti v rámci obecně závazných vyhlášek.

Závěrem lze říci, že na vydávání obecně závazných vyhlášek má vliv mnoho aspektů, a to cestovní ruch, rozloha, počet stálých i potencialních adresátů, vybavenost vzhledem k vyhledávaným podnikům, jako jsou hazardní podniky, kluby, hospody, dále potřebnost a vhodnost úprav pro adresáty v rámci nerámcové úpravy technických map, orgánu obecní policie, přičemž i finanční situace obce má na úpravu nemalý vliv.

Dle názoru autorky nebyl prokázán vliv rozdělení obcí na základě přenesené působnosti na vydávání obecně závazných vyhlášek v samostatné působnosti, kdy lze pozorovat, že subjekty oddělují tuto vymezenou hranici, u které by nikdy nemělo dojít k jejímu překročení. Autorka se domnívá, že na vydání obecně závazných vyhlášek má vliv řada aspektů, ale vliv dělení na základě přenesené působnosti zde není patrný, a to převážně z důvodu, že obce upravují řadu shodných záležitostí.

Obec by vždy měla vzít v potaz a v úvahu především zájmy obyvatel, vybavenost obce, dostupnost informací, bezpečnost a kvalitu života. Na základě všech tří subjektů je viditelné, že lze pojmout úpravy v rámci samostatné působnosti různě, a to s ohledem na mnoho aspektů. Hlavní doporučení by mohlo být především takové, aby zastupitelstva naslouchala jednotlivým potřebám obyvatel a zamyslela se nad chodem obce jako celku.

Suverenita samosprávy by za žádných okolností neměla být opomíjena a mělo by být dbáno na její význam. Množina zásahů by měla být minimalizována a samospráva a její autonomie by měla být všemi respektována.

CIZOJAZYČNÉ RESUMÉ

This diploma thesis entitled "*General binding decrees of municipalities*" is divided into four basic chapters. The aim of this thesis was to analyse in an optimal way the procedures used in the creation of generally binding decrees and to describe the whole process of creating generally binding decrees of municipalities. The second main objective was to compare and analyze the differences and similarities of the three subjects which were chosen by author.

The first chapter deals with the topic of local administration and the municipal self-governing unit, where the basic concepts are presented to understand the inclusion of the topic in the context of public administration itself.

The second chapter has already focused on the basic term in this thesis, namely the generally binding decree, where the definition of this concept has been mainly defined, followed by an explanation and analysis of the use of the generally binding decree, as well as the powers and competences that come with the issuance of any generally binding decree.

The third chapter presents the process of drafting generally binding decree, focusing on the entire drafting process from the drafting of the document to its effectiveness. This chapter also describes the basic content and formal requirements that any generally binding decree must fulfil.

The fourth chapter focuses more on the practice of already issued generally binding decree and their use in three selected entities, namely the municipality of Nepomuk, the municipality of Plánice and the municipality of Česká Kubice. This chapter offers a comparison of the number of the generally binding decree issued from 2019 to 2023, furthermore describes the current situation until 31 January 2024 in terms of the number of generally binding decree issued and the percentage of each area of regulation. All the data in the fourth chapter are analysed by the author, focusing on the reasons for the different legal regulation in each area, and also evaluating the data obtained by comparison.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

1. FURKOVÁ, Petra; VESELÝ, Miroslav; CHODÚR, Pavel; ŠTĚPÁNOVÁ, Barbora. *Obecně závazné vyhlášky v praxi obcí*. Právní praxe. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2022. ISBN 978-80-7400-881-8.
2. FURKOVÁ, Petra; MATĚJKOVÁ, Lenka; ROSOVÁ, Šárka. *Tvorba obecně závazných vyhlášek: praktický průvodce pro obce*. Právní praxe. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-470-4.
3. GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. Vyd. 7. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-652-1.
4. GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2005. ISBN 80-245-0892-3.
5. HENDRYCH, Dušan. a kol. *Správní právo: obecná část*. Vyd. 8. Praha: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7179-254-3.
6. HENDRYCH, Dušan. *Právní slovník*. Beckovy odborné slovníky. Vyd. 3. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1.
7. HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-096-3.
8. KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. Právní instituty. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-794-4.
9. KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. Vyd. 2. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-719-6.
10. KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. Vyd. 2. Praha: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-820-7.
11. KOPECKÝ, Martin.; PRŮCHA, Petr; HAVLAN, Petr; JANEČEK, Jan; BALOUNOVÁ, Jana. *Zákon o obcích: komentář; Zákon o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů: komentář*. Vyd. 4. Praha: Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-302-9.
12. KOUDELKA, Zdeněk. *Obecně závazné vyhlášky: obecná část*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1998. ISBN 80-210-1752-X.

13. KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. Vyd. 2. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-690-7.
14. KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Vyd. 1. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.
15. KOVÁŘOVÁ, Andrea. *Zákon o obcích*. Praktický komentář. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2023. ISBN 978-80-7676-317-3.
16. MALAST, Jan. *Správní právo přehledně*. E-book. 2018-2020. Aktuální ke dni 1. března 2020.
17. MALAST, Jan. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. Vyd. 1. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2016. ISBN 978-80-261-0657-9.
18. MÜLLEROVÁ, Drahomíra. *Území obce, postupy a důsledky jeho změn (metodická pomůcka)*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, Vyd. 1, b.r..
19. PODHRÁZKÝ, Milan. *Přehled judikatury z oblasti samosprávy (územní a profesní)*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-687-5.
20. PRŮCHA, Petr. *Místní správa*. Vyd. 2. Brno: Masarykova univerzita, 2018. ISBN 978-80-210-9007-1.
21. SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Vyd. 3. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. ISBN 978-80-7478-002-8.
22. ŠIMEK, Lubomír. *Obecně závazné vyhlášky obcí: pravidla vydávání: vzory s komentářem*. Edice právních rozhledů. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2000. ISBN 80-7179-299-3.
23. VAVROCHOVÁ, Simona; KUŠ, Petr. *Územní samosprávné celky*. Vyd. 2. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2012. ISBN 978-80-86976-26-6.
24. VESELÝ, Miroslav; ZUGAR, Radek; ČERNOHORSKÝ, Čestmír; *Metodické doporučení k činnosti územních samosprávných celků*. Proces tvorby a vydávání obecně závazných vyhlášek obcí – obecná část. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2021. ISBN: 978-80-7616-124-5.

Internetové zdroje

1. ASOCIACE KRAJŮ ČR; EPUSA; *POÚ Plánice*. Online. [2003-2023]
Dostupné z: https://www.epusa.cz/index.php?platnost_k=0&sessID=0&jazyk=cz&pou=1201[cit. 2023-11-30].
2. ATLAS CONSULTING; GLOGAR, Martin; *Novela zákona o místních poplatcích*. Online. [1999-2023] Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/zmeny-v-legislative/vyslo-ve-sbirce-zakonu/novela-zakona-o-mistnich-poplaticich2> [cit. 2023-11-30].
3. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD; *Veřejná databáze. Souhrnná data o České republice. Plzeňský kraj – obec v okresech: Domažlice*. Online. [2023] Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=2119&katalog=32225&pvo=MLO201704&pvo=MLO201704&pvokc=101&pvoch=40355> [cit. 2023-11-30].
4. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD; *Veřejná databáze. Souhrnná data o České republice. Plzeňský kraj – obec v okresech: Klatovy*. Online. [2023] Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=2119&katalog=32225&pvo=MLO201704&pvo=MLO201704&pvokc=101&pvoch=40363#w> [cit. 2023-11-30].
5. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD; *Veřejná databáze. Souhrnná data o České republice. Plzeňský kraj – obec v okresech: Plzeň-jih*. Online. [2023] Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=2119&katalog=32225&pvo=MLO201704&pvo=MLO201704&pvokc=101&pvoch=40380#w> [cit. 2023-11-30].
6. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD; *Volby do zastupitelstev obcí*. Online. [2018] Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kvs?xjazyk=CZ> [cit. 2023-11-30].
7. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD; *Volby do zastupitelstev obcí. Výběr období voleb*. Online. [2022] Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2022/kvs?xjazyk=CZ> [cit. 2023-11-30].
8. EPRAVO.CZ; *Důvodová zpráva k zákonu č. 128/2000 Sb. o obcích, který nabývá účinnosti dnem 9. října 2000*. Online. [1999-2023] Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/duvodova-zprava-k-zakonu-c-1282000-sb-o-obcich-ktery-nabyva-ucinnosti-dnem-9-rijna-2000-206.html> [cit. 2023-11-30]. ISSN 1213-189X.
9. KRAJ VYSOČINA; *Novela zákona o místních poplatcích, zákon č. 252/2023 Sb., s účinností od 1. 1. 2024*. Online. [2023] Dostupné z:

- <https://www.kr-vysocina.cz/novela-zakona-o-mistnich-poplatecich-zakon-c-252-2023-sb-s-ucinnosti-od-1-1-2024/d-4121952> [cit. 2023-11-30].
10. MĚSTO NEPOMUK; *Obce v působnosti ORP Nepomuk*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.nepomuk.cz/obcan/obce-v-pusobnosti-orp-nepomuk/> [cit. 2023-11-30].
 11. MĚSTO NEPOMUK; *Samospráva města*. Online. [2023] Dostupné z: <https://urad.nepomuk.cz/samosprava-mesta/> [cit. 2023-11-30].
 12. MĚSTO NEPOMUK; *Základní údaje o městě*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.nepomuk.cz/obcan/zakladni-udaje-o-meste/> [cit. 2023-11-30].
 13. MĚSTO PLÁNICE; *Informace o městě. Současnost*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.planice.cz/mesto/informace-o-meste/soucasnost/> [cit. 2023-11-30].
 14. MĚSTO PLÁNICE; *Kontakty*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.planice.cz/kontakty/> [cit. 2023-11-30].
 15. MĚSTO PLÁNICE; *Zastupitelstvo*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.planice.cz/mestsky-urad/poskytovani-informaci-dle-zak-106-1999-sb/subjekt-zastupitelstvo-2.html> [cit. 2023-11-30].
 16. MIKROREGION PLÁNICKO; *Plánice*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.planicko.cz/obce-mikroregionu/planice/> [cit. 2023-11-30].
 17. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Metodický materiál odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra. K obecně závazné vyhlášce o místním poplatku z pobytu*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/mm-28-04a-pravni-vyklad-pobyt.aspx> [cit. 2023-11-30].
 18. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY; *Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. Výsledky vyhledávání. Město Nepomuk*. Online. [2023] Dostupné z: https://sbirkapp.gov.cz/vyhledavani/vysledek?typ=ozv&ovm=f6mbchf&kod_vusc=43&platnost=&ucinnost_od=&ucinnost_do=&nazev=&number=&znacka [cit. 2023-11-30].
 19. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY; *Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. Výsledky vyhledávání. Město Plánice*. Online. [2023] Dostupné z: https://sbirkapp.gov.cz/vyhledavani/vysledek?typ=ozv&ovm=cp6bb2w&kod_vusc=43&platnost=&ucinnost_od=&ucinnost_do=2023-11-16&nazev=&number=&znacka [cit. 2023-11-30].
 20. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY; *Sbírka právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů. Výsledky vyhledávání. Obec Česká Kubice*. Online. [2023] Dostupné z: https://sbirkapp.gov.cz/vyhledavani/vysledek?typ=ozv&ovm=acqanmn&kod_vusc=43&platnost=&ucinnost_od=&ucinnost_do=&nazev=&number=&znacka [cit. 2023-11-30].

21. OBEC ČESKÁ KUBICE; *Základní údaje*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.kubice.cz/obec-1/zakladni-udaje/> [cit. 2023-11-30].
22. OBEC ČESKÁ KUBICE; *Zastupitelstvo*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.kubice.cz/urad-2/povinne-informace/subjekt-zastupitelstvo-2.html> [cit. 2023-11-30].
23. OBYVATELÉ ČESKA; *Počet obyvatel v obci Česká Kubice, Domažlice*. Online. [2023] Dostupné z: <https://obyvateleceska.cz/plzen-jih/nepomuk/558109> [cit. 2023-11-30].
24. OBYVATELÉ ČESKA; *Počet obyvatel v obci Nepomuk, Plzeň-jih*. Online. [2023] Dostupné z: <https://obyvateleceska.cz/plzen-jih/nepomuk/558109> [cit. 2023-11-30].
25. OBYVATELÉ ČESKA; *Počet obyvatel v obci Plánice, Klatovy*. Online. [2023] Dostupné z: <https://obyvateleceska.cz/plzen-jih/nepomuk/558109> [cit. 2023-11-30].
26. ODBORNÉ SEMINÁŘE PRO OBCE, spol. s r. o.; *2. Proces vydávání obecně závazných vyhlášek*. Online. [2015-2024] Dostupné z: <https://www.ucetniportal.cz/wiki/html?item=518228> [cit. 2024-02-12].
27. PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY, Poslanecká sněmovna; *Časté dotazy. Jaký je rozdíl mezi platností a účinností zákona?* Online. [1995-2023] Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/hp.sqw?k=675&z=12218> [cit. 2023-11-30].
28. PRŮCHA, Petr; *Občan a obec, obec a občan. Dny práva 2011 – Days of Law 2011* Online. Brno: Masarykova univerzita, [2012] Dostupné z: https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2011/files/prispevky/12%20Sleva/prucha.pdf#:~:text=Merk1%20%28Obecn%C3%A9%20spr%C3%A1vn%C3%AD%20pr%C3%A1vo%29%20uv%C3%A1d%C3%AD%3A%20Ob%C4%8Dan%2C%20kter%C3%BD%20je.na%C5%A1e%20sou%C4%8Dasn%C3%A1%20obecn%C3%AD%20samospr%C3%A1va%20a%20jej%C3%AD%20pr%C3%A1vn%C3%AD%20%C3%BAprava. [cit. 2023-11-30]. ISBN 978-80-210-5910-8.
29. ŠKOP, Martin; *Právní norma. Struktura právní normy*. Online. Brno: Masarykova univerzita, [2022] Dostupné z: https://is.muni.cz/do/law/stud/el/teorie_prava/pages/05_05_struktura_pn.html. [cit. 2023-11-30].
30. TRIADA; DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY; EDELMANNOVÁ HASIL, Radka; POPPELKOVÁ, Lucie; *Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství*. Online. [2023] Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6839241> [cit. 2023-11-30].
31. TRIADA; DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY; EDELMANNOVÁ HASIL, Radka; POPPELKOVÁ, Lucie; *Praktické poznatky k místnímu poplatku*

za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Online. [2023]
Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6894765> [cit. 2023-11-30].

Zákony

1. Listina základních práv a svobod, vyhlášena usnesením předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., jako součást ústavního pořádku České republiky.
2. Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
3. Zákon č. 35/2021 Sb., o Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků a některých správních úřadů.
4. Zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů.
5. Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník.
6. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
7. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).
8. Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze.
9. Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů.
10. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.
11. Zákon č. 252/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
12. Zákon č. 278/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
13. Zákon č. 298/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů.
14. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.
15. Zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností.
16. Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
17. Zákon č. 565/1990 Sb. České národní rady o místních poplatcích.

Judikatura

1. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 56/10 ze dne 7. 9. 2011.
2. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 45/06 ze dne 11. 12. 2007.
3. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 63/04 ze dne 22. 3. 2005.
4. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002.
5. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 30/06 ze dne 22. 5. 2007.
6. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/09 ze dne 2. 11. 2010.
7. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 20/93 ze dne 14. 6. 1994.
8. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 20/01 ze dne 20. 11. 2001.
9. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/97 ze dne 16. 2. 1999.
10. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 50/03 ze dne 21. 9. 2004.
11. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 1/96 ze dne 19. 11. 1996.
12. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/09 ze dne 2. 11. 2010.
13. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/12 ze dne 23. 4. 2013.
14. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 40/95 ze dne 17. 4. 1996.
15. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 122/2004-69 ze dne 23. 11. 2004.
16. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 8/2014-32 ze dne 30. června 2015.

Seznam grafů

- Graf č. 1** Počet vyhlášených a účinných obecně závazných vyhlášek ve všech subjektech od roku 2019 do roku 2023.
- Graf č. 2** Počet aktuálně platných obecně závazných vyhlášek u vybraných subjektů, a to k 1. 1. 2024.
- Graf č. 3** Definované oblasti úpravy obecně závazných vyhlášek všech tří subjektů.
- Graf č. 4** Zastoupení definovaných oblastí obecně závazných vyhlášek ve městě Nepomuk.
- Graf č. 5** Zastoupení definovaných oblastí obecně závazných vyhlášek ve městě Plánice.
- Graf č. 6:** Zastoupení definovaných oblastí obecně závazných vyhlášek v obci Česká Kubice.

Seznam tabulek

Tab. č. 1 Procentuální zastoupení obecně závazných vyhlášek
v rámci definovaných oblastí.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Tabulka vydaných obecně závazných vyhlášek Obce Česká Kubice, která byla použita na získání dat k praktické části diplomové práce – zdroj obec Česká Kubice

Obec Česká Kubice
Česká Kubice 82
345 32 Česká Kubice

e-mail: podatelna@kubice.cz, tel. 379793134, fax 379793314, IČO 00253294, DIČ CZ00253294, DS: acqumnn

Název	Číslo	Vyhlášení	Účinnost	Platnost
Obecně závazná vyhláška obce Česká Kubice č. 1/2024 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství	1/2024	2.1.2024	2.1.2024	Platná
Obecně závazná vyhláška obce o stanovení obecního systému odpadového hospodářství	1/2023	03.05.2023	18.05.2023	Platná
o stanovení obecního systému odpadového hospodářství	2/2021	17.12.2021	01.01.2022	Zrušeno
o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství	1/2021	17.12.2021	01.01.2022	Zrušeno
o místním poplatku ze psů	1/2020	18.9.2020	4.10.2020	Zrušeno
o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností	7/2017	22.01.2018	06.02.2018	Platná
o pohybu psů a jiného zvířectva na veřejných prostranstvích k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku	6/2017	22.01.2018	07.02.2018	Platná
kterou se stanoví část společného školského obvodu základní školy	4/2017	27.10.2017	11.11.2017	Platná
o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a	3/2017	27.10.2017	1.1.2018	Zrušeno

odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území obce Česká Kubice a jejích částech				
o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	2/2017	27.10.2017	1.1.2018	Zrušeno
o regulaci hazardních her	1/2017	30.06.2017	15.07.2017	Platná
k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení, poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejných prostranstvích	2/2012	21.02.2012	07.03.2012	Platná
o místním poplatku ze psů	4/2012	20.8.2012	4.9.2012	Zrušeno

OBEC ČESKÁ KUBICE
Česká Kubice č.p. 82
345 32 Česká Kubice
IČO 00253294, DIČ CZ00253294
Tel.: 379 793 134

Příloha č. 2 – Tabulka vydaných obecně závazných vyhlášek města Plánice, která byla použita na získání dat k praktické části diplomové práce – zdroj město Plánice

MĚSTO PLÁNICE

Náměstí 180, 340 34 Plánice ☎ 376 394 103

Dne 13.12.2023

Věc: Seznam OZV města Plánice

Název	Číslo	Vyhlášení	Účinnost	Platnost
Obecně závazná vyhláška města Plánice o místním poplatku za užívání veřejného prostranství	3/2023	23.11.2023	1.1.2024	Platná
Obecně závazná vyhláška města Plánice o místním poplatku ze psů	2/2023	23.11.2023	1.1.2024	Platná
Obecně závazná vyhláška města Plánice o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství	1/2023	23.11.2023	1.1.2024	Platná
Obecně závazná vyhláška města Plánice o stanovení městského systému odpadového hospodářství	1/2022	22.12.2022	06.01.2023	Platná
OZV - Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství	1/2021	02.11.2021	01.01.2022	Zrušeno
OZV - Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	2/2020	19.11.2020	04.12.2020	Zrušeno
o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	1/2020	19.11.2020	4.12.2020	Zrušeno
OZV - Místní poplatek ze psů	2/2019	23.12.2019	01.01.2020	Zrušeno
OZV - Stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území města Plánice	1/2019	14.11.2019	29.11.2019	Zrušeno

fax: 376 394 103

E-mail: muplanice@planice.cz

IČO: 00255980

MĚSTO PLÁNICE
okr. Klatovy
340 34 ©

o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	2/2017	15.11.2017	30.11.2017	Zrušeno
OZV - Vedení technické mapy města	2/2016	26.10.2016	10.11.2016	Platná
OZV, kterou se mění OZV města Plánice 4/2015 Požární řád města Plánice	1/2016	23.06.2016	08.07.2016	Platná
OZV - Požární řád města Plánice	4/2015	20.11.2015	05.12.2015	Platná
OZV - O pohybu psů a jiného zvířectva na veřejných prostranstvích k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku	2/2015	22.06.2015	07.07.2015	Platná
OZV - Stanovení zákazu provozování loterií a jiných podobných her na celém území města Plánice	2/2013	02.12.2013	17.12.2013	Platná
OZV - Koeficient pro výpočet daně z nemovitosti	1/2008	27.06.2008	01.01.2009	Platná

fax: 376 394 103

E-mail: muplanice@planice.cz

IČO: 00255980

MĚSTO PLÁNICE
okr. Klatovy
340 34

Příloha č. 3 – Tabulka vydaných obecně závazných vyhlášek Město Nepomuk, která byla použita na získání dat k praktické části diplomové práce – zdroj město Nepomuk

Evidence právních předpisů obce NEPOMUK

Číslo předpisu	Název právního předpisu obce	Datum vydání	Datum schválení	Datum nabytí platnosti	Datum nabytí účinnosti	Datum pozbytí platnosti
N3/13	Tržní řád města Nepomuk	9.9.2013	9.9.2013	1.10.2013	1.10.2013	RUSÍ 11/13 ZRUŠEN 11/2021
1/14	OZV č. 1/2014 o omezení provozní doby v pohostinstvích a jiných občanských zařízeních na území města Nepomuk	22.5.2014	22.5.2014	19.6.2014	19.6.2014	ZRUŠENA 2/14
2/14	OZV č. 2/2014 o omezení provozní doby v pohostinstvích a jiných občanských zařízeních na území města Nepomuk	18.9.2014	18.9.2014	1.10.2014	4.10.2014	ZRUŠENA 1/15
1/15	OZV č. 1/2015 o místním poplatku za provoz systému shromáždění, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu	10.12.2015	10.12.2015	1.1.2016	1.1.2016	ZRUŠENA 3/19
1/16	OZV o ochraně nočního klidu na území města Nepomuk	22.9.2016	22.9.2016	1.10.2016	1.10.2016	RUSÍ 2/14 ZRUŠENA 2/16
2/16	OZV o stanovení výjimek z doby nočního klidu	15.12.2016	15.12.2016	1.1.2017	1.1.2017	RUSÍ 1/16 ZRUŠENA 1/18
3/16	OZV, kterou se stanoví část společného školského obvodu HS Nepomuk	15.12.2016	15.12.2016	6.1.2017	6.1.2017	ZRUŠENA 2/17
1/17	OZV, kterou se stanoví část společného školského obvodu HS Nepomuk	15.6.2017	15.6.2017	10.7.2017	10.7.2017 2017	
2/17	OZV, kterou se ruší OZV 3/2016	12.12.2017	12.12.2017	29.12.2017	29.12.2017	RUSÍ 1/3 2016 ZRUŠENO DO ŠKOLNÍ PRÁCE OZV
3/17	OZV, kterou se ruší OZV 1/2017	12.12.2017	12.12.2017	8.1.2018	6.1.2018	RUSÍ 1/2017
1/18	OZV č. 1/2018 o stanovení výjimek z doby nočního klidu	15.3.2018	15.3.2018	10.5.2018	10.5.2018	RUSÍ 2/16 ZRUŠENA 2/19
2/18	OZV č. 2/2018 Požární řád města Nepomuk	20.9.2018	20.9.2018	22.10.2018	22.10.2018 2018	RUSÍ 2/14
1/19	OZV č. 1/19 k zabezpečení místní záležitosti veřejného pořádku na veřejném prostranství	25.4.2019	25.4.2019	30.5.2019	30.5.2019 2019	ZRUŠENA 2/2023
2/19	OZV č. 2/19 o nočním klidu	27.6.2019	27.6.2019	28.6.2019	28.6.2019	RUSÍ 1/2019 ZRUŠENA 1/2023
3/19	OZV č. 3/2019 o místní poplatku za provoz systému shromáždění, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu	12.12.2019	12.12.2019	1.1.2020	1.1.2020	RUSÍ 1/15 ZRUŠENA 3/2020
4/19	OZV č. 4/2019 o místní poplatku z pobytu	12.12.2019	12.12.2019	1.1.2020	1.1.2020	RUSÍ 1/12 ZRUŠENA 1/21
N1/19	Katolický svazek Nepomuk, Městský úřad Nepomuk a Městský úřad Nepomuk Místní svazek katolíků	3.12.2019	3.12.2019	1.1.2019	1.1.2019	

OZV: - obecně závazná vyhláška
N: - nařízení obce

Evidenční seznam právních předpisů obce NEPOMUK

9. 2022 - v den složení do úřadu
předpisy

Číslo předpisu	Název právního předpisu obce	Datum vydání	Datum schválení	Datum nabytí platnosti	Datum nabytí účinnosti	Datum pozbytí platnosti
5/19	OZV č. 5/2019 o místním poplatku za využívání veřejného prostranství	12.12.2019	12.12.2019	1.1.2020	1.1.2020	Ruší 4/12
6/19	OZV č. 6/2019 o místním poplatku ze psů	12.12.2019	12.12.2019	1.1.2020	1.1.2020	ZRUŠENA 1/12/2020 RUŠÍ 4/12
N/120	Nařízení o národním radě správy Nepomuk 1.1.2020-31.12.2021	22.6.2020	22.6.2020	1.1.2020	1.1.2020	RUŠÍ 10.10.2021 11.1.2022
1/120	OZV č. 1/2020 o místním poplatku na území veřejného prostranství	25.8.2020	25.8.2020	1.1.2021	1.1.2021	ZRUŠENA 8/2023
7	Řád veřejného rozhlasového vysílání Nepomuk	24.8.2020	24.8.2020	4.10.2020	8.10.2020	ZRUŠENO 10/2023
2/20	OZV o stanovení výšky úhrady poplatku za umístění a umístění u stavby	10.11.2020	10.11.2020	1.1.2021	1.1.2021	Ruší 5/2019
3/20	OZV o místním poplatku za provoz hromadného sběru...	10.11.2020	10.11.2020	1.1.2021	1.1.2021	ZRUŠENO 4/2021
1/21	OZV č. 1/2021 o místním poplatku z psů	14.6.2021	14.6.2021	15.7.2021	15.7.2021	ZRUŠENA 4/2023
2/21	OZV č. 2/2021 o úhradě provozu veřejného osvětlení	16.9.2021	16.9.2021	16.10.2021	16.10.2021	ZRUŠENA 5/2023
3/21	Nařízení o úhradě políci	16.9.2021	16.9.2021	16.10.2021	16.10.2021	
4/21	OZV o místním poplatku na území veřejného prostranství	25.11.2021	25.11.2021	1.1.2022	1.1.2022	Ruší 3/2020 ZRUŠENA 8/22
5/21	OZV o stanovení úhrady za provoz veřejného osvětlení	25.11.2021	25.11.2021	1.1.2022	1.1.2022	Ruší 3/2020
N/22	Nařízení o úhradě provozu veřejného osvětlení	25.11.2021	25.11.2021	1.1.2022	1.1.2022	Ruší 11/2023
7	Řád veřejného rozhlasového vysílání Nepomuk 1.1.2022-31.12.2022	20.11.2022	20.11.2022	1.1.2023	1.1.2023	
1/22	OZV o místním poplatku za provoz systému odpadového hospodářství	9.11.2022	9.11.2022	1.1.2023	1.1.2023	Ruší 4/2021 ZRUŠENA 9/2023
1/23	OZV 1/2023 o poplatku z psů	4.5.2023	4.5.2023	16.5.2023	16.5.2023	Ruší 3/2019 ZRUŠENA 6/2023

→ ZÁK. UČENÍ ZŘADOVÝ ŠKOLNÍ SPRÁVCE z. 163

OZV: - obecně závazná vyhláška
N: - nařízení obce

Evidence právních předpisů obce NEPOMUK

den nabytí účinnosti pr. předpisů

Císlo předpisu	Název právního předpisu obce	Datum vydání	Datum schválení	Datum nabytí platnosti	Datum nabytí účinnosti	Datum pozbytí platnosti
2/23	OZV 2/2023 o pravidlech užívání veřejných prostorů na veřejných prostranstvích	4/15/23	4/15/23	16/5/23	31/5/23	RUS/12/2019
3/23	OZV 3/2023 o místním poplatku za užívání veřejných prostranství	4/15/23	4/15/2023	16/5/2023	31/5/2023	rozřazení OZV 112020 A 10/2023: RUS/3/196
4/23	OZV 4/2023 o pravidlech užívání veřejných prostranství	4/15/23	4/15/23	16/5/23	31/5/23	RUS/2/10/201
5/23	OZV 5/2023 o místním poplatku za užívání veřejných prostranství	9/11/23	9/11/23	23/11/23	31/11/23	RUS/1/1/2023
6/23	OZV 6/2023 o místním poplatku za užívání veřejných prostranství	9/11/23	9/11/23	23/11/23	31/11/23	RUS/1/1/2021
7/23	OZV 7/2023 o místním poplatku za užívání veřejných prostranství	9/11/23	9/11/23	23/11/23	31/11/23	RUS/1/6/2019
8/23	OZV 8/2023 o místním poplatku za užívání veřejných prostranství	9/11/23	9/11/23	23/11/23	31/11/23	RUS/1/2/2022
9/23	OZV 9/2023 o místním poplatku za užívání veřejných prostranství	9/11/23	9/11/23	23/11/23	31/11/23	RUS/1/3/2023-1/2020
10/23	OZV 10/2023 o místním poplatku za užívání veřejných prostranství	9/11/23	9/11/23	23/11/23	31/11/23	

OZV: - obecně závazná vyhláška
 N: - nařízení obce